

Προβληματισμοί

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΣΕ ΜΠΕ
ΚΑΙ ΜΠΕ
ΚΑΙ ΜΠΕ
ΕΛΤΥΠΟ ΚΑΛΙΣΤΟ ΔΡΙΣΗ ΟΣΑΔ ΕΑΣ 11 ΣΕΒΕ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΟΤ

ΕΛΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES
ΤΕΥΧΟΣ 49 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008 ΕΥΡΩ 0,01
Ηρώου 1 και Πικροφάν, 184 33 Αθήνα

8ο Ενημερωτικό Σεμινάριο 1η Στρατιά-ΑΤΑ
11-13 Νοεμβρίου 2008

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΓΕΩ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

-ΟΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΑΙΤΙΑ ΣΤΓΚΡΟΥΣΗΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
-ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ
ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

*Εισαγωγή υπό Προέδρου ΔΣ/Ε.Λ.Ε.Σ.ΜΕ.

*Βαλκάνια -Νότια και Ανατολική Ευρώπη

*Καύκασος-Κεντρική Ασία -Αφγανιστάν

ΑΡΘΡΑ

*Το ΝΑΤΟ, οι ΗΠΑ και η Νέα Πολιτική Πραγματικότητα

*Χειρισμός και Αντιμετώπιση των Κρίσεων

*Στολή... Ένοια Αφηρημένη;

*Σταματήστε να Αθροβολείτε την Αστυνομία

*Δημοκρατία και Αναρχία

*Υπό καθεστώς καθολικών παρερμηνειών

ΕΠΕΚΟΠΙΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

Με μια Μισιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη

Και ως να μη έφθανε η καταγίδα των ασυμμέτρων απειλών, πρόβαλε στην αρχή της φερέλπιδος νέας χιλιετίας στο κατώφλι του παγκοσμίου οικοδομήματος της συγκοινωνούσης πλέον οικονομίας, η λεγομένη χρηματοπιστωτική κρίση. Κρίση, η οποία κατά τους ειδικούς δεν έχει προηγούμενο και θα προσβάλει, ως ιός γρίπης, το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα. Έτσι το διεθνές περιβάλλον επιβαρύνεται και επιδεινείται με απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις, δια τον άνθρωπο, τις κοινωνίες και τα κράτη.

Η κατάσταση μπορούσε να προβλεφθεί, να συγκρατηθεί, όπως σήμερα παραδέχονται και ζητούν ανερυθρίαστα συγγνώμη οι θεωρητικοί και θιασώτες, του χρηματοπιστωτικού αμοραλισμού, εάν συνεκρατούντο σε επίπεδα λογικού κέρδους, της αξιακής οικονομίας, της βασισμένης στην πραγματική παραγωγή και όχι στην αριθμητική λογιστική. Εάν δεν οδηγούσαν τους λαούς στην αλόγιστη κατανάλωση στον υπερδανεισμό, εκμεταλλευόμενοι την ανθρώπινη απληστία, το στερητικό μεταπολεμικό σύνδρομο, την καλοπέραση, την τάση της ήσσονος προσπαθείας και του ευκόλου κέρδους. Εάν δεν καλλιεργούσαν την υπερεκμετάλλευση, την προσβολή και μόλυνση του φυσικού περιβάλλοντος με αυτοκαταστροφικές δια τον άνθρωπο συνέπειες. Εάν δεν αγνοούσαν ή σκοπίμως δεν παρέκαμπταν τους φυσικούς νόμους περί ισορροπίας σωμάτων και δυνάμεων, της κατά ζεύγη ύπαρξης των και της πληρώσεως των κενών, επί τη βάση της αρχής των συγκοινωνούντων δοχείων. Τέλος, εάν είχαν ορθώς προβλέψει ένα σύστημα θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου, βασισμένου και ασκουμένου με κεντρικό κρατικό έλεγχο και επιτήρηση, με κόμβους-δικλείδες ασφαλείας του λεγομένου και δειλά επαναφερομένου, εκ των υστέρων, κρατικού παρεμβατισμού. Ήτο συνεπώς προδιαγεγραμμένο πως η κατάρρευση του καπιταλιστικού σοσιαλισμού, του ενός πόλου, να επιφέρει και να συμπαρασύρει στο βυθό τον αντίθετο, αδέσποτο και ασυγκράτητο πλέον καπιταλισμό της ελεύθερης αγοράς, τον έτερο πόλο του αλογίστου κέρδους, της μάλλον πλειοδοτούσης ανταγωνιστικότητας.

Στην εποχή, λοιπόν, της παγκοσμιοποίησης, της χαλάρωσης των συνόρων, της ελεύθερης διακίνησης, της ταχύτητας, της αμεσότητας, της άμεσης πληροφόρησης, της αποκάλυψης και της φανέρωσης των πάντων, όπου ουδέν το ξένο, το κρυπτόν και το μυστικό, όλα είναι κοντινά, αλληλοεπηρεαζόμενα και αφορώντα.

Η αναμενομένη, λόγω οικονομικής κρίσης, ανεργία, η αβεβαιότητα, η αστάθεια, η πείνα, η δυστυχία και οι ασθενειες θα προκαλέσουν αύξηση των μεταναστευτικών ρευμάτων, αλλά και συγχρόνως θα επωάσουν και θα εκθρέψουν την εγκληματικότητα και τις λοιπές μορφές των ασυμμέτρων απειλών σε όλο τον κόσμο με κύριο πεδίο και πόλο έλξης την ανεπτυγμένη και διαφοροποιημένη ΕΕ.

Εκτιμάται ότι, σε αυτό το υπό διαμόρφωση περιβάλλον, η Ελλάς με το έντονο μεταναστευτικό πρόβλημα, τα μεγάλα οικονομικά ανοίγματα, τον υπερβολικό δανεισμό, απότοκα μιας λαϊκίστικης παροχολογίας, της κομματικής υπερβολής έως και ταύτισης κράτους-κόμματος αλλά και της μειωμένης εγχώριας παραγωγής, θα δεχθεί σοβαρούς κλειδωνισμούς. Οι επιπτώσεις στην εθνική και κοινωνική

συνοχή και την πολύπαθη δημόσια τάξη και ασφάλεια θα είναι αθεράπευτες με δεδομένη την ενδεχόμενη ανέχεια και απομόνωση του μεγάλου πλέον ποσοστού των μεταναστών. Η ανεργία θα αυξηθεί με γοργούς ρυθμούς, δεδομένου ότι η ελληνική οικονομία στηρίζεται κυρίως σε κλάδους παροχής υπηρεσιών, του τουρισμού, της ναυτιλίας και της οικοδομής, κλάδοι βασιζόμενοι και συνεπώς επηρεαζόμενοι από εξωγενείς παράγοντες και ελάχιστα στην ανεπαρκή, λόγω παραμέλησης, αγροτική οικονομία. Απαιτείται συνεπώς, κατά τους ειδήμονες, η λήψη μέτρων συντόνων, τα οποία θα αναστρέψουν το αρνητικό ψυχολογικό κλίμα, θα συγκρατήσουν το καταρρέον χρηματιστήριο και θα τονώσουν την αγροτική οικονομία. Επιβάλλεται εφαρμογή πολιτικής, η οποία θα συμβάλει στην ενίσχυση της ρευστότητας στην αγορά, στην επάρκεια των αγαθών, στη συγκράτηση των τιμών, στην αποφυγή επιβάρυνσης της ελληνικής οικονομίας από τις αλώγειες των ελληνικών επενδύσεων, από τράπεζες και επιχειρηματίες, στις ασταθείς και επικίνδυνες μεγαλύτερης έφεσης, υπανάπτυκτες οικονομίες των γειτονικών χωρών. Ούτως ώστε τα οφέλη των μέτρων να έχουν αντίκρυσμα στην ελληνική οικονομία, την ελληνική κοινωνία και τις οικονομικά ασθενέστερες ομάδες. Μέσα σ' αυτές τις κατευθύνσεις αναγκαίον να κινείται και ο κατατιθέμενος ετήσιος προϋπολογισμός.

Το ενοποιημένο παγκόσμιο περιβάλλον, μετά από όχι και πολλά χρόνια, ίσως να φαντάζει παρελθόν, όταν εκατοστος των συμβαλλομένων εταίρων θα προσπαθεί να απεγκλωβισθεί από το χώρο της κρίσης δια να σώσει εαυτόν, γεγονός που επιβεβαιώνουν οι σποραδικές τάσεις εκ των πρωταγωνιστών και ιδρυτών της ΕΕ. Η επαναφορά ενός πλέον εντόνου κρατικού παρεμβατισμού, προστατευομένου δια συγχρόνων θεσμών και μέσων, απηλλαγμένου παθογενών καταστάσεων υπερβολής, υποβάθμισης, αδιαφανείας, διαπλοκής, διαφθοράς και αναξιοκρατίας. Η οριοθέτηση ενός σαφώς κοινωνικού, προνοιακού, δικαίου και ισχυρού χαρακτήρα κράτους, πορευομένου στα πλαίσια του μέτρου, αποτελεί τον χρυσούν κανόνα, την αναγκαία λύση, ασφαλώς δε στα πλαίσια ενός ισορροπούντος διπολικού συστήματος, απηλλαγμένου των ακροτήτων και ακροβασιών του παρελθόντος.

Αντές τις ημέρες έχουν ξεσπάσει σε μεγάλες πόλεις της Ελλάδος και σε πρεσβείες στο εξωτερικό, ταυτόχρονα και τηλεκατευθυνόμενα, πυρπολισμοί, καταστροφές, λεηλασίες και προπηλακισμοί κατά του προσωπικού της δημοσίας τάξεως και ασφαλείας, προκαλούμενοι από μειοψηφίες νεολαίων μαθητών, αφημένων από γονείς και δασκάλους, ζηλωτών πράξεων των προπορευομένων αναρχικών-αντιεξουσιαστών. Αφορμή έδωσε ο τραγικός θάνατος ενός δεκαπεντάχρονου αγοριού, μαθητού, από οπλισμένο και πυροβολήσαντα, ατυχή αστυφύλακα.

Συμβάν, από καιρό, αναμενόμενο μέσα στη φορτισμένη ατμόσφαιρα του κνηνητού αστυνομικών-αντιεξουσιαστών, σε υπόστρωμα ενός νοσηρού παρατεταμένου κομματικού αμοραλισμού και τηλεοπτικού καταγισμού περί διαφθοράς, διαπλοκής, αδιαφανείας και ανίκανης διακυ-

Συνέχεια στην σελίδα

Τα δημοσιευόμενα άρθρα αποδίδουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων των και δεν είναι απαραίτητο να συμφωνούν με τις θέσεις της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.

Εκδότης-Διευθυντής: Η.Καζούκας

Υπεύθ.Συντάξεως: Στ. Παναγόπουλος

Υπεύθ. Τυπογραφ: Α. Σαραντινός

Συντακτική Ομάδα: Ε.Σκλήρης,

Ε.Τέμπος, Π. Λάγγαρης, Σ. Κουρκούμπας

ΔΤΡ-Καλλιτεχνικά: Κ.Αργυρόπουλος

Εκτύπωση: ΝΕΜΕΣΙΣ Α.Ε.

Η προαιρετική σας συνδρομή προς το περιοδικό μας μέσω του λογαριασμού 142-002101-073469

ALPHA Bank ή μέσω ταχυδρομικής επιταγής, τυγχάνει εκτιμήσεως εκ μέρους της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ., η οποία και σας θεωρεί παράγοντες βελτιώσεώς του

Διευθύνσεις

Γραφεία: Ηπειρού και Πατησίων
τ.κ. 104 33 Αθήναι

Τηλέφωνο:.....2108211025

Fax:.....2108211056

E-mail:elesme@otenet.gr

Διαδίκτυο:.....www.elesme.gr

8ο ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
1η ΣΤΡΑΤΙΑ - Α.Τ.Α.
11-13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2008

"ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
- ΟΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΑΙΤΙΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ"

"ΕΙΣΑΓΩΓΗ"

Υπό Αντιστρατήγου ε.α. Ηλία Καζούκα
Προέδρου Δ.Σ./ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

Στρατηγέ, Κύριε Επιτελάρχα
της 1ης Στρατιάς
Κύριοι Συνάδελφοι,
Κυρίες, Κύριοι,

Εκ μέρους των μελών
του Διοικητικού Συμβουλίου
της Ελληνικής Εταιρείας Στρα-
τηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ)
και των ομιλητών - εισηγητών

του αρχομένου τριήμερου ενημερωτικού σεμιναρίου,
ευχαριστούμε το ΓΕΕΘΑ, το οποίο μας έδωσε την
ευκαιρία - τιμή - να επικοινωνήσουμε με ένα τόσο
εκλεκτό ακροατήριο, εν ενεργεία συναδέλφων, προερ-
χομένων από την Στρατιά και το Αρχηγείον Τακτικής
Αεροπορίας.

Ευχαριστούμε συνάμα και εσάς δια την
οργάνωση του σεμιναρίου και την αφιέρωση πολυτίμου
χρόνου δι' αυτή την επικοινωνία, η οποία θα έχει ως
σκοπό την ανάλυση, έκφραση απόψεων και προβλη-

ματισμών, τη συναγωγή συμπερασμάτων και την
προβολή προτάσεων δια το τόσο επίκαιρο και σημαν-
τικό θέμα: "Οι εξελίξεις στο γεωστρατηγικό περιβάλλον
στην ευρύτερη περιοχή - οι μειονότητες ως αιτία
σύγκρουσης των χωρών - προβλήματα μειονοτήτων
στην Ελλάδα και πιθανές επιπτώσεις στην ασφάλεια της
χώρας".

Κυρίες, Κύριοι,

Η ανάγκη μελέτης των θεμάτων στρατηγικής,
της τέχνης των στρατηγών, από το χώρο των Ενόπλων
Δυνάμεων προκάλεσε τη δημιουργία ενός Ινστιτούτου
Στρατηγικών Μελετών, δραστηριοποιούμενου μεταξύ
των αναλόγων και συναφών, εθνικών και διεθνών,
συγχρόνων δεξαμενών σκέψεως, βασισμένου στους
ανωτάτους αποστράτους αξιωματικούς.

Η Ελληνική Εταιρεία Στρατηγικών Μελετών
(ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ) συνεπλήρωσε, τον παρελθόντα Οκτώβριο
14 χρόνια επιτυχούς πορείας. Είναι μη κερδοσκοπική,

Συνέχεια από την σελίδα 2 (Οι Προβληματισμοί του Εκδότου)

βέρνησης με σκοπό την κατάληψη και νομή της εξουσίας, την αλλαγή πλεύσης στην επίλυση των εθνικών θεμάτων και στον επιβαλλόμενο προσανατολισμό.

Η πολιτεία πολιορκημένη στη βία, παραμελεί το χρέος της. Η σοβούσα πλειοψηφία αδρανεί και ολιγορεί και δεν απομονώνει τα στοιχεία πρόκλησης βίας. Οι υλικές και ηθικές ζημιές σε εθνικό και διεθνές πεδίο τεράστιες έως ανεπανόρθωτες. Η Ελλάς της ασφαλείας και της ευταξίας στη διάρκεια της Ολυμπιάδος του 2004 μετεβλήθη σε λίγα χρόνια στη χώρα της βίας του 2008.

Η επικρατούσα κατάσταση λειτουργεί με πρότυπα και δοκιμασμένες μεθόδους του παρελθόντος, απεικονίζει όμως αναμφισβήτητα σκηνές του επιδεινομένου εγγύς μέλλοντος.

Η αντιμετώπιση απαιτεί άμεσα αυτοκριτική, ψυχραιμία, ομοθυμία, ομοψυχία και τη συνέναιση όλων των κομματικών οργανώσεων προς αποφυγήν της πολιτικής, χαοτικής ασταθείας προς επιτυχή επίλυση των εθνικών και οικονομικών προβλημάτων της πατρίδος. Η πολιτεία και η κοινή γνώμη οφείλουν άμεσα να επιδείξουν αμέριστη την εμπιστοσύνη προς τους φύλακες του άσπεως.

Κλείνοντας τα πολλά και απαισιόδοξα, ευχόμεθα καλά Χριστούγεννα ως και καλύτερο και ευτυχέστερο δι' όλους και ιδιαίτερα δια την Ελλάδα το έτος 2009.

17 Δεκεμβρίου 2008
Αντιστράτηγος ε.α. Ηλίας Καζούκας
Πρόεδρος Δ.Σ./ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

ενταγμένη στις μη Κυβερνητικές Οργανώσεις του Υπουργείου Εξωτερικών. Μία δεξαμενή σκέψης, που αποσκοπεί στη μελέτη θεμάτων στρατηγικής, γεωστρατηγικής, γεωπολιτικής και γεωοικονομίας του ελληνικού και του ευρύτερου προς αυτό περιβάλλοντος, στο βαθμό που επηρεάζουν το εθνικό της Ελλάδος συμφέρον, καθόσον το συμφέρον αποτελεί και το ρυθμιστή των ανθρωπίνων σχέσεων.

Η ιδιαιτερότης και η δύναμη της Εταιρείας είναι η συστέγαση της γνώσης και της εμπειρίας των αξιωματικών επί των προς μελέτη θεμάτων σε μία ακομμάτιστη, ανεξάρτητη και ανιδιοτελή στέγη, βασισμένη στον κοινό τόπο της συνέχειας της προσφοράς στην υπηρεσία της πατρίδος.

Δια την καλύτερα μελέτη των θεμάτων η συστέγαση και η σύζευξη σκέψεων - απόψεων επισημόνων, διπλωματών και επιχειρηματιών και κυρίως η συνεχής ανανέωση των μελών αποτελούν διαρκή προσπάθεια και ουσιαστικό παράγοντα της επιτυχούς πορείας.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Οι αξιωματικοί και γνώσεις ευρύτερης παιδείας κατέχουν και χώρο έχουν, το χώρο της στρατηγικής, ο οποίος, ατυχώς, παραχωρείται. Ο σκοπός έχει τεθεί, η επιτυχής πορεία είναι πραγματικότητα. Υποστηρικτές και ευεργέτες, δωρητές και χορηγοί ακόμη υπάρχουν. Απαιτούνται εμμονή και ιδιαίτερα συγκέντρωση του καταλλήλου ανθρωπίνου δυναμικού.

Το βήμα έκφρασης, προβολής των απόψεων και προτάσεων της Εταιρείας είναι τα σεμινάρια, τα συνέδρια, οι διαλέξεις, οι μελέτες, το διμηνιαίο περιοδικό "ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ" και η οικεία ιστοσελίδα στον ηλεκτρονικό τύπο, στο διαδίκτυο.

Κυρίες, Κύριοι,

Η παγκοσμιοποίηση, το όχημα μεταφοράς και διάδοσης και της τελευταίας διεθνούς οικονομικής κρίσης, κινουμένης ιλιγγιωδώς επάνω στις τροχιές του διαδικτύου, οι ασύμμετρες απειλές ενισχυόμενες από τα επιτεύγματα της σύγχρονης τεχνολογίας, η επερχόμενη ενεργειακή κρίση, η καταστροφή του περιβάλλοντος και η αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών επακόλουθα της ανθρώπινης απληστίας, η πληθυσμιακή έκρηξη του ανθρωπίνου γένους ανισομερώς παραγόμενου και κατανεμομένου στη γη εν ταυτώ με τον παραγόμενο πλούτο με συνεπακόλουθες τις μετακινήσεις σε αναζήτηση καλύτερας τύχης' και τέλος η έλλειψη παιδείας και η απεμπόληση της αρετής, των κλασικών αρχών, αξιών και ιδανικών, ορίζουν το σύγχρονο παγκόσμιο περιβάλλον, όπου επικρατούν οι πόλεμοι και η ανθρώπινη εκμετάλλευση προς κατοχύρωση του συμφέροντος, κατευθυνόμενου από τα εστιασμένα στην ανθρώπινη ύπαρξη μίσος και έριδα.

Χαμένες, λοιπόν, στο απώτερο παρελθόν οι κατάρτες για την τελευταία εκατονταετία της περασμένης χιλιετίας, που συμπεριλάμβανε δύο καταστρεπτικούς παγκοσμίους πολέμους, αλλά και άμεσα διαψευσμένες οι ευχές και οι προσδοκίες για παγκόσμια ειρήνη. Η σημαντικότερη διάψευση προήλθε από τον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας, που διεξήχθη στην καρδιά της Ευρώπης, της πλέον κατεστραμμένης και πονεμένης από τα δεινά των πολέμων. Ήδη συνεχίζονται οι πολεμικές συγκρούσεις στο Ιράκ, στο Αφγανιστάν, στην Κεντρική Αφρική και δυστυχώς, πρόσφατα, στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, στη Γεωργία με την επέμβαση της Ρωσίας δια την κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της Νοτίας Οσετίας και της Αμπχαζίας, που απειειράθη να καταλύσει η Γεωργία.

Σε μία βαθύτερη ανάλυση των πολεμικών συγκρούσεων θα διακρίνει ο μελετητής την προϋπαρξη κάποιων απώτερων μεταναστεύσεων, εξελιχθεισών σε μειονότητες εθνικές, θρησκευτικές, πολιτισμικές, υποκινουμένων ασφαλώς και υπό των εχουσών συμφέροντα μεγάλων δυνάμεων. Από παράδειγμα σύστασης κράτους εκ συλλογικής μετανάστευσης και δημιουργίας εστίας πολεμικών συγκρούσεων το σύγχρονο, μετά το 1948, κράτος του Ισραήλ. Αντιθέτως παράδειγμα διάλυσης σε κράτη των υποεθνοτήτων η Γιουγκοσλαβία.

Κυρίες, Κύριοι,

Μετά τη σύντομη ενημέρωσή σας δια το έργο, τους σκοπούς της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ και τις νύξεις δια το παγκόσμιο περιβάλλον, την περαιτέρω ανάλυση έχουν αναλάβει οι έγκριτοι εισηγητές - ομιλητές του σεμιναρίου, οι οποίοι θα προσπαθήσουν να σας παρουσιάσουν τεκμηριωμένες σκέψεις και απόψεις δια τις τρέχουσες εξελίξεις στο γεωστρατηγικό περιβάλλον που αγγίζει τη χώρα μας, το σταυροδρόμι λαών και εθνών, αλλά και τα θέματα των μειονοτήτων, καταλοίπων κάποιων μεταναστεύσεων και όχι μόνο, των οποίων τις συγκρουσιακές καταστάσεις εβίωσεν διαχρονικά η ανθρωπότης.

Η πληρέστερη όμως ανάλυση θα επιτευχθεί με τη δική σας συμμετοχή, με τις εύστοχες παρεμβάσεις, τις επιτυχείς ερωτήσεις και την καλόπιστη συζήτηση, δια την οποίαν διατίθεται το ήμισυ του χρόνου του σεμιναρίου.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Στη συνέχεια το λόγο θα πάρει ο συντονιστής και εισηγητής της πρώτης ενότητας και ημέρας, ο Αντιναύαρχος ε.α. κ. Δεμέστιχας Γρηγόριος, επίτιμος Αρχηγός Στόλου, από τα ιδρυτικά και δραστήρια μέλη της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.

Σας ευχαριστώ δια την υπομονή σας.

Κύριε Ναύαρχε,

Σας παρακαλώ να λάβετε το λόγο.

"ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
- ΟΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΑΙΤΙΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ"

"Βαλκάνια - Νότια και Ανατολική Ευρώπη"

Ομιλητής : Αντιναύαρχος ε.α. Γρηγόριος Δεμέστιχας Π.Ν.
Επίτιμος Αρχηγός Στόλου

Τα Βαλκάνια και η Νοτιο-ανατολική Ευρώπη είναι μία περιοχή που αποτελείται από ηπειρωτικές χώρες αλλά και νησιά που ενώνει τρεις ηπείρους και που υπήρξε το λίκνο πολιτισμών με κορυφαίο τον Ελληνικό πολιτισμό. Η περιοχή υπήρξε πεδίο εντόνων ανταγωνισμών μεταξύ των λαών της,

μεταξύ των παρακτίων κρατών, των ισχυρών παγκόσμιων δυνάμεων αλλά και ισχυρών οικονομικών συμφερόντων. Στην ίδια περιοχή γεννήθηκαν μεγάλες θρησκείες και πολλά εθνικά κινήματα.

Από την περιοχή περνούν υποχρεωτικά όλες οι βασικές θαλάσσιες γραμμές επικοινωνιών για τη μεταφορά υλικών, εφοδίων, ενισχύσεων και ενέργειας προς και από τις πλούσιες ενεργειακές πηγές του Καυκάσου-Κασπίας, Β. Αφρικής και Μέσης Ανατολής, τις χώρες της Δύσης και μέσω του Σουέζ τις χώρες της ΝΔ Ασίας.

Είναι περιοχή στην οποία είναι δυνατή η εκτέλεση ασκήσεων και επιχειρήσεων και η προβολή ισχύος στην ξηρά, με κατεύθυνση προς όλες τις πιθανές ή ήδη υπαρκτές περιοχές κρίσεων της Μέσης Ανατολής ή της Β. Αφρικής.

Παρά την εξάλειψη του Σοβιετικού κινδύνου, η στρατηγική σημασία των "σημείων υποχρεωτικής διελεύσεως της ναυσιπλοΐας" (choke points), δηλαδή Δαρδανέλια, Αιγαίο, Σουέζ, της Ελληνικής Χερσονήσου και των μεγάλων νήσων δηλαδή της Κύπρου και της Κρήτης, παραμένει μεγάλη.

Ο έλεγχος αυτών απαιτείται, τόσο για την διατήρηση ανοικτών γραμμών επικοινωνιών (SLOCS) όσο και για την υποστήριξη επιχειρήσεων περιορισμού/ανάσχεσης (containment) του Νότου, αν αυτό απαιτηθεί.

Κατά τους υποστηρικτές του Mahan, Αμε-

ρικανούς Αναλυτές, η ΝΑ Μεσόγειος έχει επανακτήσει, για λογαριασμό των ΗΠΑ, το ρόλο της "Ζωτικής Οδού" (Vital Line) των χρόνων της Βρετανικής Αυτοκρατορίας.

Θα παρουσιαστεί συνοπτικά η παρούσα κατάσταση κατά περιοχή και κράτος (όπου υπάρχει άμεσο ενδιαφέρον για τον Ελληνισμό) για τα Βαλκάνια καθώς και την Τουρκία, την Κύπρο και την Ελλάδα και θα αναφερθούν οι ρόλοι των Μεγάλων Δυνάμεων και Διεθνών Οργανισμών και ποιο ρόλο μπορεί να έχει η Ελλάδα.

Βαλκάνια

Η σημερινή κατάσταση στα αποκαλούμενα "Δυτικά Βαλκάνια" που περιλαμβάνουν τα κράτη ή μορφώματα που προέκυψαν από την διάλυση της πρώην Γιουγκοσλαβίας και την Αλβανία παραμένει, στις περισσότερες περιοχές, ρευστή, σε αντίθεση με τα Ανατολικά Βαλκάνια (Ρουμανία, Βουλγαρία) που η πρόσφατη ένταξη στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ δημιουργεί προϋποθέσεις σταθερότητας και ειρήνης.

Η αστάθεια και η ρευστότητα στα Δυτικά Βαλκάνια εντείνεται από την προβλεπόμενη οριστική απόσχιση του Κοσσυφοπεδίου. Η απόφαση του ΟΗΕ της 8ης Οκτωβρίου 2008 για παραπομπή του θέματος της νομιμότητας της ανεξαρτησίας του Κοσόβου στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης δεν φαίνεται ότι θα αλλάξει την πορεία των πραγμάτων. Η δημιουργία ανεξάρτητου Κοσόβου εκτιμάται ότι θα έχει παρενέργειες που πιθανόν να οδηγήσουν σε προσπάθειες αλλαγής των συνόρων στην περιοχή, που δεν θα είναι αναίμακτες, όπως το ήρεμο διαζύγιο που πέτυχε το Μαυροβούνιο από την Σερβία.

Στο προσεχές μέλλον φαίνεται ότι είναι πιθανόν να διεκδικήσουν την ανεξαρτησία τους και τη συνένωσή τους με την Σερβία, οι Σέρβοι του Κοσόβου και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και παράλληλα να υπάρξουν

αντίστοιχες διεκδικήσεις των Αλβανών των Σκοπίων.

Ειδικά η πορεία των χωρών της Δυτικής Βαλκανικής προς το ΝΑΤΟ φαίνεται ότι ελέγχεται από τις ΗΠΑ, οι οποίες στα πλαίσια των στρατηγικών τους επιδιώξεων για διασφάλιση προθύμων, σίγουρων και απόλυτα ελεγχόμενων χωρών-δορυφόρων, στην Βαλκανική, ευρίσκουν πρόσφορο έδαφος στα Δυτικά Βαλκάνια, με την παρούσα κατάσταση.

Η κατάσταση αυτή, η οποία δυσχεραίνεται ακόμη περισσότερο από τις προσπάθειες άσκησης επιρροής και διείσδυσης ισχυρών δυτικών κρατών, μεμονωμένα ή και μέσω διεθνών οργανισμών και συμμαχιών ώστε να αποκτήσουν σημαντικό μερίδιο στον έλεγχο των εξελίξεων σύμφωνα με τα νέα πολιτικοοικονομικά συμφέροντά τους, προσδίδει νέα γεωπολιτική διάσταση, όχι μόνο σε αυτή την περιοχή και τα επί μέρους κράτη, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή.

Σε αυτή την παραδοσιακή εικόνα της Βαλκανικής, που σχηματίζεται από την δυναμική της ιστορίας της, ήλθαν να προστεθούν με καταλυτικό τρόπο οι εξελίξεις που διαδραματίζονται στον τομέα των ενεργειακών πόρων στις γεωπολιτικές ζώνες της Ευρασίας και τη ΝΑ Μεσογείου. Το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια, οι οδικοί άξονες, η χρήση των υδάτων των διασυνοριακών ποταμών και λιμνών συνιστούν σήμερα τις πιο δυναμικές προκλήσεις για την περιοχή των Βαλκανίων.

Πάντως στα Δυτικά Βαλκάνια η Αλβανία παραμένει το μεγάλο ερωτηματικό διότι παρά την προς την ΕΕ πορεία της και την ένταξη στο ΝΑΤΟ, γεγονός που δρα ανασταλτικά, δεν αποτρέπεται η καλλιέργεια του "μεγαλοϊδεατισμού της". Σύμφωνα με το Σχέδιο της Αλβανικής Ακαδημίας για την "λύση του εθνικού προβλήματος" εμφανίζονται οι ακόλουθες επιδιώξεις :

- ▶ Ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου, σε πρώτη φάση (που επετεύχθη) και συνένωση των δύο κρατών αργότερον.
- ▶ Αυτονομία της Δυτικής περιοχής της FYROM.
- ▶ Αναγνώριση Αλβανικής μειονότητας και μειονοτικών δικαιωμάτων στην Ελλάδα.

Στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη δεν έχει επιτευχθεί σταθερότης, ενώ παράλληλα οι αλυτρωτικές βλέψεις της FYROM με την επιμονή του σφετερισμού του ονόματος "Δημοκρατία της Μακεδονίας" αποτελούν αγκάθι στις σχέσεις της χώρας αυτής με την Ελλάδα στην οποία όμως και αναζητά στηρίγματα πολιτικά και οικονομικά. Εφόσον η FYROM εξακολουθεί να μην σέβεται την ενδιάμεση συμφωνία για εξεύρεση ονομασίας του κράτους που θα είναι κοινά αποδεκτή από την ίδια και την Ελλάδα, για την τελευταία είναι μονόδρομος να εμείνει στην αρνησικυρία (veto) για την ένταξη των Σκοπίων τόσο στο ΝΑΤΟ όσο και στην ΕΕ, με όλες βέβαια τις επιπτώσεις στις σχέσεις των δύο χωρών καθόσον η Ελλάδα πρέπει να προασπίσει την πολιτιστική της κληρονομιά.

Η ελληνική θέση για σύνθετη ονομασία που θα

προσδιορίζει γεωγραφικά την γείτονα χώρα, αποτελεί την υστάτη υποχώρηση, ενώ εκτιμούμε ότι θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι αυτή η ονομασία θα είναι η μόνη για κάθε χρήση και θα προσδιορίζει κάθε συνιστώσα όπως την εθνική ταυτότητα, την ιθαγένεια, την γλώσσα και την ανεξάρτητη εκκλησία των Σκοπίων.

Εφόσον η FYROM εξακολουθήσει να τηρεί ανυποχώρητη στάση έστω και εις βάρος του χρόνου εισόδου της στο ΝΑΤΟ και ΕΕ, εκτιμάται ότι θα πρέπει να μελετηθεί η περαιτέρω ενδυνάμωση της ελληνικής θέσεως με μέτρα που θα δείχνουν διεθνώς, και στα Σκόπια, την αποφασιστικότητα της χώρας μας.

Μια ουσιαστική θέση εκτιμάται ότι είναι η διακήρυξη ότι το θέμα της ονομασίας αποτελεί για την Ελλάδα "Ζωτικό Συμφέρον" και ως εκ τούτου θα είναι δυνατόν να αναλαμβάνονται στο μέλλον ενέργειες και μέτρα που θα ασκούν πιέσεις, που θα έχουν βεβαίως δυσμενείς επιπτώσεις στις σχέσεις των δύο χωρών, αλλά θα βαρύνουν κυρίως τα Σκόπια.

Η μέθοδος και ο χρόνος που θα εφαρμόζονται τα μέτρα, θα συνεκτιμώνται με τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ενός εκάστου.

Τουρκία

Από το 1923 μέχρι σήμερα, με εσωτερική νομοθεσία, αντίθετη προς τις δεσμεύσεις της Λωζάνης και πολιτικές πρακτικές διώξεων, η Τουρκία πέτυχε την σχεδόν εξαφάνιση του, προστατευομένου από τη συνθήκη της Λωζάνης, Ελληνισμού. Η δημιουργία του Κυπριακού από το 1950 σε συνδυασμό με σοβαρά ελληνικά λάθη στο χειρισμό του, έχουν προσθέσει αιτίες και αφορμές διαιώνισης και αλληπαλλήλων αναζωπυρώσεων, εντάσεων και κρίσεων των Ε/Τ σχέσεων. Η διατηρούμενη κατοχή της Βορείου Κύπρου, η άμεση αμφισβήτηση των ελληνικών απόψεων κυριαρχίας εναερίου χώρου, της κυριαρχίας ορισμένων νησίδων-βραχονησίδων, του δικαιώματος επέκτασης χωρικών υδάτων στα 12 ν. μίλια και του καθορισμού υφαλοκρηπίδος στο Αιγαίο, σε συνδυασμό με τη συντήρηση μειονοτικού θέματος στη Θράκη δημιουργούν πλέγμα ανακύκλωσης εντάσεων και ίσως κρίσεων.

Μεσοπρόθεσμα, εκτιμάται ότι θα συνεχισθούν οι προσπάθειες της Τουρκίας να καταστεί περιφερειακή δύναμη στην περιοχή της λεκάνης της ΝΑ Μεσογείου αφ'ενός μεν δια του εκσυγχρονισμού των Ε.Δ. της (οργάνωση, μέσα, νέα τεχνολογία κ.λ.π.) και αφ'ετέρου δια της αναπτύξεως εντόνου διπλωματικής δραστηριότητας προς σύναψη συνεργασιών και επιβολή της ηγεμονίας της στην περιφέρεια. Οι πρόσφατες εξελίξεις στο χώρο της Μέσης Ανατολής, του Καυκάσου, της Υπερκαυκασίας αναβαθμίζουν την γεωστρατηγική αξία της περιοχής και δημιουργούν κατάλληλες συνθήκες για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού από την Άγκυρα. Επίσης η Τουρκία θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται έντονα προς ανάπτυξη ευνοϊκών γι'αυτήν διπλωματικών, στρατιωτικών, οικονομικών σχέσεων με την

Ρωσία, την Κίνα, τις χώρες της Μέσης Ανατολής αλλά και με χώρες της ΕΕ, με απώτερο σκοπό την προβολή της γεωστρατηγικής αξίας και την εδραίωση της θέσης της ως περιφερειακής δύναμης. Ιδιαίτερα, η προσπάθεια προσέγγισης με Ιράν και Συρία, αποσκοπεί στη διατήρηση των λεπτών ισορροπιών, που με επιμέλεια εξασφάλισε η Άγκυρα στην περιοχή, με την Τουρκο-Ισραηλινή συνεργασία και στον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων μιας πιθανής επιδείνωσης των σχέσεων της με τις ΗΠΑ, λόγω της αρνητικής της στάσης στις επιχειρήσεις του Συνασπισμού κατά του Ιράκ, αλλά και την πιθανότητα δημιουργίας ανεξάρτητου Κουρδικού κράτους στο βόρειο Ιράκ.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η αναγελθείσα αλλαγή του Τουρκικού Αμυντικού Δόγματος, σύμφωνα με το οποίο η πρωτεύουσα απειλή για την Τουρκία είναι η τρομοκρατία ενώ η Ελλάδα δεν αποτελεί πλέον στρατιωτική απειλή, γίνεται με πολιτικά κριτήρια προκειμένου να ικανοποιηθούν η ΕΕ και οι ΗΠΑ ενώ επισημαίνεται η προτεραιότητας αντιμετώπισης της Κουρδικής απειλής από όπου και αν προέρχεται, και παράλληλα η Άγκυρα θέλει να έχει πρωτεύοντα ρόλο στη διευθέτηση των διενέξεων μεταξύ κρατών της περιοχής.

Κύπρος

Η γεωστρατηγική και γεωπολιτική σημαντικότητα της Κύπρου είναι αυταπόδεικτη αφού ευρίσκεται σε κεντρική θέση της λεκάνης της ΝΑ Μεσογείου με δυνατότητα ελέγχου της εγγύς Μέσης Ανατολής, του Σουέζ και της ΒΑ Αφρικής. Η εκ μέρους του Η.Β. διατήρηση των Βάσεων στην Κύπρο, με ουσιαστική κυριαρχία επ'αυτών, αποδεικνύει την εξαιρετική σημασία της Κύπρου για τον έλεγχο της ευρύτερης περιοχής.

Παρόλες τις περιπέτειες, τις δοκιμασίες, τη στυγνή εισβολή του 1974 και την έκτοτε κατοχή του βορείου τμήματος της νήσου, τον εκπατρισμό και την προσφυγοποίηση, περίπου 200.000 Ελληνοκυπρίων, η Κύπρος, ως Κυπριακή Δημοκρατία, επέτυχε κυριολεκτικά άθλους τόσο στον οικονομικό όσο και τον κοινωνικό τομέα με αποτέλεσμα να έχει το προβάδισμα έναντι όλων των συνυποψηφίων χωρών που ενετάχθησαν στην ΕΕ κατά την τελευταία διεύρυνσή της (2004).

Παρά τα προαναφερθέντα, η Κύπρος, καίτοι ουσιαστικός Εταίρος πλέον της ΕΕ, δεν μπορεί να αισθάνεται ασφαλής. Η Τουρκία, παρ'ότι υποψηφία για ένταξη στην ΕΕ, δέσμια του πλέγματος ιδιαιτεροτήτων, αδυναμιών, φιλοδοξιών και επιδιώξεών της, εκμεταλλεύεται κάθε δυνατότητά της και τη διεθνή ανοχή, κατέχει τη Βόρεια Κύπρο και απειλεί την Κύπρο και εμμέσως την Ελλάδα.

Η Κύπρος όμως, παρά τα επιτεύγματά της είναι η μόνη πρώην αποικία εις την οποία η διεθνής κοινότητα αρνείται τα στοιχειώδη συστατικά πλήρους

κρατικής κυριαρχίας, δηλαδή : Η πλειοψηφία δεν αποφασίζει. Η εδαφική κυριαρχία περιορίζεται, αφού, πλέον της Τουρκικής κατοχής, το Η.Β. κατέχει, ως Βρετανικό έδαφος, τις βάσεις και ειδικά προνόμια χρησιμοποίησης του θαλασσιού και εναερίου χώρου.

Μετά το απορριφθέν σχέδιο Ανάν, δυσμενείς πρόσφατες εξελίξεις πρέπει να θεωρούνται η αναφορά των κατεχομένων ως Τουρκική Δημοκρατία της Βορείου Κύπρου, σε επίσημη συμφωνία που υπεγράφη από τους Πρωθυπουργούς του Ηνωμένου Βασιλείου και της Τουρκίας, καθώς και η απ' ευθείας θαλασσία σύνδεση των κατεχομένων με την Συρία.

Εφ'όσον τελικώς επιτευχθεί λύση στο Κυπριακό πρόβλημα, η Κύπρος ως κυρίαρχο εφ'όλης της νήσου κράτος, χωρίς την Τουρκική απειλή (με ή χωρίς ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ), θα αποτελέσει περιοχή σταθερότητας και ασφαλείας. Άλλως θα τελεί συνεχώς υπό απειλή και βεβαίως μαζί της και η Ελλάδα.

Είναι βέβαια γνωστή η, επί του παρόντος, αδυναμία της ΕΕ να δώσει εγγυήσεις ασφαλείας. Εν τούτοις μέσα από την Ευρωατλαντική σχέση θα ήταν δυνατόν να εξετασθεί η παροχή ασφαλείας από Νατοϊκές ή και Ευρωπαϊκές δυνάμεις (παρά τις προφανείς δυσκολίες τόσο στο εσωτερικό της Κύπρου όσο και μεταξύ των εταίρων του ΝΑΤΟ) που εγκαθιστάμενες στην Κυπριακή Δημοκρατία και παισιούμενες από τις στρατιωτικές δυνάμεις αυτής, να παρέχουν την εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια που απολαμβάνει κάθε δημοκρατία στον πλανήτη.

Πάντως στο άμεσο μέλλον και μετά την απόφαση για απ' ευθείας συνομιλίες των δύο κοινοτήτων και τις τακτές συναντήσεις του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, θα φανεί εάν είναι δυνατή η επαναφορά κάποιου νέου σχεδίου που θα ικανοποιεί και τις δύο κοινότητες, άλλως η διαιώνιση του προβλήματος εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην οριστική διχοτόμηση, με ίσως κάποιες μικρές εδαφικές παραχωρήσεις από πλευράς Τουρκοκυπρίων.

Ρόλοι Μεγάλων Δυνάμεων και Διεθνών Οργανισμών ως και η θέση της Ελλάδος

Στον σύγχρονο κόσμο όλοι και όλα αλληλοεπηρεάζονται λόγω του νέου διεθνούς συστήματος που είναι βασισμένο στην αρχή της "παγκοσμιοποίησης". Αναφορικά με το εγγύς περιβάλλον της Ελλάδος έχει προεκταθεί η επίδραση της Διατλαντικής Κοινότητας (ΝΑΤΟ, ΕΕ) ενώ συγχρόνως πρωταγωνιστούν οι ΗΠΑ πρωτευόντως καθώς και η Ρωσία, που προσπαθεί να διατηρήσει ότι έχει διασώσει ως κληρονόμος της Σοβιετικής Ένωσης.

Προκειμένου η Διατλαντική Κοινότητα να καταστήσει τα Βαλκάνια, την Μεσόγειο και την Μαύρη Θάλασσα μία ελεγχόμενη γεωπολιτικά και γεωοικονομικά περιοχή, αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες και

αναπτύσσονται μηχανισμοί (ως συστήματα διαλόγων, συνεργασιών), που συνήθως πρωτεύοντα ρόλο παίζουν οι ΗΠΑ, και έχουν ως αποδέκτη ολόκληρο τον χώρο αυτό.

Οι ΗΠΑ αποτελούν σήμερα το μοναδικό πόλο στο διεθνές σύστημα με ισχυρή παρουσία στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο. Το επίπεδο και ο χαρακτήρας της παρουσίας τους στη Μεσόγειο έχει παίξει και θα συνεχίσει να παίζει, τις προσεχείς δεκαετίες, σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του γεωπολιτικού περιβάλλοντος της περιοχής. Οι ΗΠΑ είναι μεσογειακή δύναμη, κατά ένα ιδιαίτερο τρόπο, και η στρατιωτική της παρουσία δεν ήταν ένα περιστασιακό φαινόμενο κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου. Αν εξαιρέσει κανείς την αποτροπή του Σοβιετικού κινδύνου, τα αμερικανικά συμφέροντα στην περιοχή των Βαλκανίων, της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας αλλά και του Καυκάσου και της Κασπίας, καθώς και της Μέσης Ανατολής παραμένουν, και μάλιστα ενισχυμένα. Κατόπιν τούτου, οι ΗΠΑ, θα συνεχίσουν την πολύπλευρη παρουσία τους με σκοπό την προστασία των συμφερόντων αυτών που εξυπηρετούνται από:

- ▶ Την εξασφάλιση ομαλής ροής των ενεργειακών πόρων και των οδών και αγορών για τις εξαγωγές τους.
- ▶ Τη διατήρηση και επέκταση της επιρροής τους στις χώρες της Βαλκανικής αλλά και στην ευρύτερη γειτονική περιοχή.
- ▶ Την προστασία του Ισραήλ.
- ▶ Την εγκατάσταση-στήριξη φιλικών καθεστώτων, σε σημαντικές Ισλαμικές χώρες.

Η Ε.Ε., για να προασπίσει την ασφάλειά της και να προάγει τις αξίες της, προβάλλει δύο στρατηγικούς στόχους :

- ▶ Την αντιμετώπιση απειλών και κυρίως της τρομοκρατίας και
- ▶ Την οικοδόμηση της ασφάλειας του εγγύς περιβάλλοντος.

Το ΝΑΤΟ, σήμερα, με το δόγμα δράσεως "εκτός περιοχής" (out of area) και παρά τις όποιες εσωτερικές αντιθέσεις έχει μεταλλαχθεί από "Αμυντική Συμμαχία" σε "Οργανισμό Ασφαλείας" με δυνατότητες ευέλικτης προσαρμογής, προλήψεως, ελέγχου και αντιμετώπισης καταστάσεων στις περιοχές των αποδεδειγμένων από την επικυριαρχία της Σοβιετικής Ενώσεως ενεργειακών πόρων αλλά και στις περιοχές παραγωγής και εξαγωγής απειλών κατά της ασφάλειας της Δύσης και ειδικά των ΗΠΑ.

Η Ρωσία προσπαθεί να δείξει την παρουσία της και να προωθήσει την επιρροή της στην ευρύτερη περιοχή. Η Ρωσία εκτιμάται ότι στην παρούσα περίοδο:

- ▶ Δεν προτίθεται να συγκρουσθεί με τις ΗΠΑ, αλλά προθύμως, όσο οι συσχετισμοί το επιτρέπουν, αμφισβητεί την μονοκρατορική υπόστασή τους.
- ▶ Προκρίνει τη συνεργασία με την ΕΕ, προβάλλει ανησυχίες με την πρόσφατη διεύρυνσή της και ασκεί πίεση μέσω των εξαγωγών ενεργειακών πηγών προς την Ευρώπη.
- ▶ Ενδιαφέρεται για να διατηρήσει καλές σχέσεις με την Σερβία με την στήριξή της στο θέμα του Κοσόβου και
- ▶ Ενδιαφέρεται για την προώθηση οικονομικών κυρίως σχέσεων με διάφορες χώρες ως Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος.

Μέσα στο προαναφερθέν περιβάλλον, είναι εμφανής η γεωστρατηγική αξία της Ελλάδος λόγω της Κεντρικής και δεσπόζουσας θέσης της σε συνδυασμό με την μετατόπιση του προσανατολισμού του άξονος της διεθνούς ασφάλειας από τις σχέσεις Ανατολής-Δύσης που ίσχυαν τις προηγούμενες δεκαετίες στις σχέσεις Βορρά-Νότου ή Δύσης-Ισλαμικών χωρών.

Οι τομείς οι οποίοι εκτιμάται ότι προσφέρονται για εκμετάλλευση και οι σχετικές δυνατότητες έχουν ως ακολούθως:

- ▶ Το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι κράτος μέλος της ΕΕ αλλά και παλαιό πλήρες μέλος του ΝΑΤΟ, την κάνει

να είναι εκ των πραγμάτων ο καλύτερος σύνδεσμος της Δύσης (ΝΑΤΟ-ΕΕ) με τις χώρες του πρώην Συμφώνου της Βαρσοβίας και κυρίως τις αμέσως γειτονικές της χώρες. Όλα αυτά της δίνουν το δικαίωμα αλλά της δημιουργούν την υποχρέωση να αναλάβει ενεργό σταθεροποιητικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή,

κύριο ρόλο στη διαμόρφωση της Βαλκανικής πολιτικής της ΕΕ καθώς και πρωτεύοντα ρόλο στη διαμόρφωση και υλοποίηση της μεσογειακής πολιτικής στην ΝΑ Μεσόγειο σε συνδυασμό με άλλες χώρες που θα την ασκήσουν.

▶ Η Ελλάδα με την Ελληνορθόδοξη θρησκεία της και τον πολιτισμό της, λόγω θέσεως, ιστορικών σχέσεων και δεσμών αλλά και ευχερούς επικοινωνίας με όλα τα κράτη της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής, ένωσε στο παρελθόν τη Δύση με τον Ισλαμικό κόσμο αυτών των περιοχών. Το ίδιο μπορεί να κάνει και τώρα όταν μάλιστα η αντιπαράθεση της Δύσης, ειδικότερα των ΗΠΑ, με το Ισλάμ οδηγείται σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις.

▶ Η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα καλύτερης επικοινωνίας με τους ομοδόξους της Ανατολικούς.

▶ Ο Ελληνισμός της διασποράς, με την ισχυρή δύναμη και επιρροή που διαθέτει, οργανωμένος και σωστά ενημερωμένος, μπορεί να προβάλλει τις κατάλληλες ελληνικές και συμμαχικές θέσεις.

► Ορισμένες συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας, είναι ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, λόγω της σημαίνουσας γεωστρατηγικής τους θέσης, αλλά και λόγω των δυνατοτήτων χρησιμοποίησής τους και των διευκολύνσεων που παρέχουν, σε διμερές επίπεδο (ΗΠΑ) ή συμμαχικό (ΝΑΤΟ).

► Συνέχιση της συνεργασίας με την Ρωσική Ομοσπονδία, Βουλγαρία και Παρευξείνιες χώρες, με ανάλογα ανταλλάγματα, ώστε τα ενεργειακά και μεταφορικά δίκτυα από τις χώρες των ενεργειακών πόρων Κασπίας-Καυκάσου να δρομολογηθούν και μέσω Μαύρης Θαλάσσης-Βουλγαρίας-Ελλάδος, εμφανίζεται ως οικονομικοτεχνικά συμφέρουσα λύση, αλλά και αποτελεί εναλλακτική οδό διακινήσεως των ενεργειακών πόρων, παρακάμπτοντας τα βεβαρυμένα από την ναυσιπλοΐα στενά του Βοσπόρου.

Παράλληλα με τα αναφερθέντα σημεία ισχύος η Ελλάδα αντιμετωπίζει την υπαρκτή Τουρκική απειλή η οποία εκδηλώνεται έναντι των κυριαρχικών της δικαιωμάτων στον Ελλαδικό χώρο (σε ξηρά, θάλασσα και αέρα) αλλά και έναντι της Κύπρου, ενώ όμορα κράτη εκφράζουν κατά καιρούς αλυτρωτικές βλέψεις για την Βόρεια Ελλάδα. Οι ασύμμετρες απειλές είναι επίσης υπαρκτές, και ανθεί η λαθρομετανάστευση καθώς και η διακίνηση ναρκωτικών και άλλων παρανόμων υλικών, από ξηρά και θάλασσα. Συνεπώς η χώρα μας πρέπει να προάγει την Εθνική Ισχύ της που συνίσταται από το σύνολο των δυνατοτήτων του Έθνους που προκύπτουν από τις διαθέσιμες πολιτικές, οικονομικές, στρατιωτικές, κοινωνικές, επιστημονικές και τεχνολογικές δυνάμεις καθώς και την πολιτισμική κληρονομιά με βασική συνιστώσα την θρησκεία. Προεξάρχουσα συνιστώσα της Εθνικής Ισχύος είναι οι Ένοπλες Δυνάμεις και η δυνατότης αυτών να προασπίσουν τα Εθνικά Συμφέροντα αποτελώντας συγχρόνως ένα βασικό όπλο στα χέρια της Εξωτερικής Πολιτικής.

Οι δυνατότητες που πρέπει να έχουν οι Ε.Δ. συναρτώνται άμεσα από την διαγραφόμενη απειλή και πρέπει να σχεδιάζονται ώστε να είναι εις θέσιν να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά κρίσεις και εν κατακλείδι την προάσπιση κυριαρχικών δικαιωμάτων και ζωτικών συμφερόντων.

Παρά την κάποια βελτίωση των Ελληνοτουρκικών σχέσεων, τα τελευταία χρόνια, σε εμπορικά/οικονομικά κυρίως θέματα, κοινή είναι η διαπίστωση ότι η τουρκική στρατιωτική απειλή έναντι της χώρας μας αλλά και της Κυπριακής Δημοκρατίας παραμένει υπαρκτή, αφού ουδεμία πρόοδος έχει υπάρξει στα διάφορα θέματα που έχει ανοίξει η Άγκυρα αμφισβητώντας κυριαρχικά μας δικαιώματα. Η πάλη μεταξύ Κοσμικών-Ισλαμιστών στην Τουρκία μπορεί να οδηγήσει σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις, ενώ τα τεράστια εξοπλιστικά προγράμματα και των τριών Κλάδων των Τουρκικών Ε.Δ. προδιαγράφουν τον σχεδιασμό για την επιβολή λύσεων που θα ικανοποιήσουν τις διεκδικήσεις τους.

Εναντι των ανωτέρω, οι Ελληνικές Ε.Δ. πρέπει να αποκτούν ανάλογη ισχύ που μεταφράζεται σε υλοποίηση των αναγκαίων εξοπλιστικών προγραμμάτων και διατήρηση ικανής οροφής σε προσωπικό για το οποίο η πολιτεία θα πρέπει συγχρόνως να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση του ηθικού στο ανώτατο δυνατό επίπεδο (ως κοινωνική καταξίωση, αξιοκρατική εξέλιξη των μονίμων στελεχών, οικονομικές απολαβές).

Στην παρούσα φάση (λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις οικονομικές συνθήκες) το πρώτιστο μέλημα θα πρέπει να είναι η αρίστη λειτουργία του υπάρχοντος υλικού, διότι με αυτό θα ανταποκριθούν οι Ε.Δ. στην αποστολή τους στο άμεσο μέλλον και όχι με το υλικό που θα έχουν στη διάθεσή τους μετά από 6-10 έτη. Παράλληλα πρέπει να αξιολογηθούν τα υπό εξέλιξη προγράμματα (για πολλά από τα οποία φαίνεται ότι έχει καταβληθεί το μεγαλύτερο μέρος του κόστους των) και εάν δεν υπάρχουν συμβατικοί περιορισμοί για την απόρριψή των, τότε να γίνουν αποδεκτά με όποιες συμβατικές ρήτρες προβλέπονται.

Εφόσον οι οικονομικές συνθήκες το επιτρέπουν να προχωρήσει η υλοποίηση, κατά προτεραιότητα, των νέων προγραμμάτων των Ε.Δ. με γνώμονα ότι θα πρέπει να ικανοποιούνται οι επιχειρησιακές απαιτήσεις αλλά και λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι αμυντικές επενδύσεις, των μικρότερων και κυρίως των ολιγότερων βιομηχανικά αναπτυγμένων χωρών, αποτελούν όπλο στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής και βασικά όταν προβλέπεται η υλοποίηση υψηλού κόστους προγράμματος από μία ξένη κατασκευάστρια χώρα, από την οποία δυνατόν να ζητηθούν (αφανώς) και πολιτικά/οικονομικά στηρίγματα πέραν των καθαρά τεχνοοικονομικών ανταλλαγμάτων που θα αφορούν το συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα και ανεξάρτητα από τις άμεσες ή έμμεσες πολιτικές ή στρατιωτικές απειλές εναντίον της χώρας μας, αβίαστα προκύπτει το συμπέρασμα ότι η περιοχή των Βαλκανίων, Νότιας και Ανατολικής Ευρώπης, σε συνδυασμό με τις καταστάσεις που διαμορφώνονται στην Μαύρη Θάλασσα και την Μέση Ανατολή παραμένει το επίκεντρο στρατηγικών συμφερόντων, με συγκρούσεις, αναταραχές και εύθραυστες συνήθως διευθετήσεις των συμφερόντων.

Η περιοχή εξακολουθεί να παραμένει μία ζώνη αντιπαραθέσεων θρησκευτικών, πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών και αποτελεί ζώνη εν δυνάμει πολιτικών και στρατιωτικών κρίσεων που η αντιμετώπισή των απαιτεί τα εμπλεκόμενα κράτη και οργανισμοί να υιοθετήσουν και να ασκήσουν ευέλικτες, καινοτόμες και αποτελεσματικές λύσεις. Αυτές οι λύσεις πρέπει να βρίσκονται με βάση το διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες και να λαμβάνονται υπ' όψιν οι ιδιαίτεροι παράγοντες ως και οι ιστορικές και πολιτισμικές παραδόσεις που ζύμωσαν επί αιώνες τους λαούς. Επιβολή λύσεων ίσως επιτύχει μία προσωρινή ηρεμία, αλλά είναι βέβαιον ότι στο μέλλον οι κρίσεις θα αναβιώσουν.

8ο ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

1η ΣΤΡΑΤΙΑ - Α.Τ.Α.

11-13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2008

"ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ
- ΟΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΑΙΤΙΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ"

"ΚΑΥΚΑΣΟΣ - ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ - ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ"

Υπό Αντιναύαρχου ε.α. Β. Μαρτζούκου Π.Ν.

1 . Σ Υ Γ Χ Ρ Ο Ν Η
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.

Είναι γεγονός ότι η περίοδος η οποία ακολούθησε την πτώση του διπολικού συστήματος και η οποία ακόμη διαμορφώνεται, παρείχε αισιόδοξες ενδείξεις δημιουργίας ενός πλέον σταθερού διεθνούς συστήματος, με πολλαπλές ευκαιρίες για τα περισσότερα

κράτη. Κύριο φορέα της αισιοδοξίας αυτής απετέλεσε η παγκοσμιοποίηση (επικοινωνίες, τεχνολογία, αλληλεξάρτηση, διεθνές εμπόριο και επενδύσεις, ενδυνάμωση και αύξηση διεθνών οργανισμών και καθεστώτων, μείωση εθνικών πολιτικών ισχύος, διασυνοριακή δραστηριοποίηση πολυεθνικών επιχειρήσεων, από κοινού αντιμετώπιση υπερεθνικών προβλημάτων, διάδοση Δημοκρατίας, ατομικών ελευθεριών και ανεξαρτησίας κ.λ.π.), την απαιτούμενη ασφάλεια και λειτουργία των κανόνων της οποίας θα ρύθμιζαν δίχως εμπόδια οι Η.Π.Α. ως η μοναδική υπερδύναμη. Κατά τα τελευταία έτη, εν τούτοις, την αισιοδοξία αντικαθιστά σταδιακά η απαισιοδοξία και όχι αδικαιολόγητα. Σύμφωνα με την προηγηθείσα ανάλυση προκύπτουν τα ακόλουθα δεδομένα τα οποία οδηγούν σε αστάθεια του διεθνούς συστήματος:

- Η διαρκής δραστική αύξηση στην ζήτηση ορυκτών καυσίμων εκ μέρους των κυρίων και των αναδυόμενων μεγάλων δυνάμεων (ζωτικών για την οικονομική τους ανάπτυξη), σε συνδυασμό με την μείωση των παγκοσμίων αποθεμάτων αυτών εντείνει σημαντικά τον ήδη υφιστάμενο ανταγωνισμό μεταξύ τους. Οι εναλλακτικές μορφές ενέργειας δεν διαφαίνεται ότι θα υποκαταστήσουν εγκαίρως και επαρκώς την έλλειψη των ορυκτών καυσίμων.

- Η υφισταμένη ανισότητα στην διεθνή κατανομή του πλούτου διευρύνεται.

- Ο πληθυσμός του πλανήτη αυξάνεται σημαντικά και ανισομερώς (η αύξηση λαμβάνει χώρα σε υπανάπτυκτες ή αναπτυσσόμενες περιοχές), το γεγονός δε αυτό συνδυάζεται με την μείωση των διαθέσιμων φυσικών

πόρων. Το υφιστάμενο έντονο κύμα μεταναστεύσεων δεν αναμένεται ότι θα ανακοπεί αλλά ενδεχομένως θα αυξηθεί.

- Οι φυσικές καταστροφές εντείνονται (λόγω δυσμενών κλιματικών αλλαγών στις οποίες συνδράμει σημαντικά ο ανθρώπινος παράγον).

- Δεν υπάρχει υπερεθνικός διεθνής θεσμός, ικανός να επιλύει εθνικά προβλήματα.

- Οι κύριοι πόλοι ισχύος του διεθνούς συστήματος εντείνουν τα ιδιαίτερα δαπανηρά εξοπλιστικά τους προγράμματα, και οι χώρες (όχι απαραίτητως με ορθολογική συμπεριφορά) οι οποίες κατέχουν όπλα μαζικής καταστροφής αυξάνονται.

- Η διασπορά όπλων μαζικής καταστροφής, είναι δυνατόν να προμηθεύσει τα όπλα αυτά και σε μη κρατικές ομάδες (π.χ. τρομοκρατικές).

- Η αναπτυσσόμενη στρατιωτική τεχνολογία, τα όπλα και τα οπλικά συστήματα, ευνοούν την επίθεση.

- Το αμερικανικό μονοπολικό (ή ηγεμονικό) σύστημα αδυνατίζει (αρχής γενομένης από τον οικονομικό τομέα) και μετατρέπεται σταδιακά σε πολυπολικό.

- Η παγκόσμια οικονομία διέρχεται κρίση με αβέβαιο μέλλον.

- Οι στρατιωτικές συγκρούσεις (διακρατικές, τρομοκρατικές, ενδοκρατικές, ανταρτικές, θρησκευτικές, εθνικιστικές) συνεχίζονται σε πλήθος γεωγραφικών περιοχών.

Οι ανωτέρω παράγοντες αστάθειας είναι σημαντικοί, συνυπάρχουν και οδηγούν σε ανταγωνισμό και μελλοντικές συγκρούσεις. Δεδομένης, εν τούτοις, της αποτρεπτικής καταστρεπτικότητας των όπλων μαζικής καταστροφής, της διεθνούς οικονομικής αλληλεξαρτήσεως και της σχετικής επιδράσεως της παγκοσμιοποιήσεως, το ζητούμενο είναι η τελική μορφή την οποία θα λάβει η δομή του διεθνούς συστήματος και κατά πόσο είναι δυνατή μία τελική σύγκρουση μεταξύ μεγάλων δυνάμεων.

Τα τέσσερα κυρίαρχα γεωπολιτικά σενάρια διαμορφώσεως της δομής του διεθνούς συστήματος, είναι τα ακόλουθα:

- Πολυπολική τάξη πραγμάτων, επικεντρωμένη σε μικρό αριθμό ανταγωνιζόμενων κρατών.

- Μονοπολική τάξη πραγμάτων βασισμένη στην ισχυρή πολιτική, στρατιωτική, τεχνολογική, ιδεολογική και πολιτιστική αμερικανική ηγεμονία.

- Διάσπαση του κόσμου σε πολιτισμικά σύνολα ευρισκόμενα σε σύγκρουση μεταξύ των.

- Νέα διεθνής τάξη πραγμάτων με κύριους παίκτες πολιτικο-οικονομικούς συνασπισμούς, καταναμημένους γεωγραφικά.

Το σενάριο της συγκρούσεως των πολιτισμών (κυριότερος εκπρόσωπος του οποίου είναι ο Σάμουελ Χάντινγκτον) εκτιμάται ότι έχει χαμηλές πιθανότητες πραγματοποίησεως, καθ' όσον στην πράξη παρατηρούνται διαιρέσεις, διαφορές και συγκρούσεις εντός των αυτών πολιτισμικών συνόλων, γεγονός που αποδεικνύει ότι τα εθνικά συμφέροντα των κρατών υπερισχύουν των συμφερόντων του πολιτισμικού συνόλου, επιπλέον δε τίποτε δεν αποδεικνύει ότι η αλληλεξάρτηση μεταξύ πολιτισμικών συνόλων τείνει να εκλείψει. Ομοίως δεν διαφαίνεται υλοποίησιμο το σενάριο των γεωγραφικών πολιτικο-οικονομικών συνασπισμών (πολυπολικό σύστημα με μειωμένη εθνική κυριαρχία), καθ' όσον το μοναδικό παγκοσμίως ευρωπαϊκό πείραμα δεν έχει πείσει μέχρι στιγμής για την πολιτική και στρατιωτική του συνοχή (παρά το γεγονός ότι περιλαμβάνει ομοειδή πολιτισμικά κράτη), ενώ ο διαχωρισμός του κόσμου σε διακριτούς τέτοιους συνασπισμούς κρίνεται δυσχερές.

Το σενάριο της συνέχειας μονοπολικού συστήματος με κυριαρχία και μονομερή δράση των Η.Π.Α., βάσει των στοιχείων της προηγηθείσας ανάλυσεως, δεν φαίνεται πιθανό, εάν οι τρέχουσες τάσεις προεκταθούν στα επόμενα έτη. Η διατήρηση εκβιαστικής ηγεμονίας από τις Η.Π.Α. με παρεμπόδιση των δυνητικών αντιπάλων (π.χ. προληπτικός πόλεμος) δεν φαίνεται ορθολογική, ενώ η εξασθένηση αυτών (π.χ. διαίρει και βασίλευε), κρίνεται ότι θα έχει μερικά αποτελέσματα και δεν θα κατορθώσει να ανακόψει τις διαφαινόμενες εξελίξεις. Τέλος κρίνεται ότι δεν πληρούνται οι θεμελιώδεις κανόνες δημιουργίας συστήματος Χαλαρού Διπολικού Μοντέλου (Κωνστ. Αρβ. 194-196). Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις η νέα δομή του υπό διαμόρφωση διεθνούς συστήματος εξελίσσεται σε πολυπολική, με κύριους πόλους ισχύος τις Η.Π.Α., Κίνα, Ρωσία, Ευρώπη, Ιαπωνία και Ινδία, με σχέσεις ανταγωνισμού και ισορροπίας ισχύος μεταξύ των. Στα πλαίσια του συστήματος αυτού, διακινδυνεύεται η πρόβλεψη δημιουργίας συνασπισμού υπό την πρωτοκαθεδρία των Η.Π.Α., αποτελούμενου από δημοκρατικές και κυρίως ναυτικές δυνάμεις (π.χ. Ευρώπη, Ιαπωνία, Ινδία, Αυστραλία κ.λ.π.), ο οποίος θα επιχειρήσει την ανάσχεση της Κίνας και ενδεχομένως της Ρωσίας (στην περίπτωση αυτή, πρόβλημα για την Ευρώπη θα αποτελέσει η ενεργειακή της εξάρτηση από την Ρωσία), κυρίως εάν η τελευταία, παρά τις υπαρκτές διαφορές, προσεγγίσει περισσότερο την Κίνα (π.χ. εάν καλύψει κατά προτεραιότητα τις κινεζικές ενεργειακές ανάγκες και συνεργασθεί στενότερα μαζί της μέσω του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης). Η εν λόγω ανάσχεση είναι δυνατόν να υλοποιηθεί με σύζευξη και συντονισμό ενεργειών του ΝΑΤΟ (στην δυτική Ευρασία) και αντιστοίχου συμμαχίας στην ανατολική Ευρασία, με κοινό παρονομαστή τις Η.Π.Α. και συνδετικό κρίκο την κεντρική και νότια Ασία. Στοιχεία τα οποία συνηγορούν στην ειδική αυτή πρόβλεψη είναι το γεγονός ότι η αμοιβαία πυρηνική αποτροπή κρίνεται αρκούντως ισχυρή ώστε να αποτρέψει πολεμική σύγκρουση μεταξύ μεγάλων δυνάμεων (ενδεικνύεται η ανάσχεση), εάν δεν υπάρξει δυτική επεμβατική στρατηγική, η προέκταση των τρεχουσών τάσεων φέρει την Κίνα, καθ' ελάχιστον, να αμφισβητεί την πρωτοκαθεδρία των Η.Π.Α. (οι Η.Π.Α., θεωρούν ως ζωτικό τους συμφέρον την αποτροπή εμφανίσεως ανταγωνιστού αμφισβητούντος την πρωτοκαθεδρία τους), η ευρείας κλίμακος μονομερούς δράση των Η.Π.Α. κατά κυρίου ανταγωνιστού σε πολυπολικό σύστημα δεν

κρίνεται εφικτή, η Ευρωατλαντική σχέση θα παραμείνει ισχυρή παρά τα υπαρκτά προβλήματα, η Ιαπωνία και όσες άλλες χώρες της Ανατολικής και Νότιας Ασίας θεωρούν ότι απειλούνται από την Κίνα, ευνοούν την αμερικανική πρωτοκαθεδρία, οι κοινές δυτικές δημοκρατικές αξίες δημιουργούν τάσεις σύμπνοιας (και λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των Εθνικών Συμφερόντων) και επιπλέον οι αγγλοσαξονικές γεωπολιτικές θεωρίες (Mackinder, Spykman) ισχύουν ακόμη και χαιρούν εκτιμήσεως.

2. ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η ανεξαρτησία των αδυνάμων και ασταθών κρατών της Κεντρικής Ασίας, μετά την κατάρρευση της Ε.Σ.Σ.Δ., μετέβαλε τα γεωπολιτικά δεδομένα, καθ' όσον δημιούργησε πολιτικό κενό, το οποίο έκτοτε αρκετές εξωτερικές, ανταγωνιστικές μεταξύ τους, δυνάμεις προσπαθούν να καλύψουν. Επιπλέον διασυνωριακοί εθνικοί, θρησκευτικοί, οικονομικοί και εμπορικοί ιστορικοί δεσμοί ανεβίωσαν, αυξάνοντας τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των κρατών της περιοχής. Το θέμα του Αφγανιστάν έχει αντίκτυπο σε όλα τα κράτη της περιοχής, από πλευράς ασφαλείας. Συνολικά, αναπτύσσονται δεσμοί ασφαλείας μεταξύ Νοτίου Ασίας, Κίνας και Κεντρικής Ασίας, ο χαρακτήρας των οποίων αναμένεται να επηρεάσει την διεθνή πολιτική τόσο στην Ασία όσο και παγκοσμίως.

3. ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.

Ψυχρός Πόλεμος.

Μετά τον Β'Π.Π., η διπολική δομή του διεθνούς συστήματος επεκάλυψε τις τοπικές σύνθετες παραμέτρους ασφαλείας (μικρός βαθμός ελευθερίας αυτονόμων κινήσεων, βάσει ΕΘΣΜ). Οι τοπικές παράμετροι ασφαλείας, βασίζονται στην ύπαρξη τοπικών ομάδων κρατών των οποίων η ασφάλεια συνδέεται (θετικά ή αρνητικά), με αυτήν των υπολοίπων. Κατά την περίοδο του Ψ.Π., όμως, η δυναμική των τοπικών παραμέτρων ασφαλείας, είχαν απορροφηθεί σε μεγάλο βαθμό από την πολιτική σε υψηλότερο επίπεδο, των δύο πόλων του διεθνούς συστήματος.

Περί το τέλος της δεκαετίας του 1940, το Πακιστάν, το Ιράν και η Τουρκία διεδραμάτιζαν καθοριστικό ρόλο στην αμερικανική προσπάθεια ανασχέσεως της Ε.Σ.Σ.Δ., μέσω της συμμετοχής τους στο σύμφωνο της Βαγδάτης, το οποίο αργότερα μετονομάστηκε σε "Central Treaty Organization" (CENTO). Κατά την δεκαετία του 1950, το Αφγανιστάν περιήλθε στην Σοβιετική σφαίρα επιρροής, οι Σινο - Σοβιετικές σχέσεις χειροτέρευαν, ενώ Ιράν, Κίνα και Τουρκία δεν είχαν άμεσες ή έμμεσες σχέσεις με τα κράτη της κεντρικής Ασίας. Οι παραδοσιακές γραμμές εμπορίου, κυριότερη των οποίων ήταν η ονομαζόμενη "οδός του μεταξιού" διεκόπησαν. Ιστορικά και έως τις μέρες μας, η κύρια πρόσβαση της Κεντρικής Ασίας στην θάλασσα ήταν το Πακιστάν αλλά μετά την ένταξη της στην Ε.Σ.Σ.Δ. και την κατάρρευση των εσωτερικών συνόρων, το 1936, η περιοχή συνδέθηκε με τον οικονομικό σχεδιασμό της Μόσχας. Έτσι το Αφγανιστάν, ευρισκόμενο σε σοβιετική τροχιά, είχε συγκρουσιακές σχέσεις με το Πακιστάν, το οποίο μαζί με το Ιράν αποτελούσαν κρίσιμοι συμμάχους των Η.Π.Α..

Κατά την δεκαετία του 1970, η κατάσταση μετεβλήθηκε. Η Ιρανική ισλαμική επανάσταση του 1979 αποστέρησε από τις Η.Π.Α. έναν πολύτιμο σύμμαχο και αποδυνάμωσε την θέση της Ουάσινγκτον στην Ασία και την Μ. Ανατολή, παρά το γεγονός ότι το νέο Ιρανικό καθεστώς διατηρούσε ψυχρές σχέσεις με την Μόσχα. Στα μέσα του 1970, το Αφγανιστάν περιέπεσε σε αστάθεια, προκαλώντας την Σοβιετική παρέμβαση το 1979 και εν

συνεχία ένα πόλεμο στον οποίο οι Η.Π.Α. και το Πακιστάν υποστήριξαν ενεργώς τους αντισοβιετικούς Μουτζαχεντίν. Από το σημείο αυτό τα μετέπειτα γεγονότα δεν ακολούθησαν πιστά την πολιτική του παγκοσμίου διπολισμού.

Μετά τον Ινδο-κινεζικό πόλεμο του 1962, αναπτύχθηκε Ινδοσοβιετική σύγκλιση συμφερόντων και στρατιωτική συνεργασία. Κατά την δεκαετία του 1980 το Πακιστάν είχε αντικαταστήσει το Ιράν ως κύριος σύμμαχος των Η.Π.Α. στην περιοχή, λαμβάνοντας από την τελευταία σημαντική οικονομική και στρατιωτική βοήθεια, προκειμένου να ελέγχει την σοβιετική επέκταση στην Ασία. Το Πακιστάν ανέπτυξε στενή συνεργασία με το Πεκίνο, λόγω κυρίως της κοινής έχθρας προς την Ινδία αλλά και των ψυχρών σχέσεων Ε.Σ.Σ.Δ. και Κίνας (υλοποίηση εθνικής οδού Καρακοράμ που συνέδεε οικονομικά τα δύο κράτη). Κατά την ίδια δεκαετία του 1980, η στενή συνεργασία του Πακιστάν με τους Μουτζαχεντίν κατά τον πόλεμο στο Αφγανιστάν, δημιούργησε επικοινωνιακές και μεταφορικές διόδους μεταξύ των δύο κρατών. Με δεδομένη την σοβιετικής σχεδιάσεως υποδομή του Αφγανιστάν η οποία το συνέδεε με τις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες, το Πακιστάν έθετε κατά το 1991, σοβαρή υποψηφιότητα για την έξοδο των κρατών της Κ. Ασίας προς την παγκόσμια αγορά, γεγονός το οποίο δεν επαληθεύθηκε λόγω της αστάθειας στο Αφγανιστάν.

Μετά την Ανεξαρτησία.

Μετά την ανεξαρτησία των κρατών της Κ. Ασίας το 1991, υπήρξε παράλληλη προσπάθεια της Τουρκίας και του Ιράν για άσκηση επιρροής στην περιοχή αυτή. Η επιρροή αυτή, μεταξύ άλλων έλαβε χαρακτήρα συγκρουομένων μοντέλων διακυβερνήσεως και αναπτύξεως. Το Ιράν προσέφερε το Ισλαμικό μοντέλο, ενώ η Τουρκία παρουσίαζε ένα δυτικογενές μοντέλο κοσμικού δημοκρατικού έθνους - κράτους με φιλελεύθερη οικονομία. Ασφαλώς οι Η.Π.Α. προωθούσαν το Τουρκικό μοντέλο, φοβούμενες την Ιρανική επιρροή, ενώ για τον ίδιο λόγο το Ισραήλ κινήθηκε για δημιουργία ισχυρών δεσμών με το Αζερμπαϊτζάν, το Καζακστάν και το Ουζμπεκιστάν. Τελικά εκ του αποτελέσματος απεδείχθη ότι τόσο η Τουρκία, όσο και το Ιράν δεν διέθεταν την δυνατότητα άσκησης κυρίαρχης επιρροής στην Κ. Ασία. Η Τουρκία απείχε γεωγραφικώς της περιοχής, είχε προβλήματα με το Κουρδικό, εσωτερική πολιτική αστάθεια κατά την δεκαετία του 1990, υψηλό πληθωρισμό και οικονομικά προβλήματα. Κατά συνέπεια περί το τέλος της δεκαετίας 1990, η Τουρκία παρέμεινε εμπλεκόμενη στην Κ. Ασία κυρίως στον οικονομικό και πολιτιστικό τομέα αλλά υιοθέτησε παράλληλα μία πολιτική στροφόμενη κυρίως προς τον Καύκασο ο οποίος ήταν περισσότερο συνδεδεμένος με την εθνική της ασφάλεια. Το σιτικό Ιράν τελικά δεν μπόρεσε να επηρεάσει καθοριστικά την συνιτική Κ. Ασία η οποία άλλωστε είχε καταβολές 70 ετών από το σοβιετικό αθεϊστικό καθεστώς. Η αναβίωση του πολιτικού ή ριζοσπαστικού Ισλάμ στην κεντρική Ασία, οφείλετο κυρίως στην οικονομική κακοδιαχείριση, καθώς και σε υφιστάμενες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ των οποίων οι περιορισμοί ελευθέρως ενασκήσεως των θρησκευτικών καθηκόντων. Εξ' άλλου η σοβιετικών καταβολών πολιτική εξουσία των χωρών της Κ. Ασίας, θεωρούσε το πολιτικό Ισλάμ ως απειλή για την ισχύ της, ενώ αρκετοί από τους ηγέτες αυτούς (π.χ. Καρίμοφ στο Ουζμπεκιστάν, Νιγιαζόφ στο

Τουρκμενιστάν) είχαν διεξαγάγει αντιισλαμικές εκστρατείες στο παρελθόν. Τελικά και το Ιράν εστράφη προς τον ασταθή Καύκασο, καθ' όσον η ισχυρή μειονότητα Αζέρων, στα βόρεια σύνορα της (περί τα 20.000.000), το ανάγκαζε να ευθυγραμισθεί με την Μόσχα στα θέματα της περιοχής αυτής. Ειδικά κατά την περίοδο 1992-1993, η εθνικιστική και σε ένα βαθμό παναζερική κυβέρνηση του Αζερμπαϊτζάν, σε συνδυασμό με την φιλοαμερικανική στάση της χώρας αυτής διεδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην Ιρανική πολιτική στην περιοχή του Καυκάσου. Ως προς την Τουρκία, η Ρωσική παρουσία στην Αρμενία και η αδεύρητος ανάγκη προσβάσεως στο Αζερμπαϊτζάν, ώθησε την Άγκυρα να εστιάσει την προσπάθειά της στην ανεξαρτητοποίηση της Γεωργίας και του Αζερμπαϊτζάν από την Ρωσία. Επιπλέον τόσο για την Τουρκία όσο και για το Αζερμπαϊτζάν υπήρχαν άλλες προτεραιότητες εξωτερικής πολιτικής, έναντι της Κ. Ασίας. Για το Ιράν προείχε ο Περσικός Κόλπος, ενώ η προσοχή της Τουρκίας εστρέφετο κυρίως στην σχέση της με την Ευρώπη, στα τοπικά θέματα της Μ. Ανατολής καθώς και στα Βαλκάνια.

4. ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΟΙ ΕΘΝΟΤΙΚΟΙ ΔΕΣΜΟΙ

Η εθνική ετερογένεια αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό των κρατών της Κ. Ασίας αλλά και των νοτίων γειτόνων τους όπως η Τουρκία, το Ιράν, το Αφγανιστάν και το Πακιστάν. Τα κράτη της Κ. Ασίας είναι πολυεθνικά και έχουν αμοιβαίους εθνικούς δεσμούς. Εκτός του Τατζικιστάν, το οποίο έχει περσικές εθνικές και πολιτιστικές ρίζες, η γλώσσα των υπολοίπων κρατών είναι Τουρκογενής, ενώ τα γεωγραφικά τους σύνορα δεν ταυτίζονται με τις εθνότητες που κατοικούν σε αυτά (π.χ. Ν. Ουζμπεκιστάν και Β. Τατζικιστάν). Το ίδιο συμβαίνει και στους νοτίους γείτονες αυτών. Επί παραδείγματι, περίπου ο μισός πληθυσμός του Αφγανιστάν είναι Παστούν, εν τούτοις όμως, περισσότεροι Παστούνς μένουν στο Πακιστάν. Οι Μπαλόχοι μένουν στο έδαφος του Πακιστάν, του Ιράν και του Αφγανιστάν. Εξ' άλλου περισσότεροι από το 1/2 του πληθυσμού του Αφγανιστάν είναι Τατζικοί, Ουζμπεκοί και Τουρκμενίοι, οι οποίοι κατοικούν στις Βορειές περιοχές της χώρας. Στην αυτόνομη κινεζική επαρχία Ξινγιάνγκ,

στα βορειοδυτικά της χώρας, κατοικούν περί τα 10.000.000 Ουϊγούροι, τουρκικής προελεύσεως, ομιλούντες μία γλώσσα παραπλήσια με την Ουζμπεκική, επιπλέον δε κατοικούν Καζάκοι, Κιργίσιοι και Ουζμπεκοί.

Διανύοντες σήμερα εποχή εθνικιστικών εξάρσεων, η εθνικότης στις περιοχές αυτές αποτελεί πρόκληση

για την ασφάλεια των πολυεθνικών αυτών κρατών και διαμορφώνουν ανάλογα την πολιτική τους. Η Κίνα έχει ήδη αντιμετωπίσει αποσχιστικές τάσεις των Ουϊγούρων, ενώ οι καλές σχέσεις του Πακιστάν με το Αφγανιστάν συνδέονται, μεταξύ άλλων και με τον φόβο αποσχιστικών κινήματων των Παστούν και των Μπαλόχων. Κατά τα τελευταία έτη ο εμφύλιος πόλεμος του Αφγανιστάν λαμβάνει σταδιακά εθνικό χαρακτήρα. Οι Ταλιμπάν πέραν του θρησκευτικού μανδύα, είναι ευρέως γνωστοί ως κίνημα των Παστούν, ενώ οι υπόλοιπες εθνότητες, όπως οι Ουζμπεκοί και οι Τατζίκι συνασπίζονται υπό τοπικούς φυλάρχους.

5. Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Στις τοπικές και εθνικιστικές εντάσεις των κρατών της Κ. Ασίας, προστίθεται και σειρά άλλων εσωτερικών προβλημάτων, όπως η έλλειψη πλήρους κυβερνητικού ελέγχου σε ολόκληρη την επικράτεια, το έγκλημα και η διαφθορά, η κακοδιαχείριση, οι έλλειψη εκδημοκρατισμού και οικονομικών μεταρρυθμίσεων. Στα εσωτερικά αυτά προβλήματα θα πρέπει να προστεθούν και δύο κύριοι εξωτερικοί παράγοντες. Ο ένας αφορά την παραγωγή και προώθηση των ορυκτών καυσίμων στις διεθνείς αγορές, ενώ ο άλλος σχετίζεται με την πρόκληση του ριζοσπαστικού Ισλάμ. Αμφότεροι οι παράγοντες αυτοί συνδέονται με το Αφγανιστάν.

Τα κράτη της Κ. Ασίας περικλείονται από ξηρά και συνεπώς η πρόσβαση προς την θάλασσα βασίζεται κυρίως στις οδούς μέσω Ιράν ή μέσω Αφγανιστάν και Πακιστάν. Η περίπτωση της διελεύσεως αγωγών ορυκτών καυσίμων μέσω Ιράν παρουσιάζει δυσχέρειες λόγω των εν ισχύι μέτρων κατά της χώρας αυτής από τις Η.Π.Α. (υπερδύναμη, αμερικανικές εταιρείες πετρελαίου στην Κασπία), (μόνο το Τουρκμενιστάν εξάγει μικρές ποσότητες φυσικού αερίου στο Ιράν). Πλέον αυτού οι χώρες εισαγωγής, με κίνητρο την γεωγραφική διαφοροποίηση των πηγών πετρελαίου και φυσικού αερίου, δεν θα επιθυμούσαν τα καύσιμα της Κ. Ασίας να καταλήγουν επίσης στον Περσικό κόλπο.

Η μεγάλη και διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση ορυκτών καυσίμων από τις χώρες της ΝΑ Ασίας, επιβάλλουν την ύπαρξη τουλάχιστον ενός αγωγού προς την Ασία, παράλληλα με τους αγωγούς από την Κασπία προς την Μαύρη θάλασσα και την Μεσόγειο. Σε αυτό το πλαίσιο εξετάστηκε η πρόταση ενός αγωγού από το Τουρκμενιστάν στο Πακιστάν μέσω Αφγανιστάν (η πλέον συμφέρουσα οικονομικά και σύντομη οδός για τις διεθνείς αγορές). Τα θέματα ασφαλείας και η μακροχρόνια αστάθεια στο Αφγανιστάν απέτρεψαν την κατασκευή αυτή.

Το Αφγανιστάν κατέχει υψηλή προτεραιότητα στα θέματα ασφαλείας των χωρών της Κ. Ασίας και για το γεγονός της εξαπλώσεως του ρεύματος του πολιτικού Ισλάμ μέσω των Ταλιμπάν (υπάρχει η προδιάθεση, η υποδομή και η χρηματοδότηση, όπως το Ισλαμικό Κίνημα του Ουζμπεκιστάν, με έδρα τα βόρεια σύνορα του Αφγανιστάν, η υποστήριξη των Τσετσένων από τους Ταλιμπάν). Η δημιουργία του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης, ο οποίος περιλαμβάνει τα κράτη της Κ. Ασίας, την Κίνα και την Ρωσία, σχετίζεται μεταξύ άλλων (τρομοκρατία, ναρκωτικά, διασυνοριακό έγκλημα, λαθρομετανάστευση, αποσχιστικά στρατιωτικά κινήματα) και με το θέμα αυτό το οποίο θεωρείται ως απειλή.

Πολιτική του Πακιστάν ως προς την Κ. Ασία και το Αφγανιστάν.

Η μεγάλη ανάμιξη του Πακιστάν στο Αφγα-

νιστάν, έχει υποστεί πολλές φορές την Δυτική κριτική. Εν τούτοις, το πακιστανικό ενδιαφέρον για τις εξελίξεις στο Αφγανιστάν, συνδέεται τόσο με την διαμάχη της με την Ινδία, όσο και με την ιστορική διασύνδεση του Πακιστάν με την Κ. Ασία και το Αφγανιστάν.

Κατά τον Ψυχρό Πόλεμο, το Πακιστάν σε ρόλο αναχώματος στην Σοβιετική επέκταση, ανησυχούσε ιδιαίτερα για τις στενές σχέσεις της Μόσχας τόσο με την Ινδία, όσο και με το Αφγανιστάν, γεγονός το οποίο θα ήταν δυνατόν να οδηγήσει σε πόλεμο δύο μετώπων (έλλειψη στρατηγικού βάθους, αφού η πρωτεύουσα απέχει 200 χλμ από τα σύνορα προς Δυσμάς και 100 προς Ανατολάς). Για τον λόγο αυτό αποτελεί ζωτικό συμφέρον για το Ισλαμαμπάντ ένα Αφγανιστάν με φιλική προς αυτό κυβέρνηση και σταθερότητα στο εσωτερικό του. Το ζωτικό αυτό συμφέρον απέκτησε ακόμη υψηλότερη προτεραιότητα μετά τον Ψυχρό Πόλεμο, αφού η αμερικανική βοήθεια ελαττώθηκε και η αστάθεια στο Αφγανιστάν αυξήθηκε, με κίνδυνο να μεταδοθεί στο εσωτερικό του Πακιστάν ή και να ανακόψει την προσπάθεια της Πακιστανικής επιρροής στην Κ. Ασία, αλλά και ακόμη να εμφανισθούν εξωτερικές δυνάμεις στην περιοχή της Κ. Ασίας, με το πρόσχημα της ομαλοποίησης της κατάστασης. Η μη δημιουργία του αγωγού ορυκτών καυσίμων από Τουρκμενιστάν - Αφγανιστάν - Πακιστάν αποτελεί από παράδειγμα των επιπτώσεων της αστάθειας στο εσωτερικό του Αφγανιστάν.

Στις αρχές της δεκαετίας 1990, το Πακιστάν επένδυσε ανεπιτυχώς στην υποστήριξη διαφόρων φυλάρχων Μουτζαχεντίν, λόγω της μεταξύ των διαμάχης. Το κίνημα των Ταλιμπάν και ο αρχικός ενθουσιασμός που εξασφάλισε στο κεντρικό και νότιο Αφγανιστάν, ως ενωτική δύναμη η οποία θα αποκαθιστούσε τον νόμο και την τάξη, εξελήφθη από το Πακιστάν ως ευκαιρία που άξιζε να υποστηριχθεί. Εν τούτοις η επένδυση αυτή απέτυχε διότι οι Ταλιμπάν απεδείχθησαν αναξιόπιστοι συνομιλητές, δεν εξασφάλισαν τον νόμο και την τάξη, αλλά αντιθέτως υπήρξαν ιδιαίτερα σκληροί σε κάθε άλλη μειονότητα και κατεπύτησαν τα ανθρώπινα δικαιώματα ιδιαίτερα προς τις γυναίκες προκαλώντας έτσι την διεθνή τους απομόνωση. Επομένως το Πακιστάν θα έπρεπε να σχοινοβατεί μεταξύ δύο αντιθέτων προσεγγίσεων. Αφ' ενός μεν θα έπρεπε να πείση την διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα τα ανησυχούντα κράτη της Κ. Ασίας, ότι οι Ταλιμπάν δεν ήταν όργανα του Πακιστάν αλλά ακολουθούσαν ανεξάρτητη πολιτική, αφ' ετέρου δε θα έπρεπε να συνεχίσουν τις επαφές και την άσκηση επιρροής επί των Ταλιμπάν, για τρεις κυρίως λόγους:

- Να επιτύχουν εξομάλυνση της διεθνούς απομόνωσης του Αφγανιστάν, προκειμένου να το χρησιμοποιήσουν ως χώρα επαφής με τα κράτη της Κ. Ασίας.
- Να μην απωλεσθεί η λαϊκή υποστήριξη των Ταλιμπάν, γεγονός το οποίο θα οδηγούσε σε νέο κύκλο αστάθειας της χώρας αυτής.
- Να συμβάλλουν στην καλλιέργεια της διεθνούς εικόνας του Αφγανιστάν, ως υπεύθυνης χώρας.

Είναι φανερό ότι η αποκατάσταση της ειρήνης και ασφαλείας στο Αφγανιστάν θεωρείται απαραίτητη για την ασφάλεια ολόκληρης της περιοχής. Η κεντρική Ασία αποδίδει μεγάλη σημασία στο Πακιστάν, λόγω των οικονομικών δυνατοτήτων του, ενώ για το Ισλαμαμπάντ είναι απαραίτητη η οικονομική συνεργασία με την Κ. Ασία. Σε αυτό το πλαίσιο ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας (ECO), αποτελεί σχετικό παράδειγμα.

Κίνα και Κεντρική Ασία.

Η Κίνα έχει ιστορική σύνδεση με την Κ. Ασία. Η ιδιαιτερότης της κεντροασιατικού δεσμού έγκειται εν μέ-

ρει στον μουσουλμανικό πληθυσμό στα βορειοδυτικά της Κίνας και τους διασυννοριακούς εθνοτικούς δεσμούς του πληθυσμού της επαρχίας Ξινγιάνγκ. Οι Σινο-Σοβιετικές διαφορές κατά τον Ψυχρό Πόλεμο, ανάγκασαν την Κίνα να ασκεί μικρή επιρροή στην Κ. Ασία.

Στις μέρες μας τα πράγματα έχουν μεταβληθεί σημαντικά. Το γεγονός της ανεξαρτησίας των χωρών της Κ. Ασίας και το πολιτικό κενό που προκλήθηκε από την πτώση της Ε.Σ.Σ.Δ., συνδυάζεται με την ανάδυση της Κίνας ως παγκοσμίου εμβελείας οικονομικής και πολιτικής δύναμης με γεωπολιτικές βλέψεις στην περιοχή αυτή. Πέραν του ενδιαφέροντος της Ρωσίας, της Ινδίας για τα κράτη της Κ. Ασίας, αλλά ακόμη και των γειτονικών κρατών της περιοχής αυτής, η σημερινή αμερικανική παρουσία και ανάμιξη για ενεργειακούς και γεωστρατηγικούς λόγους, αυξάνει ακόμη περισσότερο την ανησυχία της Κίνας από πλευράς ασφαλείας, στα εναίσθητα βορειοδυτικά της σύνορα, κυρίως εάν στον αμερικανικό σχεδιασμό, προβλέπεται η ανάσχεση της Κίνας. Ο δημιουργηθείς Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης, με πρωτοβουλία της Κίνας, τονίζει το ενδιαφέρον και την ανησυχία της για την περιοχή αυτή. Εξ' άλλου ένα από τα μεγάλα κοιτάσματα πετρελαίου της Ασίας, το Ταρίμ, ευρίσκεται στην επαρχία Ξινγιάνγκ. Επιπλέον η μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη των ΒΔ περιοχών της Κίνας, διευκολύνεται με τις εκτεταμένες σχέσεις με τα κράτη της Κ. Ασίας. Πέραν όλων αυτών η Κινεζική εξωτερική πολιτική ενδιαφέρεται τουλάχιστον εξ ίσου ή περισσότερο για την Α. και ΝΑ περιοχή της χώρας και την Δυτική πλευρά του Ειρηνικού Ωκεανού.

Η Πολιτική των Η.Π.Α. στην Κεντρική Ασία.

Η αστάθεια στην Κ. Ασία και στα νότια γειτονικά κράτη, αποτελεί θέμα προτεραιότητας για τις Η.Π.Α., λόγω των ενεργειακών πόρων της περιοχής, λόγω των τοπικών συγκρούσεων της περιοχής οι οποίες δυνητικά είναι δυνατόν να εξελιχθούν σε αντιπαράθεσεις μεταξύ μεγάλων δυνάμεων, λόγω των τρομοκρατικών κινήματων τα οποία έχουν συνήθως αντιαμερικανικό χαρακτήρα και ακόμη λόγω των ναρκωτικών τα οποία παράγονται μαζικά και προορίζονται κυρίως για τις δυτικές κοινωνίες. Οι Η.Π.Α. έχουν καταστήσει ως ζωτικό τους συμφέρον την εξασφάλιση προσβάσεως στους ενεργειακούς πόρους της Κ. Ασίας και την ομαλή ροή των ορυκτών καυσίμων της περιοχής αυτής προς τις δυτικές αγορές. Για την αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών και για την εξασφάλιση μίας ισορροπίας ασφαλείας, οι Η.Π.Α. θα έπρεπε να αναμειχθούν ενεργώς στην περιοχή. Εν τούτοις τα πεπραγμένα της χώρας αυτής από την δεκαετία του 1990 και εντεύθεν παρουσιάζουν μία συγκεκριμένη εικόνα της στρατηγικής η οποία ακολουθείται. Η Ουάσινγκτον αν και έχει αποφύγει δυσάρεστες γι' αυτήν εξελίξεις στην περιοχή, δεν έχει να παρουσιάσει μείζονες επιτυχίες, ανάλογες του τίτλου της υπερδύναμης τον οποίο φέρει. Ασφαλώς οι Η.Π.Α. συνέβαλαν στην μη επιστροφή της Ρωσικής ηγεμονίας κυρίως στον Καύκασο, με την ενδυνάμωση τοπικών χωρών αλλά η αβεβαιότητα ως προς τον βαθμό αποφασιστικής αμερικανικής εμπλοκής έδωσε αφορμή σε παρερμηνείες εκ μέρους των τοπικών δυνάμεων. Ουδείς γνωρίζει ακριβώς πόσο μακριά είναι διατεθειμένη να τραβήξει η Ουάσινγκτον την αντιπαράθεση με την Μόσχα στην περιοχή αυτή. Την δεκαετία του 1990 οι Η.Π.Α. συμπαραστάθηκαν ή και υπεστήριξαν τους Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν. Ο Οσάμα Μπιν Λάντεν και η τρομοκρατία προέκλεσε την αμερικανική αλλαγή πολιτικής, δίχως αυτό να συνδέεται απαραίτητως με ένα ευρύτερο και μακρόπνοο στρατηγικό σχέδιο. Ενώ η σταθερότητα της διαθέτουσας πυρηνικά όπλα συμμαχού χώρας του Πακιστάν

θα έπρεπε λογικά να αποτελεί υψηλή προτεραιότητα των Η.Π.Α., η πρόσφατη αμερικανο-ινδική προσέγγιση, εκλαμβάνεται από την χώρα αυτή ως πράξη στρεφόμενη κατά της ασφαλείας του και εντείνει τα υπαρκτά εσωτερικά προβλήματα, αυξάνοντας το αντιαμερικανικό αίσθημα και ενισχύοντας το εξτρεμιστικό Ισλάμ. Επιπλέον το Πακιστάν παραμένει η μόνη δύναμη η οποία ασκεί σχετική επιρροή στους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν και συνεπώς η τυχόν χαλάρωση των σχέσεων Η.Π.Α. - Πακιστάν επηρεάζει την δυνατότητα επιρροής των εξελίξεων στο Αφγανιστάν. Η έλλειψη ξεκάθαρης αμερικανικής στρατηγικής για την περιοχή ώθησε μία από τις βασικές τοπικές δυνάμεις, το Ουζμπεκιστάν να αναπτύξει νέες σχέσεις ασφαλείας με το Πεκίνο και την Μόσχα.

6. ΕΥΡΑΣΙΑΤΙΚΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ.

Κυριαρχούσα γεωπολιτική παράμετρο του τρέχοντος και μελλοντικού διεθνούς ανταγωνισμού, εκτιμάται ότι αποτελεί η ενεργειακή ασφάλεια των κυριότερων χωρών του διεθνούς συστήματος.

Σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, οι αμερικανοί στρατηγιστές πιστεύουν ότι η κυριαρχία των Η.Π.Α., στην παγκόσμια διαμάχη για ζωτικούς πόρους, θα πρέπει να αποτελέσει την υψηλότερη προτεραιότητα της αμερικανικής στρατιωτικής στρατηγικής, αφού σύμφωνα με εκτιμήσεις τους, τόσο η Κίνα (σταδιακή απόκτηση δυνατότητας προβολής ισχύος), όσο και η Ρωσία (έλεγχος διαδρομών μεταφοράς ενεργειακών πόρων κυρίως προς Ευρώπη), έχουν θέσει το θέμα της ενέργειας σε υψηλή προτεραιότητα.²⁵ Κατά συνέπεια δίδεται έμφαση στον παγκόσμιο ρόλο του Αμερικανικού Ναυτικού, με μεγάλες δαπάνες για την ποιοτική αναβάθμισή του (οι δαπάνες για ναυπηγήσεις πολεμικών πλοίων ανήλθαν κατά τα έτη 2007 και 2008 σε \$24,6 δις, ενώ για το 2009 έχουν προταθεί \$16,9 δις), καθώς και στην αναδιάταξη των υφισταμένων στρατιωτικών δυνάμεων και βάσεων (π.χ. στρατιωτική παρουσία στην Βόρεια και Κεντρική Αφρική, περιοχή Κασπία και Κεντρική Ασία, Α. Ευρώπη και ΝΔ Ασία).²⁶ Ο έλεγχος των πηγών παραγωγής ορυκτών καυσίμων καθώς και ο έλεγχος των οδών μεταφοράς αυτών προς την Δύση, αποτελεί ζωτικό συμφέρον των Η.Π.Α., γεγονός που καθιστά την επιρροή σε περιοχές της Ευρασίας όπως η Μ. Ανατολή η Κεντρική και Βορειοανατολική Ασία, αντικειμενικό σκοπό υψηλής προτεραιότητας. Με δεδομένο ότι οι Η.Π.Α. θεωρούν την Κίνα ως τον πλέον επικίνδυνο δυνητικό ανταγωνιστή, βασική στρατηγική της χώρας αυτής (εκτός από την μονομερή δράση όταν απαιτείται) αποτελεί η εκμετάλλευση των περιφερειακών ευρασιατικών αντιπαλοτήτων (π.χ. Κίνας - Ινδίας, Κίνας - Ιαπωνίας, Ρωσίας - Κίνας, Ρωσίας - Ιαπωνίας κ.λ.π.), προκειμένου να προωθησει τα συμφέροντά της.

Η Κεντρική Ασία (στην ενότητα της οποίας είναι δυνατόν να ενταχθούν και τα κράτη Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν και Γεωργία), αποτελεί την καρδιά της Ευρασίας και ενδιαφέρει ιδιαίτερα τις μεγάλες δυνάμεις τόσο λόγω των τεραστίων ενεργειακών αποθεμάτων της, όσο και για την στρατηγική της θέση. Στην περιοχή αυτή, πέραν του αμερικανικού, ευρωπαϊκού, ινδικού, ιαπωνικού ενδιαφέροντος, αλλά και του ενδιαφέροντος γειτονικών κρατών (π.χ. Αφγανιστάν, Ιράν, Πακιστάν, Τουρκία, ακόμη και Ουκρανία), τόσο η Κίνα όσο και η Ρωσία, προσπαθούν να ασκήσουν επιρροή στα κράτη της περιοχής (οικονομική, τεχνική και στρατιωτική), σε βάρος των Η.Π.Α. (στις οποίες αποδίδεται σειρά "βελουδίνων" και "εγχρώμων" τοπικών επαναστάσεων), για έλεγχο της ροής πετρελαίου και φυσικού αερίου της Κασπίας, προς τις αγορές της Ευρώπης (π.χ. η Γεωργία στο επίκεντρο της διαμάχης) και

της Ασίας. Για την εν λόγω περιοχή η Ρωσία αποβλέπει κατ' ελάχιστον στην αποτροπή της κυριαρχίας οιασδήποτε τοπικής δύναμης (π.χ. Τουρκία, Ιράν) ή στην δημιουργία ενός νέου αμερικανικού μετώπου στα σύνορά της, ενώ κατά μέγιστον, επιδιώκει την κυρίαρχη επιρροή της επί των κρατών της περιοχής τόσο στην εξωτερική όσο και στην εσωτερική πολιτική τους.

Η ευρωπαϊκή ενεργειακή εξάρτηση από εξωτερικές πηγές αναμένεται να αυξηθεί από 50% το 2000, σε 75% το 2020, ενώ το ποσοστό που προέρχεται από την Ρωσία θα αυξηθεί από 27% το 2000, σε 31% το 2010.³⁹ Η παγκόσμια ενεργειακή αγορά αποτελεί μία ολόκληρη, από την οποία η Ευρώπη (αλλά και κάθε άλλος καταναλωτής) εξαρτά άμεσα, το οικονομικό και κοινωνικό της μέλλον. Κατά συνέπεια, εντός ενός ιδιαίτερα ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, η Ε.Ε., θα πρέπει να αποκτήσει ενιαία ενεργειακή πολιτική και να την απασχολεί ενεργώς η σταθερότητα στην Μ. Ανατολή (και σε κάθε δυνητική περιοχή προμήθειας υδρογονανθράκων), οι έγκαιρες επενδύσεις στους τομείς αυτούς, οι εσωτερικές της υποδομές, καθώς και η ασφάλεια μεταφοράς των ενεργειακών πόρων.

Ο αγωγός Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη υπήρξε μία γεωστρατηγική ρωσική απόφαση, βασισμένη στην αντίληψή της περί τουρκικής απειλής, μετά τον ρόλο και τις πρωτοβουλίες της Τουρκίας στην Τσετσενία, στις χώρες του Καυκάσου, στην προσπάθεια εισόδου Γεωργίας και Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ, στους περιορισμούς διελεύσεως πετρελαιοφόρων από τον Βόσπορο καθώς και τον ρόλο της στην κατασκευή του αγωγού πετρελαίου Μπακού -

Τιφλίς - Τσεϋχάν (BTC) και του αγωγού φυσικού αερίου Μπακού - Τιφλίς - Ερζερούμ (BTE). Ο εν λόγω αγωγός σε συνδυασμό με τους αγωγούς Ιταλίας - Ελλάδος - Τουρκίας και "South Stream" αυξάνουν τον γεωστρατηγικό ρόλο της χώρας μας και ενδεχομένως να δημιουργούν προϋποθέσεις σταθερότητας στην περιοχή του Έβρου.

Σήμερα υπάρχει σημαντική ενίσχυση των οικονομικών δεσμών μεταξύ Ρωσίας και Τουρκίας, καθώς και ενεργειακή εξάρτηση της τελευταίας από την πρώτη, στοιχεία τα οποία οδηγούν και σε πολιτικές συγκλίσεις οι οποίες ενισχύονται περαιτέρω όσο οι χώρες αυτές απομονώνονται από την Δύση. Εν τούτοις στην σύγκλιση αυτή θέτουν όρια οι προαναφερθείσες ενέργειες της Τουρκίας, ο ενεργειακός ανταγωνισμός τους (αγωγοί BTC και BTE), ο Ρωσικός εθνικισμός και το αντισλαμικό ρεύμα, ιστορικοί λόγοι, καθώς και η θέση των χωρών αυτών στο Κυπριακό θέμα. Η σχέση αυτή μεταξύ Ρωσίας και Τουρκίας παρέχει Σήμερα υπάρχει σημαντική ενίσχυση των οικονομικών δεσμών μεταξύ Ρωσίας και ευκαιρίες περαιτέρω συνεργασίας της χώρας μας με την Ρωσία σε βάσεις συστηματικές και ρεαλιστικές (δίχως αυτό να αντιτίθεται στην πολιτική των ευρωπαίων ετέρων μας, τουλάχιστον της "παλαιάς Ευρώπης").

Η σοβούσα αναμέτρηση Η.Π.Α. και Ρωσίας στον τομέα πολιτικής επιρροής και του ελέγχου των ενεργειακών πόρων καθώς και της μεταφοράς αυτών στην περιοχή του Καυκάσου, αποκορυφώθηκε κατά τα πρόσφατα γεγονότα στην Γεωργία. Σύμφωνα με αναλυτές, οι ενέργειες της Ρωσίας στην περιοχή, αποσκοπούν στον πολιτικό έλεγχο του Καυκάσου, στην παρεμπόδιση επεκτάσεως του αγωγού BTC προς την Κεντρική Ασία (Καζακστάν), καθώς και στην μεταίωση κατασκευής του αγωγού "Ναμπούκο" ο οποίος συνδεόμενος με τον BTE, θα μεταφέρει φυσικό αέριο στην Κεντρική Ευρώπη.

Οι ανωτέρω εξελίξεις στον Καύκασο και η αναβίωση του ψυχροπολεμικού κλίματος μεταξύ Η.Π.Α. και Ρωσίας, επηρεάζουν την ιδιαίτερα ευαίσθητη και κρίσιμη

περιοχή της Μ. Ανατολής. Η περιοχή αυτή αποτελεί το επίκεντρο του ενδιαφέροντος του συνόλου των κυρίων πόλων του διεθνούς συστήματος δεδομένης της μοναδικής παγκοσμίας ποσότητας αποθεμάτων ορυκτών καυσίμων και ταυτόχρονα αποτελεί πεδίο εθνικών, θρησκευτικών και τρομοκρατικών τοπικών συγκρούσεων. Ήδη η Ρωσία έχει δηλώσει την πρόθεσή της να αναβαθμίσει την ναυτική της παρουσία στην Μεσόγειο σε λιμένες της Συρίας, ο δε Πρόεδρος της τελευταίας προσπαθεί να κεφαλαιοποιήσει την νέα κατάσταση με προμήθεια συγχρόνου Ρωσικού στρατιωτικού υλικού. Τυχόν απομόνωση της Ρωσίας, δυνατόν να προκαλέσουν σκλήρυνση της στάσεώς της σε σειρά σημαντικών θεμάτων για την Δύση (veto στο Σ.Α. του ΟΗΕ, πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, καταπολέμηση τρομοκρατίας, ενεργειακό, Χαμάς, Αφγανιστάν, Β. Κορέα κ.λ.π.).

Καθώς η κατανάλωση ορυκτών καυσίμων αυξάνεται δραστικά (π.χ. η Β. Αμερική θα καταναλώνει 34 εκ. βαρέλια ημερησίως το 2020, έναντι των 23 εκ. το 2000, ενώ η Ανατολική Ασία θα καταναλώνει 35 εκ. βαρέλια ημερησίως το 2020, έναντι των 21 εκ. κατά το 2000), τα αποθέματα ελαττώνονται και η ανακάλυψη νέων κοιτασμάτων επιβραδύνεται, δεν αποκλείεται η ασύμφορη αύξηση των τιμών των καυσίμων και η καθήλωση της οικονομικής αναπτύξεως των εξαρτημένων χωρών. Κατά το 2015, το 70% της παγκοσμίου ζήτησεως θα εισάγεται, ενώ το 80% του εμπορευμένου πετρελαίου (και το 50% του εμπορευμένου αερίου), θα προέρχεται από μόλις τρεις περιοχές, ήτοι τον Περσικό Κόλπο, την Δυτική Αφρική και την Ρωσία. Η διαρκώς εντεινομένη ανησυχία των κυρίων πόλων ισχύος για την ενεργειακή τους ασφάλεια (πρόσβαση στις πηγές και τον έλεγχο της ροής των καυσίμων), παρουσιάζει μεγάλη επικινδυνότητα και συγκεντρώνει πιθανότητες, στα επόμενα χρόνια, να εκφύγει του οικονομικού και διπλωματικού πλαισίου του ανταγωνισμού και να εισέλθει στο στρατιωτικό επίπεδο με ανυπολόγιστες συνέπειες αστάθειας και συγκρούσεων. Η μετάβαση σε εναλλακτικές μορφές ενέργειας, στα απαιτούμενα ποσοστά (τώρα όλες μαζί δεν ξεπερνούν το 2.5% των παγκοσμίων αναγκών, ενώ η πυρηνική ενέργεια φθάνει το 7%, δίχως αξιόλογες αυξητικές τάσεις), εντός των επομένων 10 - 15 ετών περίπου (εκτιμώμενος χρόνος κορυφώσεως πετρελαίου), είναι ένα μεγάλο στοίχημα το οποίο προϋποθέτει τεράστια οικονομική σχετική επένδυση. Μοναδική ίσως περίπτωση εξευρέσεως των κονδυλίων αυτών θα ήταν η δραστική μείωση των στρατιωτικών δαπανών, εκ μέρους όλων των κυρίων ενεργειακών ανταγωνιστών και η από κοινού οικονομική επένδυση και συνεργασία για την έγκαιρη ανάπτυξη επαρκούς εναλλακτικής ενέργειας (αποπολιτικοποίηση της ενέργειας και η εμπορική προσέγγισή της με όρους αγοράς, στα πλαίσια μίας φιλοσοφίας win-win, αντί αυτής του μηδενικού αθροίσματος). Η τρέχουσα εν τούτοις πραγματικότητα και οι διαφαινόμενες τάσεις σχέσεων και εξοπλισμού των Μεγάλων Δυνάμεων, δεικνύουν ότι η τελευταία αυτή περίπτωση, αν και ορθολογική, πρακτικά δεν πρόκειται να εφαρμοσθεί στο ορατό μέλλον.

Η διαρκώς αυξανόμενη ενεργειακή εξάρτηση των υφισταμένων και αναδυομένων μεγάλων δυνάμεων της Α. Ασίας από την Μ. Ανατολή καθώς και από άλλες ηπείρους, αυξάνει την στρατηγική σημασία των θαλασσίων οδών επικοινωνίας και ιδιαίτερα των υποχρεωτικών περιοχών διελεύσεως (π.χ. στενά Μαλάκκα, Ορμούζ, Ταϊβάν, Σουέζ, Αιγαίο, Βόσπορος, Γιβραλτάρ κ.λ.π.) και συγχρόνως ενισχύει την τάση των ναυτικών εξοπλισμών. Η Ρωσία, με όπλο της κυρίως το φυσικό αέριο, αναβαθμίζει το κύρος της στην Ευρασία και γίνεται καθοριστικός ρυθμιστής των υπό εξέλιξη τάσεων (είτε συνεργασίας, είτε αντιπα-

ραθέσεως). Παρά την διαμάχη επιρροής, κυρίως στην Κ. Ασία, μία ενδεχομένη Ευρασιατική ενεργειακή συνεργασία και ισορροπία μεταξύ παραγωγών χωρών ορυκτών καυσίμων και των χωρών - καταναλωτών, πιθανόν να επέφερε αμοιβαία προσέγγιση των δυνητικών ανταγωνιστών των Η.Π.Α., καθώς και προσέγγισή τους με χώρες εχθρικές προς αυτήν (π.χ. Ιράν), με άμεσες επιπτώσεις στην επιρροή και παρουσία της υπερδυνάμεως στην Ευρασία. Τυχόν υλοποίηση της εκδοχής αυτής εκτιμάται ότι θα επραγματοποιείτο σταδιακά καθ' όσον επί του παρόντος ουδέν κράτος θα προκαλούσε άμεσα την ασφάλεια των Η.Π.Α., οι οποίες, εκτός από την υφισταμένη οικονομική αλληλεξάρτηση (η οποία θα συμπარέσυρε και τους ανταγωνιστές των Η.Π.Α.), εξασφαλίζουν το απαιτούμενο περιβάλλον ασφαλείας για την απρόσκοπτη παραγωγή και μεταφορά των ορυκτών καυσίμων, επί του παρόντος ελέγχουν τις περισσότερες ανά τον κόσμο πηγές ορυκτών καυσίμων και διαθέτουν ανυπέρβλητη στρατιωτική ισχύ.

7. ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΑΣΙΑΣ

Ένα από τα μακροχρόνια προβλήματα στην περιοχή της Κ. Ασίας και μέρος του γεωπολιτικού ανταγωνισμού, αποτελεί το νομικό καθεστώς της Κασπίας. Η Ρωσία ισχυρίζεται ότι η Κασπία αποτελεί λίμνη και όχι κλειστή θάλασσα, πράγμα που σημαίνει ότι δεν υπόκειται στο δίκαιο της θαλάσσης. Κατά συνέπεια η εκμετάλλευση των πηγών της Κασπίας, είναι αντικείμενο συμφωνίας μεταξύ των 5 παρακτίων χωρών. Την άποψη αυτή συμμερίζεται και το Ιράν. Αντιθέτως το Αζερμπαϊτζάν, το Τουρκμενιστάν και το Καζακστάν, υποστηρίζουν ότι η Κασπία αποτελεί θάλασσα και ως τέτοια θα πρέπει να υποδιαιρεθεί σε εθνικούς τομείς. Με την άποψη αυτή συντάσσονται ασφαλώς και οι Η.Π.Α., οι οποίες δεν αναγνωρίζουν σφαίρες επιρροής στην περιοχή.

Ο "Οργανισμός για την Δημοκρατία και την Οικονομική Ανάπτυξη" ο οποίος αποκαλείται και "GUAM", από τα συμμετέχοντα κράτη, που είναι η Γεωργία, Ουκρανία, Αζερμπαϊτζάν και Μολδαβία (παρατηρητές η Τουρκία και η Λιθουανία), ουσιαστικά αποσκοπεί στην ενσωμάτωση των χωρών αυτών στην Ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη και ευρίσκεται σε ανταγωνιστική σχέση με την Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών (CIS), υποδαυλίζοντας έτσι την Ρωσική επιρροή στον Καύκασο και την Ανατολική Ευρώπη. Την 1η Ιουλίου 2008, έλαβε χώρα συνδιάσκεψη των χωρών της GUAM, στο Μπατούμι της Γεωργίας. Στο περιθώριο αυτής έγιναν ιδιαίτερες συναντήσεις με υψηλόβαθμα στελέχη των Η.Π.Α. και της Πολωνίας.

Κεντρικό θέμα της συνάντησης GUAM - NATO, τον Ιούλιο, ήταν ο αγωγός OBP (Odessa-Brody-Plotsk), ο οποίος μεταφέρει πετρέλαιο από την Κ. Ασία, στην Β. Ευρώπη, παρακάμπτοντας την Ρωσία, με πιθανή επέκτασή του έως το Γκντάσκ, της Πολωνίας. Σημειώνεται ότι ο αγωγός OBP, συνδέεται με τον Ρωσικό Αγωγό Φιλίας, όπως αποκαλείται (Druzhiba pipeline), με την συμφωνία της Ρωσίας. Αντικειμενικός σκοπός των Η.Π.Α. είναι η αποδυνάμωση του Ρωσικού δικτύου αγωγών, συμπεριλαμβανομένου του Αγωγού Φιλίας, καθώς και του Βαλτικού Συστήματος Αγωγών (BPS), στην Δυτικοευρωπαϊκή ενεργειακή αγορά.

Η Ρωσία έχει εγκαταστήσει έναν αγωγό, ως μέρος του Αγωγού Φιλίας, ο οποίος διέρχεται από την Λευκορωσία, παρακάμπτοντας την Ουκρανία. Το Βαλτικό Σύστημα Αγωγών (BPS), συνδέει την Σαμάρα με τον ρωσικό σταθμό τάνκερ πετρελαίου στο Primorsk, του κόλπου της Φινλανδίας. Μεταφέρει πετρέλαιο από περιοχές της Δυτικής Σιβηρίας στις Βόρειες και Δυτικές αγορές της Ευρώπης.

Ένα άλλο στρατηγικό σύστημα αγωγών είναι το

ονομαζόμενο "Caspian Pipeline Consortium" (CPC), το οποίο βασίζεται στην συνεργασία Ρωσίας - Καζακστάν, με συμμετοχή αριθμού εταιρειών πετρελαίου της Μ. Ανατολής. Το σύστημα αυτό, μεταφέρει πετρέλαιο από το κοιτάσμα του Tengiz του δυτικού Καζακστάν (Atyrau), στον εξαγωγικό σταθμό Τάνκερ του Novorossiysk. Τα συστήματα BPS και CPC συνδέονται μεταξύ τους, μέσω του αγωγού ρωσοκαζακικών συμφερόντων, Atyrau - Samara (AS) (από 16 στα 20 εκατ. Τόνους ετησίως).

Τον Μάιο του 2007 η Ρωσία, το Τουρκμενιστάν και το Καζακστάν συμφώνησαν στην εντός τριών ετών κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου γύρω από την Κασπία, ο οποίος θα μεταφέρει 10 δις μ.3 ετησίως, από το Τουρκμενιστάν στο Ρωσικό υφιστάμενο δίκτυο, για περαιτέρω προώθηση στην Ευρώπη. Η Ρωσική αυτή επιτυχία αποτελεί ταυτόχρονα και κτύπημα στην αμερικανική προσπάθεια να στείλουν το φυσικό αέριο της Κ. Ασίας απ' ευθείας στην Ευρώπη (TCP) και ψαλιδίζει τα όνειρα χωρών όπως η Πολωνία, η Ουκρανία και η Λιθουανία για μείωση της ενεργειακής εξαρτήσεως από την Μόσχα. Παράλληλα η Ρωσία και το Καζακστάν συμφώνησαν στην αύξηση της χωρητικότητας ενός ήδη υφισταμένου αγωγού και συζήτησαν για πυρηνική και διαστημική συνεργασία. Όταν τα έργα αυτά θα έχουν ολοκληρωθεί, η Ρωσία θα έχει σχεδόν διπλασιάσει τις εισαγωγές φυσικού αερίου από την Κ. Ασία (90 δις κ.μ., από 50 δις. Κ.μ.). Το Τουρκμενιστάν προτίθεται όπως παράλληλα συμμετάσχει στην κατασκευή του Δυτικών συμφερόντων αγωγού NABUCO.

Η Ρωσία επίσης, κινείται για αύξηση της προσβάσεως στο πετρέλαιο της Κ. Ασίας. Πρόσφατα ανακοινώθηκε η πρόθεση Ρωσίας και Καζακστάν να επεκτείνουν το δίκτυο αγωγών πετρελαίου, προκειμένου να επιτευχθεί ετησίως χωρητικότητας 40 εκ. τν., από 23 που είναι τώρα. Επιπλέον οι δύο χώρες έχουν συμφωνήσει όπως το Καζακστάν παρέχει 17 εκ. τόνους ετησίως στον αγωγό 280 χλμ. Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη. Το Καζακστάν, κατά το 2007, εξήγαγε 52.2 εκ. τν. πετρελαίου από τους οποίους τα 42 εκ., μέσω Ρωσίας.

Οι κυβερνήσεις του GUAM κατά την ανωτέρω συνάντηση στο Μπατούμι, ενέκριναν επίσης την περαιτέρω ανάπτυξη του "GUAM Transportation Corridor" (GTC), ο οποίος συμπληρώνει τον αγωγό BTC (ελέγχεται από την BP). Αμφότεροι οι αγωγοί GTC και BTC, προστατεύονται στρατιωτικά από δυνάμεις της GUAM και του NATO. Ο GTC θα συνδέει το Μπακού με τα Γεωργιανά λιμάνια του Πότι και του Μπατούμι, τα οποία θα συνδέονται με την Οδησό της Ουκρανίας και από εκεί μέσω ξηράς ή θαλάσσης στην Δυτική και Βόρεια Ευρώπη.

Ο αγωγός BTC, που συνδέει την Α. Μεσόγειο με την Κασπία, παρακάμπτοντας την Ρωσία, προσδίδει νέα δεδομένα στην γεωπολιτική κατάσταση της περιοχής και διαμορφώνει νέα φιλοδυτικούς δεσμούς μεταξύ των χωρών Αζερμπαϊτζάν, Γεωργία, Τουρκία και Ισραήλ. Μέρος του πετρελαίου του αγωγού αυτού θα διοχετεύεται στο Ισραήλ υποθαλασσίως από το Τσεύχάν στην Ασκαλώνα και από εκεί, μέσω του Ισραηλινού συστήματος αγωγών, στην Ερυθρά θάλασσα (Εϊλάτ) για τις Ασιατικές αγορές. Δεν αποτελεί συνεπώς έκπληξη το γεγονός ότι το Ισραήλ έχει συνάψει στρατιωτικές συμφωνίες με την Γεωργία και το Αζερμπαϊτζάν.

Ο αγωγός φυσικού αερίου του Νοτίου Καυκάσου αποτελεί μία ζωτική εναλλακτική λύση για τα Δυτικά συμφέροντα. Το ερώτημα πάντως είναι κατά πόσο το Αζερικό φυσικό αέριο επαρκεί για τις Ευρωπαϊκές ανάγκες, καθ' όσον επί του παρόντος η Διακασπιακή σύνδεση (Trans-Caspian gas link), η οποία θα απέφευγε την Ρωσία και Ιράν, παραμένει αμφιλεγόμενη (συμφωνία 1999,

μεταξύ Τουρκμενιστάν, Τουρκίας, Αζερμπαϊτζάν και Γεωργίας. Υψηλό κόστος. Διαφωνία το 2000 για αναλογίες συμμετοχής Αζερών, στον αγωγό) λόγω κυρίως των υφιστάμενων διαφορών του νομικού καθεστώτος της Κασπίας. Η μη επίλυση του προβλήματος αυτού, επηρεάζει και την υλοποίηση του αγωγού φυσικού αερίου NABUCCO (31 δις κ.μ. ετησίως και 7.9 δις ευρώ). Το όλο θέμα της επάρκειας θα επιλύετο με την κατασκευή αγωγού συνδέοντος το Ιράν (το μόνο ρεαλιστικό και βιώσιμο) αλλά η περίπτωση αυτή αποκλείεται από τις Η.Π.Α..

Ο αμερικανικής εμπνεύσεως αγωγός TAP (Τουρκμενιστάν, Αφγανιστάν, Πακιστάν και αργότερα πιθανόν Ινδία), αντιμετωπίζει πρόβλημα υλοποίησης, λόγω γεωγραφίας (αφγανικές οροσειρές και αστάθεια στο Αφγανιστάν).

Ο σχεδιαζόμενος αγωγός φυσικού αερίου South Stream, παροχής 31 δις κ.μ. ετησίως, θεωρείται αντίπαλος του NABUCCO και αναμένεται να έχει το διπλάσιο κόστος από τον τελευταίο. Η χώρα μας έχει προτείνει την διασύνδεσή του με τον αγωγό Τουρκίας - Ελλάδος - Ιταλίας.

Ο αγωγός φυσικού αερίου Blue Stream θα επιτύχει την πλήρη παροχή του το 2010, με 16 δις κ.μ. ετησίως. Ένας από τους πολιτικούς σκοπούς του αγωγού είναι η αποθάρρυνση χρήσεως του εδάφους της Τουρκίας, από Δυτικές δυνάμεις για απ' ευθείας μεταφορά αερίου της Κασπίας στην Ευρώπη.

Η αποκαλούμενη "Στρατηγική του Δρόμου του Μεταξιού" (SRS), αποτελεί τμήμα της μεταψυχροπολεμικής εξωτερικής πολιτικής των Η.Π.Α.. Η SRS, έλαβε την μορφή νομοσχεδίου το οποίο παρουσιάστηκε στο Κογκρέσσο το 1999 και προέβλεπε την δημιουργία ενός ενεργειακού και μεταφορικού διαδρόμου συνδέοντος την Δυτική Ευρώπη με την Κ. Ασία και την Απω Ανατολή. Ο "Δρόμος του Μεταξιού" ορίζεται ως ένα Διευρασιατικό Σύστημα Ασφαλείας, ενώ η στρατιωτικοποίηση του Ευρασιατικού αυτού διαδρόμου, ως τμήματος του μεγάλου παιγνιδιού, εθεωρείτο δεδομένη. Αντικειμενικός σκοπός ήταν η ανάπτυξη της Αμερικανικής εμπορικής αυτοκρατορίας κατά μήκος ενός γεωγραφικού διαδρόμου. Ενώ το νομοσχέδιο αυτό (HR3196), υιοθετήθηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων δεν έγινε ποτέ νόμος αλλά εν τούτοις, η στρατηγική του Δρόμου του Μεταξιού, υπό την κυβέρνηση Μπους, απετέλεσε την de facto βάση του αμερικανικού και ΝΑΤΟϊκού επεμβατισμού, υπό το όραμα της ενσωμάτωσης των πρώην σοβιετικών Δημοκρατιών του Νοτίου Καυκάσου και της Κ. Ασίας στην αμερικανική σφαίρα επιρροής.

Η διαδικασία στρατιωτικοποίησης της SRS, εστρέφεται εναντίον της Κίνας, της Ρωσίας και του Ιράν. Συγκεκριμένα η "106η Congress, Silk Road Strategy Act of 1999" προέβλεπε: " την ανάπτυξη ισχυρών πολιτικών, οικονομικών δεσμών και δεσμών ασφαλείας της Δύσεως με τις χώρες του Ν. Καυκάσου και της Κ. Ασίας, προκειμένου η Δύση να επιτύχει σταθερότητα στις περιοχές αυτές, οι οποίες είναι ευάλωτες σε πολιτικές και οικονομικές πιέσεις από τον Νότο, τον Βορρά και την Ανατολή" (δηλ. Ιράν και Μ. Ανατολή, Ρωσία και Κίνα αντίστοιχα).

Η υιοθέτηση νεοφιλελεύθερης πολιτικής ατζέντας από το ΔΝΤ και την Π.Τ., αποτελεί μέρος της SRS, η οποία επιδιώκει την προώθηση ανοικτές οικονομίες της αγοράς, οι οποίες θα προσφέρουν κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων, αυξημένο εμπόριο και άλλες μορφές εμπορικών αμοιβαίων δράσεων. Η περιοχές αυτές είναι δυνατόν να εξασφαλίσουν στις Η.Π.Α. επαρκείς ποσότητες ορυκτών καυσίμων, ώστε να μειωθεί σημαντικά η εξάρτησή της από τον τρωτό Περσικό Κόλπο.

Η SRS επιπλέον προετίθετο όπως αποτρέπει τις πρώην σοβιετικές Δημοκρατίες από το να αναπτύξουν αυτόνομες πολιτικές, οικονομικές και στρατιωτικές σχέσεις συνεργασίας τόσο μεταξύ τους όσο και κυρίως με την Ρωσία, την Κίνα και το Ιράν. Στο πλαίσιο αυτό η δημιουργία του GUAM, το 1997, αποσκοπούσε να συμπεριλάβει τις πρώην σοβιετικές Δημοκρατίες, στο πλέγμα στρατιωτικής συνεργασίας με τις Η.Π.Α. και το ΝΑΤΟ. Σύμφωνα με την SRS Act 1999, ως κράτη του Ν. Καυκάσου και της Κ. Ασίας, νοούνται η Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Γεωργία, Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν και Ουζμπεκιστάν. Υπ' αυτήν την έννοια ο αμερικανικός αυτός αντικειμενικός σκοπός έχει αποτύχει διότι με εξαίρεση την Ουκρανία, Γεωργία και Αζερμπαϊτζάν, οι υπόλοιπες χώρες από γεοπολιτική άποψη, πρόσκεινται στην Μόσχα.

Εν τω μεταξύ περί το 2010 θα λειτουργήσει σύστημα παραλλήλων αγωγών φυσικού αερίου από το Καζακστάν έως την Κίνα, συνολικού μήκους 7000 χλμ. και θα συνδέει το Τουρκμενιστάν, Ουζμπεκιστάν και Καζακστάν με την ΒΔ. Κινεζική επαρχία Ξινγιάνγκ (KCP). Κύριος δημιουργός του έργου είναι η Κινεζική Εθνική Εταιρεία Πετρελαίου (CNPC), η οποία υπέγραψε σχετικά συμβόλαια με αντίστοιχες εταιρείες των άλλων κρατών, δίδοντάς τους το 50% της χρηματοδότησεως, στα αντίστοιχα μέρη των αγωγών. Ο KCP αντιστρατεύεται τα αμερικανικά στρατηγικά συμφέροντα στην Ευρασία, υποδαυλίζοντας την SRS. Ο KPC, αποτελεί μέρος μιας ανταγωνιστικής Ευρασιατικής στρατηγικής μεταφορών και ενέργειας, κυριαρχούμενης από την Ρωσία, την Κίνα και το Ιράν.

Οι ανταγωνιστικοί αυτοί Ευρασιατικοί διάδρομοι επικοινωνίας και ενέργειας, προστατεύονται από δύο τοπικές στρατιωτικές συμμαχίες: Τον Οργανισμό Συνεργασίας της Σανγκάης (SCO) και τον Οργανισμό Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας "Collective Security Treaty Organization" (CSTO). Οι δύο αυτοί Οργανισμοί αντιμετωπίζουν την αμερικανο-ΝΑΤΟϊκή επέκταση στην Κ. Ασία και τον Καύκασο.

Ο SCO περιλαμβάνει τα κράτη Ρωσία, Κίνα, Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν και Ουζμπεκιστάν, με παρατηρητή το Ιράν. Ο CSTO έχει ως κράτη μέλη την Ρωσία, Αρμενία, Λευκορωσία, Καζακστάν, Κιργιστάν, Τατζικιστάν και Ουζμπεκιστάν και διαδραματίζει κεντρικό γεωπολιτικό ρόλο ως προς τις οδούς επικοινωνίας και ενέργειας, λειτουργεί δε σε στενή συνεργασία με τον SCO. Οι δύο αυτές συμμαχίες έχουν διεξαγάγει κοινές στρατιωτικές ασκήσεις από το 2006, το 2007 συνυπέγραψαν ΜΟU αμοιβαίας στρατιωτικής συνεργασίας, ενώ αμφότεροι συνεργάζονται ενεργά με το Ιράν.

Οι προθέσεις της Ρωσίας, δεν είναι δυνατόν να παρερμηνευθούν. Τον Ιούνιο του 2004 ο Πρόεδρος Πούτιν είχε αποσαφηνίσει στόχους και προτεραιότητες. Μιλώντας σε συνέδριο στο Πανεπιστήμιο Λεβ Γκουμίλεφ, στην πρωτεύουσα του Καζακστάν Αστάνα είχε τονίσει τα εξής: "Οι ιδέες του Γκουμίλεφ, που είχε πρώτος διατυπώσει την αρχή του νεο - ευρασιατισμού και που αποβλέπουν στην ένωση των κρατών της Ευρασίας εναντίον της Υπερλαντικής Δύσεως, κινητοποιούν σήμερα πια τις μάζες των χωρών μας. Η προστασία από εξωγενείς απειλές και από τον αυξανόμενο παγκόσμιο ανταγωνισμό, μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσα από ενωτικές και αποφασιστικές κινήσεις.... Η Ευρασία είναι ο μοχλός για την επίτευξη των στόχων αυτών, και η Ρωσία αποτελεί την καρδιά της Ευρασίας.... Οι επί μέρους εθνικισμοί και οι ανόητες προσωπικές φιλοδοξίες μπορούν μονάχα να αποτρέψουν την προσπάθειά μας. Αλλά δεν είμαστε ανόητοι". Και κλείνοντας ανεφώνησε: "Εξυπνοι λαοί του

κόσμου ενωθείτε".

8. ΚΑΥΚΑΣΟΣ

Η πρόσφατη στρατιωτική σύγκρουση στην Γεωργία και η συνεχιζόμενη κρίση στην περιοχή αυτή, αποτελεί σοβαρή ένδειξη της μεταβατικής εποχής την οποία διανύει η δομή του διεθνούς συστήματος. Οι Η.Π.Α., η έως τώρα μοναδική υπερδύναμη του μονοπολικού συστήματος ευρίσκεται ενώπιον μίας νέας πραγματικότητας, σύμφωνα με την οποία δεν δύναται να ελέγξει μονομερώς την πορεία των γεγονότων, τουλάχιστον σε ορισμένες περιοχές του πλανήτη. Στα πλαίσια του διεθνούς ανταγωνισμού για απόκτηση ισχύος στην χερσαία μάζα της Ευρασίας, η Ρωσική άμηση και αποτελεσματική στρατιωτική αντίδραση στην πρόκληση που έλαβε χώρα στα σύνορα της και η επακολουθήσασα μονομερής αναγνώριση της ανεξαρτησίας της Ν. Οσετίας και της Αμπχαζίας, υπήρξε μία επίδειξη δυνάμεως για πολλούς αποδέκτες. Η Ρωσία έστειλε το μήνυμα ότι εις το εξής, οιαδήποτε απόφαση ασφαλείας, εξωτερικής πολιτικής ή οικονομικής και ενεργειακής φύσεως στην γειτονιά της, είναι δυνατόν να επιτευχθεί, μόνο με την ενεργό και κυρίαρχη συμμετοχή αυτής, ανεξαρτήτως των οιονδήποτε ΝΑΤΟϊκών υποσχέσεων σε κράτη της περιοχής. Το επόμενο ίσως βήμα της Μόσχας θα είναι η αποκαθίλωση του Δυτικότροπου καθεστώτος της Τιφλίδος, αμέσως μόλις καταλαγιάσει η εθνική συσπείρωση λόγω των προσφάτων γεγονότων, γεγονός για το οποίο οι Η.Π.Α. αντιδρούν από τώρα με ενίσχυση πάσης μορφής της Γεωργιανής κυβερνήσεως. Επιπλέον οι αμερικανοί απειλούν την Ρωσία με σειρά μέτρων (συμμετοχή σε Π.Ο.Ε., αποπομπή από τους G - 8) αν και δεν είναι ξεκάθαρο σε ποιά έκταση θα τα υλοποιήσουν.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι από τα μέσα και έως την 31η Ιουλίου 2008 (μία εβδομάδα προ της Γεωργιανής επιθέσεως της 7ης Αυγούστου), διεξήχθησαν αμερικανογεωργιανές στρατιωτικές ασκήσεις, υπό την επωνυμία "Immediate Response", κοντά στην Τιφλίδα (στατιωτική βάση Vaziani), με συμμετοχή 1000 αμερικανών και 600 Γεωργιανών στρατιωτών. Στην άσκηση συμμετείχαν στρατεύματα από την Ουκρανία, το Αζερμπαϊτζάν και παραδόξως από την Αρμενία (στα πλαίσια εξομαλύνσεως των σχέσεων με το Αζερμπαϊτζάν). Υπεύθυνος συντονισμού της ασκήσεως ήταν ο Διοικητής U.S. military's Southern European Task Force, Υποστράτηγος William B. Garrett.

Την 5η Ιουλίου, άρχισε η διεξαγωγή Ρωσικών στρατιωτικών ασκήσεων μεγάλης κλίμακος, με συμμετοχή 8.000 στρατιωτικού προσωπικού και 700 τεθωρακισμένων μονάδων της 58ης στρατιάς καθώς και 30 αεροσκαφών, στον Βόρειο Καύκασο με την επωνυμία "Caucasus Frontier 2008". Οι μονάδες αυτές χρησιμοποιήθηκαν λίγες ημέρες αργότερα στην αντεπίθεση κατά των Γεωργιανών δυνάμεων στην Νότια Οσσετία.

Η σύγκρουση στην Γεωργία, παρείχε την ευκαιρία στην Ευρώπη να αποκτήσει την εικόνα της μετριοπαθούς δυνάμεως και να διαδραματίσει επιτυχώς χρέη αντικειμενικού διαχειριστού και διπλωματικού διαμεσολαβητού της όλης κρίσεως. Είναι γεγονός ότι η Ε.Ε. κατόρθωσε εγκαίρως να ελαττωθεί η ένταση, και να γίνει αποδεκτό το σχέδιο καταπαύσεως εχθροπραξιών το οποίο επρότεινε. Στο αποτέλεσμα αυτό συνετέλεσε και το γεγονός της εμπορικής και ενεργειακής συμβίσεως με την Ρωσία (η Ε.Ε. απορροφά το 48.6% του ρωσικού εξωτερικού εμπορίου, ενώ περισσότερο από το 90% των ρωσικών ενεργειακών εξαγωγών οδεύουν σε ευρωπαϊκές χώρες).

Για να γίνει αντιληπτή η πρόσφατη στρατιωτική σύγκρουση στην Ν. Οσετία, θα πρέπει πέραν από τα

εκατέρωθεν επιχειρήματα και προπαγάνδες, να εστιασθεί κάποιος στις ουσιαστικές παραμέτρους του προβλήματος, που είναι συνοπτικά οι ακόλουθες:

- Η διεύρυνση του ΝΑΤΟ προς την πρώην Σοβιετική σφαίρα επιρροής.

- Η ενεργειακή γεωπολιτική διάσταση στις περιοχές της Κασπίας και της Κ. Ασίας.

- Οι αντικρουόμενες πολιτικές των Η.Π.Α., ως προς την σταθερότητα της περιοχής του Καυκάσου.

- Η ανεξαρτησία του Κοσόβου.

Η διεύρυνση του ΝΑΤΟ αποτελεί εργαλείο της αμερικανικής προβολής ισχύος και προκαλεί τα ενστικτώδη φοβικά αντανακλαστικά της Ρωσίας, που ανάγονται από την εποχή των Τσάρων, σχετικά με την περικύκλωση της χώρας από εχθρικές δυνάμεις. Η Μόσχα παρατηρεί με ανησυχία ένα διαμορφούμενο αμερικανικό τόξο συμμαχιών και στρατηγικών συνεργασιών, περί την επικράτεια της, το οποίο αρχίζει από την Πολωνία και τα Βαλτικά κράτη, διέρχεται από το ΝΑΤΟϊκό προτεκτοράτο του Κοσόβου, την Τουρκία, Ισραήλ, Γεωργία, το κατακτημένο Ιράκ, την ΝΑΤΟϊκή παρουσία στο Αφγανιστάν, την ολόενα και περισσότερο συνδεδεμένη με την Δύση Ινδία και τελικώς τερματίζεται στην Ν. Κορέα και την Ιαπωνία.

Κατά το τέλος της δεκαετίας του 1980, ο αμερικανός Πρόεδρος George H. W. Bush υποσχέθηκε στον Ρώσο ομόλογο του Μιχαήλ Γκορμπατζόφ, ότι το ΝΑΤΟ δεν θα επεδίωκε να ενσωματώσει χώρες του πρώην συμφώνου της Βαρσοβίας, στην Α. Ευρώπη, καθώς και ότι σύντομα θα άρχιζαν σχετικές συνομιλίες για τον τερματισμό της διατλαντικής συμμαχίας. Η αθέτηση των υποσχέσεων αυτών υπήρξε μία από τις πρώτες ενέργειες του νέου αμερικανού Προέδρου Μπιλ Κλίντον. Κατά την Ρωσική πλευρά, οι Η.Π.Α. αποδεικνύουν με τις ενέργειές των ότι γι αυτές ο Ψυχρός Πόλεμος δεν έχει τελειώσει.

Η ένταξη της Γεωργίας στο ΝΑΤΟ, εκλαμβάνεται από την Ρωσία ως μέρος του σχεδίου περικυκλώσεως και ανασχέσεως της χώρας. Από την άνοδο του αμερικανοτραφούς Προέδρου Σακασβίλι, το 2003, η χώρα έχει πολλαπλασιάσει τον αμυντικό της προϋπολογισμό επί 30, με την γενναία βοήθεια των χωρών του ΝΑΤΟ. Μία νατοϊκή Γεωργία, θα έφερε αυτομάτως την χώρα αυτή στην αμερικανική σφαίρα επιρροής, αφού μία επίθεση κατά χώρας μέλους ισοδυναμεί με επίθεση κατά του ΝΑΤΟ.

Σε αντίθεση με τις Η.Π.Α., οι οποίες φαίνεται ότι δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τον βαθμό της Ρωσικής πολιτικής βουλήσεως για δυναμική αντίδραση προκειμένου να μην περικυκλωθεί, με ανυπολόγιστες ίσως συνέπειες, οι Ευρωπαίοι, όπως η Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία κ.λ.π., ανθίστανται στην αμερικανική πίεση για βεβιασμένη είσοδο της Γεωργίας στο ΝΑΤΟ. Ενδεχομένως μέρος της ευρωπαϊκής αντιδράσεως να οφείλεται στην αυξανόμενη ενεργειακή εξάρτηση αυτής από της Ρωσία.

Η δεύτερη παράμετρος η οποία αφορά τις εξελίξεις στον Καύκασο είναι η γεωπολιτική της ενέργειας στην περιοχή, η οποία κυριαρχείται από την αντιπαλότητα μεταξύ Η.Π.Α. - Ρωσίας (το λεγόμενο μεγάλο παιχνίδι") ως προς την πρόσβαση και τον έλεγχο του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Στον τομέα αυτό φαίνεται ότι πρόσφατα η Μόσχα απέκτησε πλεονέκτημα, παγιώνοντας την πρόσβασή της στην Κ. Ασία και ενισχύοντας τον ρόλο της ως κύριος προμηθευτής της Ευρώπης.

Η Μόσχα μέσω της κρατικής γιγαντιαίας εταιρείας πετρελαίου Γκάζπρομ ελέγχει σε μεγάλο βαθμό το φυσικό αέριο του Τουρκμενιστάν το οποίο διοχετεύεται στην Δύση. Επίσης το Καζακιστάν έχει αρνηθεί να συμμορφωθεί με Δυτικές πιέσεις για διακοπή των στενών σχέσεων με την Ρωσία. Η Αστάνα υπεστήριξε πλήρως τις

Ρωσικές θέσεις κατά την πρόσφατη σύγκρουση στην Ν. Οσσετία, διαψεύδοντας τις απόψεις ότι η Ρωσική επέμβαση θα δημιουργούσε ανησυχία στα γειτονικά κράτη, για ανάλογη μούρα και ότι για τον λόγο αυτό θα εστρέφοντο προς την Δύση.

Οι κύριοι Δυτικοί παράγοντες του πετρελαίου χρειάζονται απελπισμένα την διοχέτευση του Καζακικού πετρελαίου, στον αγωγό BTC, ο οποίος παρακάμπτει την Ρωσία. Η υποστήριξη της Τυφλίδος και η ευθυγράμμιση αυτής με τις Η.Π.Α. και την Ε.Ε. είναι πρωταρχικής σημασίας για την επίτευξη του σκοπού της μείωσης της ενεργειακής εξάρτησής της Ε.Ε. από την Μόσχα. Εξ' αυτού προκύπτει η στρατηγική σημασία της εντάξεως της Γεωργίας στην Ατλαντική συμμαχία.

Παρ' όλα αυτά ο αγωγός BTC, ο πλέον ακριβός στην Ιστορία, ενδεχομένως να μην εκπληρώσει τον σκοπό κατασκευής του, λόγω μειωμένης παροχής καυσίμου (το Αζέρικο πετρέλαιο δεν είναι αρκετό) και λόγω της αστάθειας στον Καύκασο. Επί παραδείγματι, κατά την πρόσφατη σύγκρουση στην Γεωργία, ο εν λόγω αγωγός, καθώς και οι λιμενικές υποδομές εξαγωγής καυσίμου, διέκοψαν την λειτουργία τους και το Μπακού, παρά τις φιλοδυτικές του διαθέσεις, αντέδρασε παρεκτρέποντας την εξαγωγή πετρελαίου στο παλιό Σοβιετικό δίκτυο αγωγών, το οποίο διέρχεται μέσω Ρωσίας. Η πρόσφατη ανακήρυξη ανεξαρτησίας της Ν. Οσσετίας και της Αμπχαζίας, με Ρωσική υποστήριξη, εγκαινιάζουν περίοδο αστάθειας για την Γεωργία, με άμεσες επιπτώσεις στην λειτουργία και τραωτότητα των αγωγών BTC, BTE, Bacu - Supsa, καθώς και των λιμένων Μπατούμι, Πότι και Κουλεβι.

Μετά την πρόσφατη σύγκρουση, η Γεωργία αντιμετωπίζει την πραγματική ζημία μέρος της οποίας θα είναι μη αναστρέψιμη. Η μέχρι πρότινος εικόνα της Γεωργίας ως ασφαλούς ενεργειακού προορισμού για τα Δυτικά συμφέροντα έχει μεταβληθεί. Κατά την διαδικασία κατασκευής του αγωγού BTC, μεγάλη σημασία είχε αποδοθεί στην ασφάλειά του μόνο επί των εδαφών της Τουρκίας και του Αζερμπαϊτζάν. Η στο εξής σχεδόν δεδομένη αστάθεια στην Γεωργία θα ωθήσει τις εταιρείες πετρελαίου να αναθεωρήσουν την πολιτική τους. Κατά την τελευταία δεκαετία οι Δυτικές εταιρείες έχουν δαπανήσει περί τα \$5 δις για την ανάπτυξη των λιμένων Μπατούμι, Πότι και Κουλεβι, μαζί με τους αγωγούς Μπακού- Σουπσα και ΒΤΕ. Η κορωνίδα όμως των Δυτικών επενδύσεων είναι ο αγωγός BTC, μήκους 1760 χλμ και παροχής 1 εκ. βαρελιών ημερησίως. Στο νέο διαμορφωθέν περιβάλλον ασφαλείας όλα αυτά αποτελούν πλέον στόχους.

Η τρίτη, παράμετρος αφορά την σταθερότητα στον Καύκασο και τον ρόλο της Ουάσινγκτον στην περιοχή αυτή. Κατά την Ρωσική άποψη, ο διαμελισμός της Γιουγκοσλαβίας, κατά την δεκαετία 1990, απετέλεσε το πείραμα και την δοκιμή της μελλοντικής προσπάθειας διαμελισμού του Ρωσικού Καυκάσου. Στην άποψη αυτή συνηγορούσαν οι εκτιμήσεις ότι οι Η.Π.Α. υπεστήριζαν εμμέσως τις στρατιωτικές ενέργειες των Τσετσένων, μέσω Σαουδικής Αραβίας, ενώ παράλληλα επεχείρησαν να διεισδύσουν στον Καύκασο και να ασκήσουν επιρροή, μέσω της Τουρκίας. Έτσι μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1990, δύο συγκρουόμενοι άξονες είχαν σχηματισθεί στον Καύκασο, ο άξονας Βορρά - Νότου με Ρωσία, Αρμενία και Ιράν και ο άξονας Ανατολή - Δύση με Αζερμπαϊτζάν, Γεωργία και Τουρκία, με αμερικανική υποστήριξη.

Η σχετική σύγκριση στην πολιτική των Η.Π.Α. πηγάζει από την προσπάθεια συνθέσεως δύο αντικρουομένων συμφερόντων. Αφ' ενός η Ουάσινγκτον θα επιθυμούσε την ατελέσφορη και μακροχρόνια Ρωσική στρατιωτική εμπλοκή στην περιοχή του Καυκάσου, η οποία θα εξουδετέρωνε την Ρωσία ως στρατηγικό

ανταγωνιστή και θα επέτρεπε εν καιρώ την επέμβαση των Δυτικών, εις το όνομα του ανθρωπισμού και της ανεξαρτησίας των αυτονόμων Ρωσικών Δημοκρατιών του Καυκάσου, όπως στην Γιουγκοσλαβία. Αφ' ετέρου, όμως αποτελεί εξ' ίσου συμφέρον των Η.Π.Α., η σταθερότης και ασφάλεια στην περιοχή η οποία θα εξασφαλίζει την ανεμπόδιστη πρόσβαση και επένδυση των δυτικών εταιρειών πετρελαίου στις ενεργειακές πηγές ορυκτών καυσίμων και στην ασφαλή κατασκευή των αγωγών μεταφοράς των.

Η ανωτέρω αμερικανική πολιτική, συνέβαλε στην σχετική προσέγγιση Τουρκίας και Ρωσίας υπό την διαμεσολάβηση του Ιράν, το οποίο έχει προτείνει αρκετές φορές την δημιουργία ενός τριγώνου Άγκυρας - Μόσχας - Τεχεράνης με σκοπό τον τερματισμό των συγκρούσεων στον Καύκασο, μέσω διπλωματίας και διαλόγου. Κατά την πρόσφατη σύγκρουση Ρωσίας - Γεωργίας, η Τουρκία τήρησε ουδέτερη στάση και πρότεινε στην Ρωσία την δημιουργία του "Συμφώνου Σταθερότητας και Συνεργασίας στον Καύκασο", ως μέσο επίλυσεως των διαφορών μη συμπεριλαμβάνοντας επί του παρόντος το Ιράν για ευνοήτους λόγους. Το Ιράν τήρησε επίσης στάση ουδέτερη στην σύγκρουση αυτή παρά τους δεσμούς της με την Ρωσία και τις διαφορές της με τις Η.Π.Α., ενώ έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο διαμεσολαβητού μεταξύ Τουρκίας και Αρμενίας, καθώς και μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν.

Η ανωτέρω τάση προσεγγίσεως Μόσχας, Τουρκίας και Τεχεράνης ανησυχεί την Ουάσινγκτον. Μία ταχεία ένταξη της Γεωργίας στο ΝΑΤΟ, θα είχε ως πιθανό αποτέλεσμα την αναβίωση της εντάξεως στις σχέσεις μεταξύ Ρωσίας και Τουρκίας και ίσως ακόμη να διέκοπτε την πρόσφατη τάση συνεργασίας μεταξύ Τουρκίας και Ιράν.

Η Τετάρτη παράμετρος αφορά την ανεξαρτησία του Κοσόβου. Πολλοί υποστηρίζουν την άποψη ότι η αυτονόμηση της Σερβικής αυτής επαρχίας και η επί της ουσίας μετατροπή του σε ΝΑΤΟϊκό προτεκτοράτο από το 1999, απετέλεσε κακό προηγούμενο το οποίο αγνόησε βασικές αρχές του Διεθνούς Δικαίου και απείλησε την ειρήνη της περιοχής, προκαλώντας την Μόσχα. Είναι πιθανό η βιασύνη με την οποία οι Η.Π.Α., και 45 ακόμη κράτη, ανεγνώρισαν την ανεξαρτησία του Κοσόβου, δίχως να λάβουν υπ' όψη την Ρωσία, να οδήγησε στην σύγκρουση της Γεωργίας.

Για πρώτη φορά μετά τον Β'ΠΠ τα σύνορα μίας κυριάρχου χώρας, της Σερβίας, επαναπροσδιορίστηκαν από μία δύναμη κατοχής (ΝΑΤΟ), δίχως σχετική απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Γιατί το Κόσοβο και γιατί τώρα; Οι Αλβανοί Κοσοβάροι δεν κινδύνευαν πλέον από την Σερβία η οποία διαμορφώνεται σε μία ώριμη Δημοκρατία με ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Η απάντηση ευρίσκεται μάλλον στην Αμερικανική στρατιωτική βάση Bondsteel, την μεγαλύτερη βάση εκτός των Η.Π.Α.. Ένα στρατιωτικό ανέκδοτο λέει ότι από το διάστημα δύο είναι οι ορατές ανθρώπινες κατασκευές: Το Σινικό τείχος και η βάση Bondsteel. Ένας από τους σκοπούς της βάσεως αυτής είναι η προστασία του διαβαλκανικού αγωγού AMB (Albania, Macedonia, Bulgaria), ο οποίος συνδέει την Μαύρη Θάλασσα με την Μεσόγειο και έρχεται σε άμεσο ανταγωνισμό με τον Ρωσικής υποστηρίξεως εναλλακτικό αγωγό Μπουργκάς -

Αλεξανδρούπολη. Επίσης η βάση Bondsteel διαδραματίζει ρόλο υποστηρίξεως των αμερικανικών στρατευμάτων στο Ιράκ και Αφγανιστάν και θα μπορούσε να έχει σημαντικό ρόλο σε μελλοντική επίθεση στο Ιράν. Επιπλέον η βάση αυτή είναι πιθανόν να φιλοξενεί μυστικές φυλακές τρομοκρατών της CIA.

Η βάση Bondsteel ευρίσκεται αρκετά κοντά στην

Ρωσία ώστε να αποτελεί απειλή και συνεπώς σε περίπτωση κατά την οποία το Κόσοβο απεδίδετο πάλι στην Σερβία, υπήρχε πιθανότητα να ζητηθεί εν καιρώ από τις Η.Π.Α., να την εγκαταλείψουν, δεδομένης της ιστορικής σχέσεως Βελιγραδίου - Μόσχας. Κατά συνέπεια οι Η.Π.Α. είχαν συμφέρον να καταστήσουν το Κόσοβο ανεξάρτητο προκειμένου να προβάλουν την ισχύ τους στην ευρύτερη περιοχή. Αλλά γιατί να αποδοθεί η ανεξαρτησία στο Κόσοβο και όχι στην Ν. Οσετία και την Αμπχαζία για ταυτόσημους ανθρωπιστικούς λόγους; Αυτό απείλησε ότι θα πράξει η Ρωσία και ενδεχομένως ώθησε την Γεωργία να εισβάλει στην Ν. Οσσετία τον περασμένο Αύγουστο.

Οι άμεσες επιπτώσεις και διαπιστώσεις των προσφάτων γεγονότων στον Καύκασο είναι πολλές:

- Η Γεωργία απώλεσε τις δύο επίμαχες περιοχές και μακροπρόθεσμα το καθεστώς ειρήνης και σταθερότητας στην περιοχή, απαραίτητο για τα αμερικανικά και δυτικά ενεργειακά συμφέροντα αλλά και για την ανάπτυξη της Γεωργιανής οικονομίας.

- Η Γεωργία έχει κλείσει τους αεροδιαδρόμους της για τα ρωσικά αεροπλάνα τα οποία ανεφοδιάζουν την μεγάλη ρωσική στρατιωτική βάση 5000 ατόμων στα δυτικά εδάφη της Αρμενίας (πόλη Gyumri) και η Ρωσία εξαναγκάζεται με δυσκολία να ανεφοδιάζει την βάση μέσω Αζερμπαϊτζάν και Ιράν.

- Το Καζακστάν εγκατέλειψε, τουλάχιστον προσωρινά, τα επενδυτικά έργα δημιουργίας αποθηκευτικών χώρων δημητριακών (500.000 τν. με \$10 εκ.), καθώς και διυλιστηρίων πετρελαίου (\$1 δις) στους λιμένες Πότι και Μπατούμι αντίστοιχα, γεγονός που αποτελεί κτύπημα για την ήδη αποδυναμωμένη Γεωργιανή οικονομία, λόγω του Ρωσικού εμπάργκο.

- Τίθεται εν αμφιβόλω η υλοποίηση του προγράμματος διασυνδέσεως του Καζακικού πετρελαίου, με τον αγωγό BTC, το οποίο προοριζότο να περατωθεί το 2012, μέσω του Kazakstan Caspian Transport System (KKST) και το οποίο θα παρείχε 20 εκ. τν. ετησίως. Η αναβολή ή ακύρωση του προγράμματος αυτού επηρεάζει την γεωπολιτική θέση του Μπακού ως προς την Ευρώπη.

- Διαπιστώθηκε η υψηλή μαχητική ικανότητα των Ρωσικών ενόπλων δυνάμεων, τουλάχιστον έναντι γειτονικών της κρατών (η 58η στρατιά αποτελούμενη από 23.000 στρατιώτες, κινητοποιήθηκε και αντέδρασε στην περιοχή επιχειρήσεων εντός 12 ωρών. Λαμβάνεται εν τούτοις υπ' όψιν ότι μάλλον ανέμεναν την επιθετική πρωτοβουλία της Γεωργίας) αν και εκφράζεται επιφύλαξη για την διακλαδική ικανότητα C4ISR.

- Τα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης, πρώην μέλη του Συμφώνου της Βαρσοβίας και νυν μέλη του NATO θορυβήθηκαν και έσπευσαν να ζητήσουν κάλυψη από τις Η.Π.Α. και όχι από την αδύναμη στρατιωτικά Ε.Ε. (αντίδραση Πολωνίας). Εν τούτοις τα κράτη του Καυκάσου και της Κ. Ασίας αναμένεται ότι λόγω γεωγραφίας, θα ακολουθήσουν εις το εξής προσεκτική πολιτική έναντι της Μόσχας. Ο Οργανισμός Συνεργασίας της Σανγκάης θα αποτελέσει ενδεχομένως χρήσιμο πρόσχημα προς τον σκοπό αυτό.

Εν τέλει είναι θεμιτό και ευγενές για μία μεγάλη δύναμη να βοηθά καταπιεσμένες εθνικές οντότητες να αποκτούν την πολιτική τους αυτονομία. Ανέκαθεν όμως (όπως διδάσκει ο Θουκυδίδης) αυτό γίνεται επιλεκτικά και με όρους εθνικών συμφερόντων της μεγάλης δύναμews. Επιπλέον, στις περιπτώσεις αυτές συνήθως αναδεικνύεται το διαχρονικό δίλλημα αφ' ενός μεν του δικαιώματος της αυτοδιαθέσεως μειονοτήτων και αφ' ετέρου του σεβασμού της εθνικής κυριαρχίας των κρατών. Σε κάθε περίπτωση καμμία λύση δεν έχει διάρκεια, εάν η εκάστοτε επεμβαίνουσα μεγάλη δύναμη δεν γνωρίζει τα όρια της ισχύος της

και ακόμη εάν δεν λαμβάνει υπ' όψιν της και τα ζωτικά συμφέροντα άλλων μεγάλων δυνάμεων της περιοχής. Η κυβέρνηση Μπους φαίνεται ότι απέτυχε και στα δύο.

9. ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Αντικειμενικός σκοπός των αμερικανικών δυνάμεων στο Αφγανιστάν, όπως έχει επισήμως διατυπωθεί, είναι η παροχή συνδρομής στην χώρα αυτή για να νικήσει τους τρομοκράτες και να αποκαταστήσει μία σταθερή, σύγχρονη και δημοκρατική χώρα, με σεβασμό στα δικαιώματα των πολιτών της, με αποτελεσματική ικανότητα διοικήσεως σε ολόκληρη την επικράτειά της και τέλος να την καταστήσει μία αξιόπιστη σύμμαχο στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας.

Για τους σκοπούς αυτούς ο Πρόεδρος Μπους εξήτησε από το Κογκρέσσο την έγκριση διαθέσεως του ποσού των \$12 δις, για τα έτη 2007-2008 και διέταξε την αύξηση των στρατευμάτων στο Αφγανιστάν.

Τον Φεβρουάριο του 2007, ο Λευκός Οίκος σε σχετική αναφορά του ισχυρίστηκε ότι έχει επέλθει σημαντική πρόοδος στο Αφγανιστάν, για τους εξής συνοπτικά λόγους:

- Οι Ταλιμπάν δεν ασκούν πλέον εξουσία, η Αλ Κάϊντα έχει εγκαταλείψει τα στρατόπεδά της και η χώρα είναι ελεύθερη.

- Το Αφγανιστάν εκλέγει δημοκρατικά Πρόεδρο και Εθνικό Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο συμπεριλαμβάνει 91 γυναίκες, ενώ ο Πρόεδρος Καρζάϊ, έχει διορίσει την πρώτη γυναίκα Κυβερνήτη επαρχίας.

- Η Αφγανική οικονομία έχει διπλασιαστεί από το 2001 και η χώρα έχει προσελκύσει ξένες επενδύσεις ύψους \$800 εκ..

- Περισσότερα από 5 εκ. παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο και εξ αυτών το 1.8 εκ. είναι κορίτσια.

- Οι Η.Π.Α. έχουν κτίσει ή ανακαινίσει 681 νοσοκομεία.

- Περισσότεροι από 4.6 εκ. Αφγανοί πρόσφυγες έχουν επιστρέψει.

Η Στρατιωτική Στρατηγική στο Αφγανιστάν, έχει θέσει τους ακόλουθους σκοπούς:

- Αύξηση των δυνάμεων της Αφγανικής Αστυνομίας από 61.000 σε 82.000, στο τέλος του 2008 και εκπαίδευση αυτής, σε ποικιλία αντικειμένων.

- Αύξηση των ενόπλων Δυνάμεων της χώρας από 32.000 σε 70.000 στο τέλος του 2008, πρόσθεση νεων μονάδων ειδικών δυνάμεων και ενίσχυση αυτών με οπλισμό, ελικόπτερα και υλικό υποστηρίξεως.

- Λειτουργεί ήδη μικτό κέντρο πληροφοριών επιχειρήσεων, στην Καμπούλ.

- Αύξηση των δυνάμεων του NATO στο Αφγανιστάν.

- Βελτίωση της διοικήσεως στις επαρχίες και ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας. Το NATO λειτουργεί 25 μικτές πολιτικοστρατιωτικές ομάδες, ανοικοδομήσεως σε ολόκληρη την χώρα.

- Έως τώρα έχουν κατασκευασθεί 5000 μίλια οδικού δικτύου.

- Μείωση της καλλιέργειας οπίου και αντικατάσταση με εναλλακτικές καλλιέργειες.

- Καταπολέμηση διαφθοράς. Ο Πρόεδρος Καρζάϊ έχει ήδη ιδρύσει ομάδα ποινικού δικαίου για τον σκοπό αυτό, την οποία συνδράμουν εισαγγελείς, δικηγόροι και δικαστές από κράτη του NATO.

- Παροχή συνδρομής (στρατιωτική υποδομή, ελικόπτερα και υλικό) στο Πακιστάν για καταπολέμηση της τρομοκρατίας, κυρίως στα σύνορά του.

- Ενθάρρυνση συνεργασίας μεταξύ Πακιστάν και Αφγανιστάν στον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας.

Παρά τα ανωτέρω, πολλοί διατείνονται ότι η πολιτική των Η.Π.Α., στο Αφγανιστάν έχει αποτύχει κυρίως διότι δεν έλαβε επαρκώς υπ' όψιν της, την γεωγραφία, την κουλτούρα της περιοχής και τις σχέσεις με τα γειτονικά κράτη, όπως το Πακιστάν και τις χώρες της Κ. Ασίας. Κατά τους τελευταίους μήνες οι Ταλιμπάν έχουν ενισχυθεί, στις επαρχίες, οι οποίες δεν ελέγχονται, η παραγωγή ηρωΐνης φθάνει τους 600 τόνους, η διαφθορά οργιάζει και ο Μπιν Λάντεν παραμένει ασύλληπτος, προστατευόμενος από τοπικούς αρχηγούς φυλών. Η εισβολή στο Ιράκ το 2003, υπονόμωσε την αποστολή στο Αφγανιστάν. Η διάδοση της Δημοκρατίας στην χώρα μοιάζει ανέφικτη και παρά την σχετική βελτίωση των κοινωνικών δομών και της οικονομίας, η κατάσταση για τους περισσότερους πολίτες, κυρίως των επαρχιών είναι ζοφερή. Οι τοπικοί πολέμαρχοι εξακολουθούν να διαμορφώνουν την πολιτική σε τοπικό επίπεδο.

Η αμερικανική πολιτική θεωρεί το Αφγανιστάν ως μία ομοιογενή πολιτική και πολιτιστική οντότητα, ικανή να μετατραπεί σε ένα δημοκρατικό έθνος - κράτος, σύμφωνα με τα δυτικά πρότυπα. Στην πραγματικότητα η χώρα βασίζεται σε ευαίσθητες και ευμετάβλητες συμμαχίες εκατοντάδων εθνοτήτων και φυλών με διαφορετικές καταβολές, γλώσσες και διαλέκτους. Η τοπική γεωγραφία και κουλτούρα υπερισχύει της εθνικής.

Επιπλέον, το Δυτικό ήμισυ του Πακιστάν κατοικείται και ελέγχεται από Παστούνς, πολλοί εθνικιστές εκ των οποίων, θεωρούν το Δ. Πακιστάν ως μέρος του ευρύτερου Παστουνιστάν, γεγονός που δημιουργεί επιπρόσθετες προκλήσεις στην περιοχή.

Μία στρατηγική bottom-up (τοπικές υποδομές και χαλαρή ομοσπονδία ή χαλαρή κεντρική εξουσία) θα ήταν προτιμότερη από την ακολουθούμενη πολιτική top-down, η οποία νομιμοποιεί και ενδυναμώνει τους Ταλιμπάν και την Αλ Κάιντα. Το αδύνατο σημείο της στρατηγικής αυτής, εν τούτοις είναι η πιθανή ενδυνάμωση των τοπικών πολεμάρχων και αρχηγών, γεγονός το οποίο δυνατόν να αυξήσει την αστάθεια σε περίπτωση μελλοντικής αποχώρησης των ξένων στρατευμάτων. Η νέα αυτή στρατηγική θα πρέπει να μην καθυστερήσει λόγω της αλλαγής της ηγεσίας του Λευκού Οίκου. Από Γαλλική διπλωματική πηγή διέρευσε στον Γαλλικό τύπο η πληροφορία ότι ο Άγγλος Πρέσβης (Cowper Coles) στο Αφγανιστάν προβλέπει αποτυχία των ΝΑΤΟϊκών στρατευμάτων και ότι η βέλτιστη λύση θα ήταν ένας "αποδεκτός δικτάτωρ".

Ο επιτυχημένος στο Ιράκ στρατηγός Petraeus, αναλαμβάνοντας την νέα του θέση ως διοικητής της Central Command, έχει ήδη έλθει σε επαφή με το Δ.Ν.Τ. και την Π.Τ., προκειμένου να συνδράμουν την προσπάθεια στο Αφγανιστάν και το Πακιστάν. Έχει γίνει αντιληπτό ότι η λύση στην χώρα αυτή εκτός από στρατιωτική θα πρέπει να είναι ταυτόχρονα και οικονομική, εμπορική και αγροτική.

Εις το Αφγανιστάν ευρίσκονται τώρα συνολικά 32.000 αμερικανοί στρατιώτες εκ των οποίων οι 19.000 υπό την CENTCOM και οι υπόλοιποι 13.000 υπό το ΝΑΤΟ.

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι το αντίπαλο δέος της Δύσεως καιροφυλακτεί. Στις 11 και 12 Ιουνίου 2008, διοργανώθηκε διεθνές συνέδριο επιστημόνων, ειδικών και πολιτικών, με συμμετοχή των χωρών SCO, του Αφγανιστάν, του Ιράν, της Γερμανίας, Μ. Βρετανίας και Ιταλίας με θέμα το Αφγανιστάν, την Ευρασιατική ασφάλεια και τον SCO. Τα μέλη του τελευταίου, αφού διέπιστωσησαν ότι η αντιτρομοκρατική αμερικανική εκστρατεία μέχρι στιγμής δεν έχει επιτύχει τους στόχους της, προσεφέρθησαν για ανάληψη πολύπλευρης συνδρομής στο Αφγανιστάν.

10. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

Το διεθνές σύστημα διανύει μεταβατική περίοδο αναδιαμορφώσεως της δομής του. Πιθανότερη εξέλιξη του τρέχοντος μονοπολικού συστήματος, αποτελεί ένα πολυπολικό σύστημα με πόλους τις Η.Π.Α., Κίνα, Ρωσία, Ε.Ε., Ιαπωνία, Ινδία και σχέσεις ισορροπίας ισχύος μεταξύ των. Ενδεχόμενη σύγκλιση χερσαίων δυνάμεων της Ευρασίας (π.χ. Ρωσίας - Κίνας), είναι πιθανόν να προκαλέσει ανασχετικό συνασπισμό εκ μέρους των υπολοίπων πόλων.

Σύμφωνα με ενδείξεις, η υφισταμένη διεθνής αστάθεια, αναμένεται να ενταθεί. Κύριες αιτίες, η δραστική αύξηση ζήτησεως ορυκτών καυσίμων σε συνδυασμό με την σημαντική μείωση των αποθεμάτων τους, η ανισότης στην διεθνή κατανομή του πλούτου σε συνδυασμό με την δημογραφική έκρηξη των υπαναπτύκτων περιοχών, η κρίση στην παγκόσμια οικονομία, οι μεταναστεύσεις, η καταστροφή του περιβάλλοντος, οι μεγάλης κλίμακος εξοπλισμοί (η στρατιωτική τεχνολογία ευνοεί την επίθεση), η διασπορά Όπλων Μαζικής Καταστροφής και οι ανά τον κόσμο στρατιωτικές συγκρούσεις.

Η Κ. Ασία μετατρέπεται σταδιακά σε μέρος της εξισώσεως ασφαλείας των νοτίων και ανατολικών γειτονικών χωρών. Ενώ οι χώρες οι οποίες παραδοσιακά αποτελούσαν τους κύριους "παίκτες" στην περιοχή, ήταν η Ρωσία, η Δύση, η Τουρκία και το Ιράν, η Κ. Ασία κυριαρχείται σταδιακά από περισσότερα Ασιατικά κράτη. Μεταξύ αυτών η Κίνα, η Ρωσία, το Πακιστάν και η Ινδία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο.

Το Αφγανιστάν, λόγω της γεωγραφικής του αξίας προσελκύει την προσοχή των εξωτερικών "παικτών". Η ανάγκη προώθησεως των παραγομένων ορυκτών καυσίμων των χωρών της Κ. Ασίας προς τις διεθνείς αγορές, καθώς και η πρόκληση του ριζοσπαστικού Ισλάμ, καθιστά το Αφγανιστάν κομβική χώρα για την ασφάλεια των χωρών αυτών.

Η Κ. Ασία παραμένει μία περιοχή μεταβαλλομένων συμμαχιών, στην οποία δεν υπάρχουν μόνιμοι εχθροί ή φίλοι. Η ασυμβατότης των εθνικών συμφερόντων των κυρίων παικτών στην περιοχή αυτή, ενισχύει την πιθανότητα αμοιβαίων εσφαλμένων εκτιμήσεων. Επιπλέον όλοι οι εξωτερικοί "παίκτες" της περιοχής, εμπλέκονται και σε άλλες γεωγραφικές περιοχές του πλανήτη, γεγονός που σημαίνει ότι τυχόν επιπλοκές στις σχέσεις τους ανά τον κόσμο θα αυξάνουν την αστάθεια της Κ. Ασίας. Απόπειρες δημιουργίας τοπικών μηχανισμών ελέγχου της ασφάλειας, έχουν μέχρι στιγμής αποτύχει, κυρίως λόγω διαφορετικών προσανατολισμών και αντιλήψεων περί απειλών, εκ μέρους των τοπικών χωρών. Εξ άλλου, η εθνική ετερογένεια και η πολυπολιτισμικότητα, σε συνδυασμό με την κρατική παθογένεια (έλλειψη ελέγχου, έγκλημα, διαφθορά, αντιδημοκρατική συμπεριφορά, κακοδιαχείριση κ.λ.π.), προκαλεί αστάθεια στα κράτη της Κ. Ασίας. Κατά συνέπεια η διαμόρφωση ενός διαρκούς σταθερού γεωπολιτικού περιβάλλοντος στην Κ. Ασία, δεν φαίνεται πιθανή για το ορατό μέλλον.

Η αρχική απόπειρα ασκήσεως πολιτικής επιρροής στα κράτη της Κ. Ασίας, τόσο από την Τουρκία όσο και από το Ιράν απέτυχε, με αποτέλεσμα οι δύο αυτές χώρες να στρέψουν το ενδιαφέρον τους προς τον Καύκασο, εκάστη για διαφορετικούς λόγους.

Οι δραστηριοποίηση και το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του Πακιστάν για το Αφγανιστάν, εκπηγάζει εκ του Ζωτικού του Συμφέροντος όπως το Αφγανιστάν αποτελεί χώρα με φιλική προς αυτό κυβέρνηση και καθεστώς σταθερότητας στο εσωτερικό του. Η Κίνα ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τα κράτη της Κ. Ασίας, για ενεργειακούς λόγους, για λόγους ανταγωνισμού με άλλες εξωτερικές

δυνάμεις αλλά και για την ευαίσθητη Βορειοδυτική της επαρχία Ξινγιάνγκ (ένδειξη του ενδιαφέροντος αυτού αποτελεί ο Κινεζικός πρωτοβουλίας Οργανισμός Συνεργασίας της Σανγκάης). Η ανάμιξη των Η.Π.Α. στην περιοχή οφείλεται κυρίως στο Ζωτικό της Συμφέρον για πρόσβαση στις ενεργειακές πηγές και έλεγχο της ομαλής ροής των ενεργειακών πόρων, καθώς και στον ευρασιατικό ανταγωνισμό με έτερες Μεγάλες Δυνάμεις της περιοχής, όπως η Ρωσία και η Κίνα. Ενίοτε οι Η.Π.Α. εκπέμπουν μηνύματα αντιφατικής στρατηγικής, στην περιοχή της Κ. Ασίας. Η Ρωσία αποβλέπει κατ' ελάχιστον στην αποτροπή κυριαρχίας τοπικής δύναμews ή στην δημιουργία νέου αμερικανικού μετώπου στα σύνορά της, ενώ κατά μέγιστον επιδιώκει την κυρίαρχη επιρροή της επί των κρατών της Κ. Ασίας.

Η διαρκώς αυξανόμενη ενεργειακή εξάρτηση των Μεγάλων Δυνάμεων από την Μ. Ανατολή καθώς και από άλλες ηπείρους, αυξάνει αναλόγως την στρατηγική σημασία των θαλασσίων οδών επικοινωνίας και ιδιαίτερα των υποχρεωτικών περιοχών διελεύσεως (π.χ. στενά Μαλάκκα, Ορμούζ, Ταϊβάν, Σουέζ, Αιγαίο, Βόσπορος, Γιβραλτάρ κ.λ.π.) και συγχρόνως ενισχύει την τάση των ναυτικών εξοπλισμών.

Η εκκρεμότητα επιλύσεως του νομικού καθεστώτος της Κασπίας (λίμνη ή κλειστή θάλασσα), επηρεάζει τις σχέσεις των ενδιαφερομένων χωρών, τις διαδικασίες εκμεταλλεύσεως των ενεργειακών πηγών της περιοχής, καθώς και τις αποφάσεις κατασκευής των αγωγών μεταφοράς των ορυκτών καυσίμων.

Στην διαμάχη ελέγχου της ροής των ορυκτών καυσίμων της Κ. Ασίας προς την Ευρώπη και την Ασία, μεταξύ Η.Π.Α. και Ρωσίας, φαίνεται ότι η δεύτερη προηγείται. Στην περιοχή αυτή, οι αγωγοί οι οποίοι ελέγχονται από την Δύση, προστατεύονται στρατιωτικά από δυνάμεις του ΝΑΤΟ καθώς και του Οργανισμού για την Δημοκρατία και την Οικονομική Ανάπτυξη (GUAM), ενώ οι υπόλοιποι αγωγοί προστατεύονται τόσο από τον Οργανισμό για την Συνεργασία της Σανγκάης (SCO), όσο και από τον Οργανισμό Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας (CSTO).

Οι κύριοι παράγοντες οι οποίοι συνετέλεσαν στην πρόσφατη στρατιωτική σύγκρουση στον Καύκασο, είναι η προσπάθεια διευρύνσεως του ΝΑΤΟ προς την πρώην Σοβιετική σφαίρα επιρροής, η ενεργειακή γεωπολιτική διάσταση της ευρύτερης περιοχής, οι αντικρουόμενες πολιτικές των Η.Π.Α. και η ανεξαρτησία του Κοσόβου.

Οι κύριες επιπτώσεις από την στρατιωτική σύγκρουση του Αυγούστου 2008 στον Καύκασο, είναι η αστάθεια στην περιοχή με δυσμενείς πολιτικές, οικονομικές και ενεργειακές συνέπειες κυρίως για την Γεωργία αλλά και για τις Η.Π.Α., ενώ η Ρωσία έθεσε σε αμφισβήτηση την αμερικανική επεμβατική μονομέρεια, τουλάχιστον στην περιοχή των συνόρων της και συγχρόνως εξέπεμψε προειδοποιητικό μήνυμα προς τα γειτονικά της κράτη, ως προς τις πολιτικο-οικονομικές επιλογές τους.

Παρά την σχετική πρόοδο η οποία έχει επέλθει στο Αφγανιστάν από τις ΝΑΤΟϊκές και Αμερικανικές δυνάμεις, σε τομείς όπως η ανοικοδόμηση, η κεντρική οργάνωση της χώρας, η υλικοτεχνική και στρατιωτική υποδομή, εν τούτοις η κατάσταση απέχει πολύ από την επιδιωκόμενη σταθερότητα, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της διαφθοράς και της φτώχειας. Οι σχετικές επικρίσεις διατείνονται ότι ακολουθείται εσφαλμένη στρατηγική η οποία δεν λαμβάνει υπ' όψιν την γεωγραφία, την κουλτούρα και τις τοπικές εθνικές και φυλετικές ιδιαιτερότητες, ενώ ο παράλληλος πόλεμος στο Ιράκ συντελεί στην μη επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών στο Αφγανιστάν. Η νέα πολιτική ηγεσία των Η.Π.Α.,

εξετάζει το ενδεχόμενο συνολικής αναθεωρήσεως της στρατηγικής στην χώρα αυτή.

11. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στο υπό διαμόρφωση πολυπολικό διεθνές σύστημα, η Τουρκία έχει μεγαλύτερα περιθώρια πολιτικής και στρατιωτικής αυτονομήσεως, κατά την προσπάθειά της να καταστεί περιφερειακή δύναμη, ενώ για την χώρα μας, απαιτείται συνετή και έξυπνη διαχείριση του πλέγματος των εσωτερικών και εξωτερικών συντελεστών ισχύος.

Η Ελλάδα, ως γέφυρα μεταξύ Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής, επηρεάζεται από τις εξελίξεις στα Βαλκάνια, την Τουρκία, την Μ. Ανατολή και την Α. Μεσόγειο. Το γεγονός ότι η χώρα μας ευρίσκεται εντός του τριγώνου ασταθείας Βαλκανίων, Μ. Ανατολής και Καυκάσου, ανεξαρτήτως της υψηλής επικινδυνότητας σε θέματα ασφαλείας, της παρέχει ευκαιρίες αποκτήσεως ρόλου στην διαμόρφωση του συγκεκριμένου γεωπολιτικού υποσυστήματος, με κατάλληλη εκμετάλλευση των παραγόντων εθνικής της ισχύος. Η Εθνική Στρατηγική της χώρας θα πρέπει να αποβλέπει στην απόκτηση διεθνούς φήμης, ως προς τον ρόλο της στην περιοχή, περιέχουσα κατ' ελάχιστον τους χαρακτηρισμούς "αξιόπιστος", "σταθεροποιητής", "πολιτικά συνεκτικός", "οικονομικά εύρωστος", "γεφυροποιός", "όχι δεδομένος", "το μεγαλύτερο κράτος στην περιοχή από πλευράς θαλασσίας ισχύος", "απαραίτητος παίκτης για την Ανατολική Μεσόγειο", "ουσιαστικός σύμμαχος, βάσει δυνατοτήτων", "δύναμη status quo", "ελεγκτής Αιγαίου", "ενεργειακός κόμβος".

Διαφαινομένης της διεθνούς μεγάλης δοκιμασίας, κατά τα επερχόμενα έτη, στους αλληλένδετους τομείς της οικονομίας και ενέργειας, η χώρα μας θα πρέπει να αποκτήσει διακομματική μακροπρόθεσμη σχετική πολιτική η οποία δεν θα έπεται αλλά θα προηγείται των γεγονότων. Βασικές αρχές της πολιτικής αυτής θα πρέπει να είναι η άμεση προσαρμογή στους οικονομικούς κανόνες του διεθνούς συστήματος, η εκμετάλλευση των ευκαιριών τις οποίες δημιουργούν οι αναδυόμενες οικονομικές δυνάμεις, η ουσιαστική επένδυση στην παιδεία (εξυγίανση, έλεγχος, αξιολόγηση, σύνδεση με παραγωγή, παράλληλη ιδιωτική παιδεία) και το ανθρώπινο κεφάλαιο και η από τώρα μεθόδευση των ενεργειών επιλύσεως του ενεργειακού προβλήματος (π.χ. ποικιλία πηγών εισαγωγής ορυκτών καυσίμων, επαρκής παραγωγή εναλλακτικής ενέργειας συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένου και της πυρηνικής, έλεγχος καταναλώσεως ενέργειας κ.λ.π.).

Το κατά δυναμικό τρόπο αυξανόμενο διεθνές πρόβλημα της ενέργειας, αυξάνει την γεωστρατηγική σημασία των θαλασσίων οδών επικοινωνίας και κυρίως μία σειρά κρίσιμων θαλασσίων στενών. Το γεγονός αυτό αναβαθμίζει γεωστρατηγικά και την χώρα μας η οποία οφείλει να κεφαλαιοποιήσει την ευκαιρία αυτή με την άμεση αναθεώρηση της πολιτικής της, ως προς την παρουσία και τον ρόλο της στο Αιγαίο και την Α. Μεσόγειο.

Ο Δυτικός προσανατολισμός της Ελλάδος είναι αναμφισβήτητος (ΝΑΤΟ, Ε.Ε., ιστορία, πολιτικό σύστημα, πολιτισμός). Εν τούτοις η γεωγραφική γειτνίαση με την Ρωσία και τα οικονομικά συμφέροντα που απορρέουν από την πρόσφατη ενεργειακή συνεργασία, καθιστούν την Μόσχα μέρος της εξίσωσης. Αν και οι Η.Π.Α. είναι η μόνη χώρα ικανή να επηρεάσει τις εξελίξεις σε θέματα εθνικού ενδιαφέροντος, η μέχρι στιγμής στάση της δεν ευνοεί την χώρα μας. Εναπόκειται στην ορθά επιλεγμένη Εθνική Στρατηγική της Ελλάδος να αναστρέψει το υφιστάμενο κλίμα. Βασική αρχή της εν λόγω ΕΘΣΤ, θα πρέπει να είναι η ισορροπία μεταξύ σχέσεων πελάτου με τις Η.Π.Α. (και όχι δεδομένης υπακοής) και παράλληλης ρεαλιστικής συ-

νεργασίας με την Ρωσία κατά τρόπο ο οποίος δεν θα υπερβαίνει ήδη ισχύουσες πρακτικές Δυτικών κρατών της Ε.Ε. (π.χ. Γερμανία, Ιταλία κ.λ.π.) και μη (π.χ. Τουρκία).

Το ΝΑΤΟ, οι Η.Π.Α και η Νέα Πολιτική Πραγματικότητα

Γράφει ο Δρ. Μάριος-Παναγιώτης Ευθυμίου (1)

Δια μέσου των σχετικά προσφάτων παγκόσμιων πολιτικών εξελίξεων και δημοσιότητας σημαντικών γεγονότων όπως της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης, της αλλαγής πολιτικής ηγεσίας στις Η.Π.Α, της μείωσης της τιμής του Πετρελαίου, της συνεχιζόμενης και σύντομα ενισχυμένης προσπάθειας καταστολής της τρομοκρατίας, της αυξανόμενης ζήτησης για προστασία των θαλάσσιων περιοχών με την εμπλοκή κρατών αλλά και οργανισμών όπως το ΝΑΤΟ, καταγράφεται η νέα πολιτικό-στρατιωτική πραγματικότητα. Ως κοινωνία που θεωρείται υλιστική και πραγματιστική, που χαρακτηρίζεται κυρίως από ανθρώπους του ορθολογιστικού συμφέροντος, της ρεαλιστικής και νεορεαλιστικής σχολής και λιγότερο της ιδεολογικής, η αλλαγή στην προεδρία των ΗΠΑ δεν αποτελεί το σημαντικότερο γεγονός, όσο το πρόσωπο το οποίο διαδέχεται τον έως την 20η Ιανουαρίου 2009, Πρόεδρο των Η.Π.Α George Bush Jr.

Μερικές εβδομάδες μετά τα τελικά αποτελέσματα του νεοεκλεγέντος Αφρό-Αμερικανού Προέδρου, ήδη έχει αλλάξει η εικόνα της εξωτερικής πολιτικής των Η.Π.Α, όσο και των υπολοίπων κρατών όπως την αντιλαμβάνονται. Βεβαίως η αλλαγή αυτή για άλλους είναι θετική και για άλλους αρνητική. Δεν παύει όμως να είναι μια αναγκαία κίνηση και πολυαναμενόμενη, πιθανώς για να ανατρέψει το εκ' του αποτελέσματος δυσμενές παγκόσμιο κλίμα σε όλους τους τομείς πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, στρατιωτικούς.

Για τα δεδομένα της Βόρειο-Ατλαντικής Συμμαχίας, η αλλαγή πολιτικής ηγεσίας των ΗΠΑ μπορεί να ευοδώσει τα μέγιστα, καθώς τα κράτη σπεύδουν αρχικώς σε διμερές εθνικό επίπεδο, να οριοθετήσουν εκ' νέου τις υφιστάμενες συνεργασίες τους ή να ενισχύσουν τις υπάρχουσες.

Στο πολύ-συμμετοχικό επίπεδο της Συμμαχίας, οι Η.Π.Α όπως και τα υπόλοιπα κράτη-μέλη, καλούνται να διατηρήσουν και να ενισχύσουν το υφιστάμενο πλαίσιο συνεργασίας σε όλους τους τομείς και αρμοδιότητες της Συμμαχίας: πολιτικούς, στρατιωτικούς, οικονομικούς, κοινωνικό-πολιτικούς.

Δεδομένων των αρνητικών γεωστρατηγικών εξελίξεων σε διάφορες "αστάθμητες περιοχές από αστάθμητους παράγοντες", καθώς και της ανεξέλεγκτης έπαρσης βίαιων πράξεων, κινήσεων και στρατιωτικών συρράξεων, οι Η.Π.Α καλούνται σε σύντομο διάστημα να λάβουν θέση τόσο εντός του πλαισίου της Συμμαχίας όσο και ανεξάρτητα.

Το 2009, όπως διαφαίνεται τόσο για τις πολυε-

θνικές συμμαχίες όσο και την Βόρειο-Ατλαντική Συμμαχία είναι σημαντικό έτος. Τους επόμενους μήνες θα τεθούν κάποια ερωτήματα σχετικά με την ενίσχυση ή όχι της παγκόσμιας ασφάλειας. Πολιτικά αυτό σημαίνει την από κοινού προσπάθεια για συλλογική Νατοϊκή απόφαση ως προς τον "οδικό χάρτη", για τους όρους εμπλοκής της Συμμαχίας, στην επιβολή της ασφάλειας και σταθερότητας όπως δημοκρατικά αποδέχονται όλοι όσοι συμβάλλουν στην σημερινή δυτική φιλελεύθερη Δημοκρατία. Αυτό εξίσου σημαίνει πως τα έως σήμερα δεδομένα της επιβολής ασφάλειας για συλλογική άμυνα θα αλλάξουν.

Εφόσον υπάρχει ζήτηση από μεγάλες δυνάμεις είτε στα πλαίσια του ΝΑΤΟ είτε μέσω Ε.Ε όπως π.χ. της Μεγάλης Βρετανίας, και των Η.Π.Α για το Αφγανιστάν ή το Ιράκ δια του ΝΑΤΟ, ή της Γαλλικής Προεδρίας για εξεύρεση λύση στο δυσμενές διεθνές οικονομικό σύστημα ή δια της δημιουργίας και της υλοποίησης της πρώτης συνόδου της Μεσογειακής Ένωσης δια της Ε.Ε, που θα έχει σύντομα έδρα την Βαρκελώνη, η επόμενη σύνοδος κορυφής σε επίπεδο κρατών-μελών της Συμμαχίας στο Κίελο-Στρασβούργο το 2009 θεωρείται πως θα οριοθετήσει την επιβολή νέων κριτηρίων για εμπλοκή στην πολιτική περιφερειακής και παγκόσμιας ασφάλειας.

Την 21η Ιανουαρίου 2009 ο νέος Πρόεδρος των Η.Π.Α θα έχει την δυνατότητα να διατηρήσει τον ρόλο του ως "πολιτικό ίνδαλμα" όπως αναδείχθηκε, εφόσον αφενός πράξει με γνώμονα την ανάγκη για εμπιστοσύνη και ισοζύγιο συνεργασία τουλάχιστον στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ και ΟΗΕ και αφετέρου εφόσον τα εθνικά συμφέροντα των Η.Π.Α συμπορεύονται με τα συμφέροντα των υπολοίπων κρατών-μελών και συνεργαζομένων με το ΝΑΤΟ κράτη. Οι Η.Π.Α είχαν και έχουν την ικανότητα, και αυτή απλά είναι η πολιτική πραγματικότητα, να αναλαμβάνουν πολιτικές ή στρατιωτικές πρωτοβουλίες ασχέτως με το αν είναι σωστές ή λανθασμένες. Εφόσον συνεπώς ένα κράτος που κατέχει και την στρατιωτική υπεροχή αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, η τοποθέτηση ενός Αφρό-Αμερικανού και νέου σε ηλικία προέδρου, που ήδη έχει γραφεί στην ιστορία, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί παρά ως πολιτική πρωτοβουλία. Μια πρωτοβουλία που σημειωτέο, θα έχει αντίκτυπο τόσο στα εθνικά τους όσο και τα διεθνή θέματα.

Οι Η.Π.Α το ΝΑΤΟ και οι νέες προκλήσεις ασφάλειας

Οι πρώτες ενδείξεις μετά και την εκλογή του νέου Προέδρου στις Η.Π.Α, αδιαμφισβήτητα είναι θετικές και θερμές, σχετικά και με την αποφασιστική

πολιτικό-στρατιωτική πορεία που έχουν ήδη προδιαγράψει τα κράτη-μέλη, στα πλαίσια λειτουργίας της Συμμαχίας.

Είναι σημαντικό να τονιστεί σε αυτό το σημείο πως εκ' των υστέρων με τα έως τώρα εμπειρικά δεδομένα, θεωρείται πως η πολιτική του NATO είναι ταυτόσημη, αλλά όχι όμοια με την εξωτερική πολιτική ασφάλειας των Η.Π.Α. Κάτι το οποίο αναδεικνύει την σημαντική συμβολή των Η.Π.Α στην Συμμαχία.

Μια συνεπώς θετική και θερμή όπως διαφαίνεται υποδοχή του νέου Αμερικανού Προέδρου στο Συμβούλιο των Αρχηγών Κρατών του NATO, πρόκειται να σημάνει μια εκ' νέου προσπάθεια ανανέωσης πολιτικών πρωτοβουλιών τόσο των Αμερικανών όσο και των υπολοίπων κρατών-μελών όπως π.χ. της Ελλάδας στο Βόρειο-Ατλαντικό Συμβούλιο.

Οι ασύμμετρες απειλές θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν. Οι κοινωνικές και στρατιωτικές επαναστατικές τάσεις σε αστάθμητα κράτη μέσω αστάθμητων παραγόντων θα υπάρχουν. Η πειρατεία στην θάλασσα, μια ασύμμετρη απειλή που δείχνει να ωριμάζει και να επανέρχεται στο πολιτικό-στρατιωτικό προσκήνιο διογκώνεται, δεδομένης και της συνεχούς αυξανόμενης οικονομικής κρίσης που οδηγεί και ίσως συνεχίσει να οδηγεί πολλούς σε τέτοιες κατακριτέες κινήσεις, δεν είναι παρά μόνο λίγες από τις πολλές προκλήσεις που καλείται στον 21ο αιώνα το NATO να απαντήσει. Οι Η.Π.Α καλούνται ως παραδοσιακή δύναμη να ενισχύσει τον ρόλο της στην Συμμαχία, αλλά και να πορευθεί, εφόσον επικαλείται την πολιτική της δύναμη, των πολιτικών αποφάσεων της Συμμαχίας. Ταυτοχρόνως καλείται να δείξει στα υφιστάμενα κράτη-μέλη αλλά και συνεργαζόμενα με το NATO κράτη, τους λόγους συνεχούς ή και αυξανόμενης συνεισφοράς.

Πιστεύεται, συνεπώς πως ο μόνος τρόπος για να γίνει αυτό εφικτό και προφανώς να οριστούν τα εθνικά συμφέροντα όλων των κρατών-μελών στη Συμμαχία είναι να επικαλεστούν και να στηρίξουν πλέον ως πολιτική πρωτοβουλία, που σημειωτέο θεωρούν πολλά κράτη, την ανάγκη δημιουργίας ενός νέου στρατηγικού πλάνου της Συμμαχίας.

Ένα πλάνο που θα αναβαθμίζει το υπάρχον του 2001, αλλά και το οποίο θα παρέχει κανονιστικά και ένα νέο νομικά, πολιτικά κοινωνικά και υλικά πλαίσιο λειτουργίας της Συμμαχίας. Πιθανολογείται πως για να είναι κάτι τέτοιο εφικτό πρέπει πρωτίστως να οριστούν τα εθνικά συμφέροντα των κρατών σε ένα "κοινό υπερεθνικό παρανομαστή". Θεωρείται σημαντικό για τα κράτη-μέλη που δεν κατέχουν ηγετικό ρόλο στο NATO να στηρίξουν με τα ίδια μέσα την Συμμαχία όπως οι Η.Π.Α. Κάτι τέτοιο ενισχύει τον ρόλο των κρατών αυτών, ενισχύει την πολιτική της Συμμαχίας, ενισχύει τον ηγετικό ρόλο των Η.Π.Α και τελικά και σημαντικότερα ενισχύει το δημοκρατικό πλαίσιο λειτουργίας και λήψης αποφάσεων του Βόρειου-

Ατλαντικού Συμβουλίου.

Η διεύρυνση των Σχέσεων NATO-Ρωσίας

Μια επανεξέταση του στρατηγικού πλάνου της Συμμαχίας πιθανώς το 2009 ή το 2010 όπως και αναμένεται, θα αποτελέσει σημαντικό βήμα διεύρυνσης των σχέσεων NATO-Ρωσίας. Το καλοκαίρι του 2008, οι σχέσεις των δύο μερών αμφισβητήθηκαν δεδομένης της πολεμικής σύρραξης μεταξύ της Ρωσίας και της Γεωργίας. Τα γεγονότα αυτά ωστόσο δεν αποτέλεσαν ουσιαστικό πλήγμα στις σχέσεις των δυο μερών όσο και στο Συμβούλιο NATO-Ρωσίας (NATO-Russia Council NRC). Φαινομενικά, διπλωματικά και πολιτικά διαφαινόταν το αντίθετο αρχικά, αλλά με την ένδειξη της προσπάθειας κατάπαυσης και επίλυσης της διαμάχης σε σύντομο χρονικό διάστημα, όσο και της συνεχούς προσπάθειας επίλυσης του προβλήματος και μέσω του NATO, του NRC αλλά και της δημιουργίας επιτροπής NATO-Γεωργίας, αναδεικνύεται η πρόθεση από όλες τις μεριές για επαναπροσδιορισμό των εθνικών τους θέσεων και προθέσεων.

Αυτό σημαίνει πως ο επαναπροσδιορισμός του Στρατηγικού Πλάνου του NATO θα πρέπει να λάβει υπόψην του πέραν των όλων εθνικών συμφερόντων των κρατών της Συμμαχίας και τα συμφέροντα των συνεργαζόμενων με αυτό όπως η Ρωσία: Αποτελεί πρώην ψυχροπολεμικό αντίπαλο με τον οποίο ωστόσο δημιουργήθηκε μια σχέση αλληλεξαρτώμενη έως και σήμερα.

Εάν θα μπορούσε να οριστεί συνεπώς μια νέα τάξη πολιτικών γεγονότων, με αφορμή την εκλογή ενός ιστορικού, τόσο για τα Αμερικανικά όσο και τα παγκόσμια δεδομένα, Προέδρου των Η.Π.Α, που να αποτελέσει τελικά την αφετηρία για πολιτική ενίσχυση των θέσεων και πολιτικών των κρατών του NATO σε πολιτικό και στρατιωτικό επίπεδο, θεωρείται πως είναι η σωστή στιγμή.

Δεδομένης και της οικονομικής κρίσης που δεν έχει ακόμα ορίσει το μέγεθος της ύφεσης αλλά και επιπλοκών που θα επέλθουν στο εγγύς μέλλον, καθώς και των στρατιωτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει και θα αντιμετωπίσει το NATO, τα συνεργαζόμενα με την Συμμαχία κράτη και οι Η.Π.Α, χρειάζεται πολιτική πρωτοβουλία ανασύνταξης και ανασυγκρότησης δυνάμεων και στον τομέα της ασφάλειας. Έτσι, θα εξασφαλιστεί μακροχρόνια η συνεργασία και λειτουργικότητα στρατιωτικά επιχειρησιακή, διοικητική, οικονομική, πολιτική ώστε να εξασφαλιστεί η μελλοντική πορεία του κρατών-μελών του NATO αλλά και ξεχωριστά των όλων όσων κρατών αναλαμβάνουν ή θέλουν να εξακολουθήσουν να αναλαμβάνουν ρόλο ηγετικό στα διεθνή γεγονότα.

1. Ο Δρ. Ευθυμίουπουλος είναι Αριστούχος Διδάκτωρ Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης και υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση. Το γνωστικό του αντικείμενο είναι οι Διεθνείς Σχέσεις. Ειδικεύεται στις πολιτικές του NATO και τις σχέσεις NATO-Ρωσίας.

ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ

Του Αντιστρατήγου ε.α. Δ. Λακαφώση

Σε ό,τι σήμερα κανείς βλέπει, ακούει και διαβάζει, αποκλείεται να μη συναντήσει τη λέξη κρίση, με οποιαδήποτε έννοια, που έχει καταστεί εφιάλτης και καθημερινό βίωμα.

Διεθνείς Οικονομικοπολιτικές Κρίσεις

Η σημερινή παγκόσμια οικονομική κρίση προσεγγίζει ιστορικές διαστάσεις. Αρχισε από τις ΗΠΑ και εξαπλώθηκε γρήγορα και έξω από τις ΗΠΑ, χωρίς να υπάρχει εναλλακτική λύση, προς το παρόν.

Η κρίση των κλιματικών αλλαγών προκαλεί το ισορροπημένο παγκόσμιο περιβάλλον. Φυσικές καταστροφές προκαλούν ανθρωπιστικής φύσης, μεταναστευτικές και κρίσεις προσφύγων. Η έλλειψη αειφόρου ανάπτυξης επιτείνει πάντως το πρόβλημα.

Η ενεργειακή κρίση βρίσκεται στο αποκορύφωμα. Τα βιομηχανικά αναδύμενα κράτη έχουν μερίδιο της ευθύνης. Οι χώρες με ενεργειακό πλούτο, τον χρησιμοποιούν πολλαπλά ως "πολιτικό όπλο" και δημιουργούν κρίση. Αλλά η κρίση προήλθε και γιατί δεν υπήρξε ανανεώσιμο ενεργειακό σύστημα.

Στρατιωτικοπολιτικές Κρίσεις

Υφίστανται και κρίσεις που προκαλούνται από διαμάχες μικροτέρων κρατών, κυβερνήσεων με αντάρτες και κυβερνήσεων με εθνικές μειονότητες και τρομοκράτες. Εδώ, κατά κύριο λόγο, το χειρισμό και την αντιμετώπιση των κρίσεων αναλαμβάνει το ένοπλο προσωπικό. Απαιτείται να διαθέτει προς τούτο :

Ένα σύγχρονο και αποδοτικό σύστημα Συναγερμού. Σύστημα που να εξασφαλίζει τη σταδιακή αλλά και την άμεση, ανάλογα με το επείγον, επαύξηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας για έγκαιρη επέμβαση.

Δυναμικούς κανόνες εμπλοκής, ώστε και η αυτοάμυνα να εξασφαλίζεται αλλά και να επιβάλλεται η τάξη σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και κεκτημένο.

Δύναμη ταχείας αντίδρασης, που να μεταφέρεται ταχέως και να διαθέτει ειδικό και σύγχρονο εξοπλισμό, ανάλογα με την περίπτωση. Η έγκαιρη στρατιωτική παρουσία στις ευαίσθητες περιοχές, αποτρέπει πιθανή ή αναμενόμενη κρίση και αντιμετωπίζει την κρίση, εφόσον εκδηλωθεί.

Κινητά κέντρα επιχειρήσεων, κατάλληλα εξοπλισμένα με μέσα υψηλής τεχνολογίας. Οι δοκιμασμένες και με εμπειρία διαδικασίες, τα στοιχεία από βάσεις δεδομένων, τα στοιχεία από συστήματα

επιτήρησης-πληροφοριών και η μεταφορά, σε πραγματικό χρόνο, εικόνας από την περιοχή της κρίσης στα κέντρα επιχειρήσεων, εξασφαλίζουν την ορθότητα των αποφάσεων για το χειρισμό και την αντιμετώπιση των κρίσεων.

Στην κρίση του Καυκάσου, Αύγουστος 2008, ρωσικές ευέλικτες και σύγχρονες τώρα δυνάμεις επεμβαίνουν, μέσα σε χρόνο "ρεκόρ" για τα πρόσφατα ρωσικά χρονικά, και αντιμετωπίζουν άμεσα την κρίση στη Γεωργία.

Στην κρίση της πειρατείας πλοίων ανοικτά της Σομαλίας, που συνεχίζεται και το 2008, ειδικές και με εμπειρία νατοϊκές και ευρωπαϊκές δυνάμεις αναλαμβάνουν την καταστολή της πειρατείας, σε συνδυασμό και με άλλες διεθνείς δυνάμεις.

Στην κρίση ομηρίας στην Κολομβία, Ιούλιος 2008. με τη συλλογή πληροφοριών και με τη μυστική εισχώρηση ενόπλων πρακτόρων στις ομάδες ανταρτών στην Κολομβία, επιτυγχάνεται η προσχεδιασθείσα απόδραση κρατουμένων ομήρων και εκτονώνεται η κρίση.

Στην κρίση του Λιβάνου, Ιούλιος 2006, η οργάνωση Χεζμπολάχ στο Ν. Λίβανο, χρησιμοποίησε σύγχρονα μη επανδρωμένα αεροσκάφη συλλογής πληροφοριών για να εντοπίζει στόχους μέσα στο Ισραήλ, τους οποίους στόχους επίμονα προσέβαλε με πυραύλους "κατιούσα" και επέτεινε την κρίση, αποτυχία που χρεώνεται στο Ισραήλ.

Στις τρομοκρατικές επιθέσεις ενόπλων στη Βομβάη της Ινδίας, στις 26 Νοεμβρίου 2008, στρατιώτες και ομάδα αντιτρομοκρατικής αντιμετωπίζουν, μεταξύ άλλων, την κρίση ομηρίας σε ξενοδοχεία.

Πάντως, παλαιά συστήματα συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται ακόμη και σήμερα που οι διεθνείς οικονομικοπολιτικές συνθήκες είναι διαφορετικές. Απαιτείται η αναθεώρηση του από τον Β'Π.Π., κατά βάσει ισχύοντος οικονομικού συστήματος και οι μεταρρυθμίσεις στα αρμόδια όργανα των Η.Ε., G-8 και G-20. Απαιτείται στρατηγική επαναφοράς στην προ της κρίσης κατάσταση, επίσης ομάδα εμπειρών, κατά τομέα κρίσης και παροχή συμβουλών-γνώσεων στις υπεύθυνες για τις κρίσεις κυβερνήσεις.

Ωστόσο, στις στρατιωτικοπολιτικές κρίσεις, το ένοπλο προσωπικό φαίνεται να προσαρμόζεται ευκολότερα στις εκάστοτε απαιτήσεις των κρίσεων, να ενστερνίζεται περισσότερο τις νέες αντιλήψεις της υψηλής πολεμικής τεχνολογίας και να αντιμετωπίζει καλύτερα τις αναμενόμενες κρίσεις, όπου και σε όση έκταση εμπλέκεται.

"Στολή... Έννοια αφηρημένη;?"

Της Δέσποινας Κορωναίου
Μέλους της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

Τί σημαίνει "Στολή" άραγε;; Κατά τα λεξικά σημαίνει, γενικά : η ομοιόμορφη και διακριτική ενδυμασία καθενός από τα άτομα που ανήκουν σε ορισμένο επάγγελμα, τάξη, οργάνωση κ.λ.π. Για τους στρατιωτικούς δε, είναι η ομοιόμορφη ενδυμασία, συνοδευόμενη από ομοιόμορφο επίσης κάλυμμα της κεφαλής και διακριτικά, η οποία χαρακτηρίζει την στρατιωτική ιδιότητα. Οι στρατιωτικοί κανονισμοί ορίζουν με λεπτομέρειες όλα τα σχετικά με τις στολές.

Τι σημαίνει "Αντιποίηση Στολής";; Πάντα κατά τα λεξικά : η χωρίς νόμιμη άδεια ή εξουσιοδότηση χρήση στολής ή άλλου διακριτικού.

Θα αναρωτηθείτε : τώρα τι μας λέει η κυρία; Μας κάνει μαθήματα στρατιωτικών, ή μη, κανονισμών ; Η απάντηση είναι ΝΑΙ. Και το λέω μετά λόγου γνώσεως. Τα μαθήματα αυτά, όμως, δεν είναι τα τυπικά μαθήματα που διδάσκονται στις Σχολές, αλλά η έκφραση, υπό μορφήν διαμαρτυρίας -θέλετε έτσι αυτό να λέγεται;- μιας απλής πολίτου αυτής της χώρας, η οποία θέλει να βλέπει πράγματα, αυτονόητα, να γίνονται πράξη και όχι πρόκληση.

Για να γίνω πιο σαφής. Ενοχλούμαι αφάνταστα από τις παραποιήσεις, οπουδήποτε αυτές αναφέρονται, γενικά και ειδικά. Και ειδικά - και σ' αυτό θα επικεντρωθώ - όταν βλέπω στολές να γίνονται αντικείμενο πρόκλησης, σχολιασμού και χλευασμού από πολλούς και διαφόρους. Συγκεκριμένα, αρχίζοντας από τα πιο απλά :

* Γίνονται παρελάσεις μαθητών. Υποτίθεται ότι τα ρούχα που φορούν (οι στολές) πρέπει να είναι ομοιόμορφες για να παρουσιάζουν ένα σύνολο. Εκεί όμως βλέπεις όλα τα περιεργα. Διαφορετικά μήκη και σκισίματα στις φούστες (δεν πάμε για πασαρέλα κορίτσια), διαφορετικά πουκάμισα ή μπλούζες, παπούτσια, μπότες, ένα συνονθύλευμα. Το θέαμα, τουλάχιστον αστείο. Και τα σχόλια, από τους θεατές μέχρι τους σχολιαστές των ΜΜΕ; Καυστικότητατα.

* Στα νοσοκομεία, το νοσηλευτικό προσωπικό (γιατροί και νοσηλεύτες). Φορούν την άσπρη μπλούζα (στολή γι' αυτούς). Εκεί βλέπεις και καλά αλλά και πολλά άσχημα. Υπάρχουν αυτοί που φορούν τις καθαρές, απαστράπτουσες λευκές μπλούζες, αλλά υπάρχουν και κάποιοι άλλοι που.....καλύτερα να μην τους βλέπεις. Το άσπρο έχει γίνει.....-άστο καλύτερα. Σπανίως θα δεις την μπλούζα κουμπωμένη (γιατί υπάρχουν τα κουμπιά άραγε;) και απολαμβάνεις τον φέροντα το ρούχο να περπατά και...να πετά!!! Η μπλούζα έχει μεταμορφωθεί, ανοίγοντας με το περπάτημα, σε φτερά. Άσχημο το θέαμα. Αφήστε το άλλο απαράδεκτο που βλέπεις σε πολλά νοσοκομεία και το αναφέρω συνοπτικά. Όταν οι γιατροί και οι νοσηλεύτες βρίσκονται μέσα στα χειρουργεία φορούν ειδικές φόρμες, διαφορετικού χρώματος, και τσόκαρα. Αυτό το ένδυμα, υποτίθεται ότι το φορούν μπαίνοντας στο χώρο των χειρουργείων για την αποφυγή

μολύνσεως με μικρόβια και θα πρέπει να το βγάζουν όταν φεύγουν από τους χειρουργικούς χώρους. Αυτό είναι το πρέπον. Τι συμβαίνει όμως στην πραγματικότητα; Πάμπολλες φορές βλέπεις γιατρούς και νοσηλεύτες να κυκλοφορούν στους κοινόχρηστους χώρους των νοσοκομείων φορώντας την χειρουργική "στολή". Ακόμη και σε περίπτερα ή καφετέριες έξω από τα νοσηλευτικά ιδρύματα εμφανίζονται με αυτή την περιβολή. Και αν πεις τίποτε θα σε πουν υπερβολικό, θα σε χαρακτηρίσουν ότι ζεις στον δικό σου κόσμο, θα πουν ότι είσαι ιδιόρρυθμος. Έχετε καμιά αντίρρηση ότι αυτοί οι χαρακτηρισμοί θα αποδοθούν; Η απάντησή τους μπορεί να είναι ότι "μόλις μπορούμε ξανά στους χειρουργικούς χώρους τα αλλάζουμε". Και εγώ λέω ναι, μπορεί να το κάνουν αυτό, όμως η εικόνα που παρουσιάζουν έξω είναι επεικώς απαράδεκτη.

* Και πάμε στα σοβαρότερα. Αναφέρομαι στους νέους που υπηρετούν την Πατρίδα. Έγινα μάρτυρας του εξής περιστατικού : Νεαρός, μόλις ορκισθείς ναύτης, προχωρεί στο δρόμο αγκαλιά με την κοπέλα του. Φορά τη στολή του, άλλωστε μόλις είχε φύγει από το στρατόπεδο, όμως το καπέλο του το φορά.....η κοπέλα στο πλάϊ του. Κυκλοφορούν σε κεντρικότατο σημείο των Αθηνών. Και δώστου γέλια και χαριεντισμοί, το καπέλο όμως παραμένει στο κεφάλι του κοριτσιού. Ο κόσμος σταματά, τους κοιτάζει, σχολιάζει. Κάποιος κύριος τους πλησιάζει. Ήμουν κοντά και ακούω. Ήταν απόστρατος αξιω-

ματικός. Κάνει παρατήρηση στον νεαρό, ο ναύτης τα χάνει, προσπαθεί να δικαιολογηθεί, παίρνει το καπέλο του και το φορά. Φεύγει το ζευγάρι και συνεχίζει το δρόμο του. Ο αξιωματικός τον παρακολουθεί. Στην αρχή ο μικρός είναι μουνδιασμένος. Αφού απομακρύνεται, σχολιάζοντας με την κοπέλα, αρχίζουν τα γέλια και.....η κοπέλα ξαναπαίρνει το καπέλο, το ξαναφορά και συνεχίζουν την πορεία τους. Έξαλλος ο αξιωματικός τον πλησιάζει και πάλι, οι παρατηρήσεις γίνονται πιο έντονες και φυσικά του παίρνει τα στοιχεία. Δεν ξέρω τι έγινε από κει και πέρα. Η "στολή" όμως, αντί του πρέποντος σεβασμού, έγινε αντικείμενο κοροϊδίας από τον φέροντα και δυσμενών σχολίων από τον κόσμο που έβλεπε αυτό το άθλιο θέαμα.

* Σήμερα, πηγαίνοντας για το γραφείο μου, αντίκρισα το εξής : νεαρή τροχονόμος, έχοντας υπηρεσία σε κεντρικότερη διασταύρωση των Αθηνών, φορούσε την στολή της, φυσικά, αλλά ξαφνιάστηκα βλέποντας ότι αντί της γραβάτας της φορούσε στον λαιμό της ένα εντυπωσιακό κασκόλ, δεμένο με περίτεχο τρόπο. Και ούτε γάτα, ούτε ζημιά. Λίγο πιο κάτω, άλλη τροχονόμος, φορούσε το καπέλο της και από πίσω ήταν τα μαλλιά της χυμένα μέχρι τη μέση της και ανέμιζαν. Αναρωτιέμαι αν ο Κανονισμός Στολών προβλέπει κάτι τέτοιο γιατί, γνωρίζοντας αρκετά καλά τον στρατιωτικό χώρο τον οποίο υπηρέτησα για πολλά χρόνια, τα μαλλιά των ένστολων γυναικών πρέπει να είναι στο ύψος πάνω από τον γιακά και για τα μακριά μαλλιά να είναι πιασμένα σε κότσο ή γαλλική κοτσίδα. Έχουν αλλάξει τα δεδομένα; Το θέαμα απεριγράπτο.

* Υπάρχουν περιπτώσεις γυναικών ένστολων, που και μέσα στην υπηρεσία τους κυκλοφορούν με άσχετα προς την στολή τους παπούτσια, καλσόν, φούστες κοντές σαν τις πολιτικές τους. Θέαμα που προκαλεί την προσοχή. Και οι παρατηρήσεις; Από πού;

* Πάμπολλες είναι οι περιπτώσεις ιερωμένων που κυκλο-

φορούν στο δρόμο ασκεπείς. Και όχι μόνο. Έχω προσωπική εικόνα ιερέως που κυκλοφορούσε με μπουφάν πολιτικό, και με κουκούλα παρακαλώ,. Νομίζω ότι οι κανονισμοί στολών των ιερέων προβλέπουν κατάλληλο ένδυμα αντιμετώπισης των κρύων ημερών του χειμώνα. Πρόκληση και δυσμενής σχολιασμός από τον κόσμο.

Αυτά και άλλα πολλά αντικρύζουν τα μάτια όλων μας. Λίγοι είναι αυτοί που τα παίρνουν στα σοβαρά. Άλλοι δεν δίνουν καμιά σημασία. Όμως προκαλούν. Οι κανονισμοί είναι κανονισμοί και πρέπει να τους σεβόμαστε και να τους τηρούμε. Η "στολή" πρέπει να φέρεται όπως οι κανονισμοί το επιβάλλουν. Τόσο βαρύ είναι το "φορτίο";

Άραγε θα ιδρώσει το αυτί κάποιου υπεύθυνου με όλα τα παραπάνω; Ή μήπως θα πρέπει να μελαγχολήσουμε και να παραδεχθούμε ότι, δυστυχώς, "μιλάμε σε ώτα μη ακουόντων...."; Είναι δύσκολο όμως να κατανοήσουμε ότι όλα αυτά είναι κατήφορος. Και ο κατήφορος κάποτε γίνεται κατακύλισμα. Που τελειωμό δεν έχει.....

Ποιοί είναι οι μέτοχοι στην ντροπή;

"ΣΤΑΜΑΤΗΣΤΕ ΝΑ ΛΙΘΟΒΟΛΕΙΤΕ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ"

Ο φόνος του 15χρονου μαθητή, οι βανδαλισμοί και ο ρόλος των πολιτικών και των ΜΜΕ

Του Υποστρατήγου ΕΛ.ΑΣ ε.α. Π. Λάγγαρη
Πρώην Υποδιευθυντού της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας της ΕΛ.ΑΣ

Ιστορικό

Ένα μεμονωμένο περιστατικό αλόγιστης και κακής χρήσης του υπηρεσιακού όπλου ενός Ειδικού Φρουρού της Αστυνομίας τη νύχτα της 6ης Δεκεμβρίου 2008 στα Εξάρχεια Αθηνών που είχε σαν αποτέλεσμα το θάνατο του 15χρονου μαθητή Αλέξη Γρηγορόπουλου, έδωσε την αναμενόμενη αφορμή από καιρό για συνεχή συλλαλητήρια, στο κέντρο της Αθήνας κυρίως, επί πολλές ημέρες, με επακόλουθο ολέθριες συνέπειες και απρόβλεπτες εξελίξεις.

Η αποτρόπαια εγκληματική ενέργεια αυτή του Ειδικού Φρουρού της Αστυνομίας, απόλυτα καταδικαστέα και τιμωρητέα αυστηρά, πυροδότησε την έκρηξη του ηφαιστείου μιας συσσωρευμένης από τρεις δεκαετίες αντικρατικής-αντικοινωνικής τυφλής βίας, που κατέστρεφε στο πέρασμά της τα πάντα και για την οποία την μεγαλύτερη ευθύνη φέρει το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων της χώρας.

Αναυδοι οι Έλληνες πολίτες παρακολουθούσαν ζωντανά σκηνές φρίκης και κολάσεως, χάους και πλήρους αναρχίας, με πρωταγωνιστές τους κουκουλοφόρους και άλλα "ακραία στοιχεία (κακοποιοί, περιθωριακοί, αλλοδαποί κ.λ.π.) που προέβαιναν ανεξέλεγκτα και ανενόχλητα σε πρωτοφανείς βανδαλισμούς, εμπρησμούς, λεηλασίες, διαρπαγές, - "πλιάτσικο" - κ.λ.π. εκτεταμένες καταστροφές.

Και όλα αυτά, μπροστά στα μάτια μιας "αμυνόμενης" σύμφωνα με "άνωθεν" εντολές, υπό λογοδοσίαν τελοῦσης ΑΠΡΑΓΗΣ Αστυνομίας, της οποίας οι άνδρες, τα οχήματα και τα Αστυνομικά Τμήματα, εδέχοντο παθητικά βροχή από πέτρες και βόμβες μολότοφ από τους έξαλλους εγκληματούντες ταραχοποιούς.

Ανάλογες ταραχές εξαπλώθηκαν αστραπιαία στην Θεσσαλονίκη και πολλές άλλες μεγαλουπόλεις της χώρας, κατά τρόπο ομοίμορφο, συγχρονισμένο και συντονισμένο, γεγονός που προϋποθέτει οργάνωση και προεργασία από κάποιο ενιαίο κέντρο κορυφής και που θα πρέπει να εμβάλει σε ανησυχία και προβληματισμό τους πάντες.

Τέλος, οι εικόνες αυτές των ταραχών και των

βανδαλισμών έκαναν τον γύρο του κόσμου αναμεταδιδόμενες από τα ξένα ειδησεογραφικά πρακτορεία και προξένησαν ανεπανόρθωτη βλάβη στη διεθνή εικόνα της χώρας και κατ'έπекταση στον τουρισμό και την εθνική μας οικονομία, μεσούσης μάλιστα μιας παγκόσμιας οικονομικής κρίσης με απρόβλεπτη διάρκεια.

Υποκατάσταση Θεσμών - Παραπληροφόρηση

Καίτοι εκδηλώθηκαν άμεσα οι επιβαλλόμενες ενέργειες από την πολιτεία και ετέθησαν σε κίνηση οι διαδικασίες του ποινικού και του διοικητικού-πειθαρχικού του ελέγχου (σύλληψη δράστη, διαθεσιμότητα υπαιτίων, έναρξη ΕΔΕ - ποινικής προανάκρισης κ.λ.π.), καίτοι σύσσωμη η πολιτική ηγεσία καταδίκασε απερίφραστα το γεγονός και

μίλησε για παραδειγματική τιμωρία των υπαιτίων, μετ' εκπλήξεως παρατηρήθηκε το απαράδεκτο φαινόμενο της υποκατάστασης της δικαιοσύνης και του έργου των δικαιοδοτικών οργάνων της πολιτείας στις τηλεοράσεις και τα Δημοσιογράφοι, πολιτικοί και άλλοι πολυπράγμονες αναλυτές σε αυτοσχέδια

"λαϊκά δικαστήρια", αποφαίνονταν ανεπίτρεπτα και χωρίς στοιχεία, αβασάνιστα, προκαταλαμβάνοντας την δικαιοσύνη, για "εκτέλεση εν ψυχρώ του θύματος", "δολοφονία εν ψυχρώ", "δράστη στυγερό δολοφόνο - τσαμπουκά - μάγκα", "αστυνομικούς δολοφόνους", "αστυνομία ανίκανη και ανεπαρκή", "αστυνομία δολοφόνων", "συγκάλυψη της δολοφονίας από την αστυνομία" και πλήθος άλλων ανακριβειών και παραποιήσεων της αλήθειας των γεγονότων που διαμονοποιούσαν ολόκληρο το Αστυνομικό Σώμα.

Και όμως, όλοι γνώριζαν και αδιαφόρησαν προκλητικά, ότι δεν είχε τελειώσει η σχετική προανάκριση που ήδη βρισκόταν σε εξέλιξη. Τι έχουν να πουν τώρα όλοι αυτοί οι κύριοι "επαΐοντες" που η ιατροδικαστική εξέταση και η βαλλιστική έρευνα απέδειξαν, ότι ο θάνατος του άτυχου θύματος προήλθε εξ' αποστρακισθέντος βλήματος πυροβόλου όπλου που έπληξε το σώμα του εκ των άνω προς τα

...μετ' εκπλήξεως παρατηρήθηκε το απαράδεκτο φαινόμενο της υποκατάστασης της δικαιοσύνης και του έργου των δικαιοδοτικών οργάνων της πολιτείας στις τηλεοράσεις και τα λοιπά ΜΜΕ

κάτω υπό γωνίαν 30 μοιρών και επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς του κατηγορουμένου ότι πυροβόλησε στον αέρα για εκφοβισμό;

Το κακό ήδη είχε γίνει και οι βανδαλισμοί που επακολούθησαν, για κανένα λόγο δεν είναι δυνατόν να νομιμοποιηθούν και δεν παρέχουν "άλλοθι" στους εγκληματίσαντες ταραχοποιούς. Αυτοί μάλιστα, ενθαρρύνθηκαν στην κακοποιό δράση τους από τον ρόλο που έπαιξαν τα διάφορα τηλεοπτικά και λοιπά ΜΜΕ, τα οποία με παραμορφωτικό τρόπο μετέδιδαν τα γεγονότα, διακρινόμενα από μία μονομέρεια και μεροληψία, όσον αφορά την ενημέρωση του κοινού, σε βάρος της Αστυνομίας.

Ειδικότερα : Δριμύ κατηγορώ κατά της Αστυνομίας γιατί δεν επενέβαινε όταν οι καταστροφές έπαιρναν δραματική έκταση, ενώ όταν τα ΜΑΤ δρούσαν αποτρεπτικά ή αμυνόμενα, καταγγέλονταν ως "δυνάμεις καταστολής".

Σε κάθε ενέργεια της Αστυνομίας πικρόχολα και επικριτικά σχόλια, ενώ η δράση των κουκουλοφόρων αντιμετωπιζόταν με ήπιο τρόπο. Παράλληλα δε, "σιγή ιχθύος" ή υποβάθμιση του γεγονότος για αθρόες επιθέσεις, λιθοβολισμών, εμπρησμών σε Αστυνομικά Τμήματα και οχήματα, ως και για τους προπηλακισμούς και τους πολλούς τραυματισμούς των αστυνομικών, με απουσία εικόνας, ενώ ήταν συνεχής η προβολή εικόνων με πρωταγωνιστές τους αστυνομικούς και με μόνιμο και συνεχές κατηγορώ κατ'αυτών, για "υπερβάλλοντα ζήλο" ή άλλες "αντικανονικές" ενέργειες ή "μη ενδεδειγμένες" συμπεριφορές, κατά των ταραξιών.

Ουδείς αρνείται ότι οι αστυνομικοί, ως όργανα του κράτους - δημόσια πρόσωπα, είναι υπεράνω του Νόμου για τις πράξεις ή παραλείψεις τους τις επίμεμπτες. Ούτε πρέπει να είναι εκτός κριτικής από τη δημοσιογραφία. Αρκεί να είναι η κριτική αυτή καλόπιστη, καλοπροαίρετη και αντικειμενική, γιατί προλαμβάνεται με τον τρόπο αυτό η αυθαιρεσία και αποτρέπεται η ασυδοσία. Ούτε επίσης η ανθρώπινη ζωή, με πρόσχημα τον άδικο θάνατο του 15χρονου να αντισταθμίζεται με τέτοιο βαρύ τίμημα, όπως η βιβλική καταστροφή του κέντρου των Αθηνών που βιώσαμε πρόσφατα, κάτω από συνθήκες πλήρους αναρχίας και κατάλυσης του κράτους, ενώ το "άβατο" των Εξαρχείων και η "ασυλία" των αντιεξουσιαστών και κουκουλοφόρων τείνουν να παγιωθούν σε καθεστώς.

Όταν η Ελληνική Αστυνομία είναι ταπεινωμένη, με καταρρακωμένο ηθικό, χωρίς κύρος, άβουλη και άτολμη, όπως την κατάντησαν, είναι ανήμπορη να επιτελέσει την υψηλή αποστολή της, η οποία μεταξύ των άλλων περιλαμβάνει :

κατοχύρωση και διατήρηση της Δημόσιας Τάξης, την προστασία της Δημόσιας και Κρατικής Ασφάλειας, καθώς και την περιφρούρηση και προστασία των εννόμων αγαθών των πολιτών, όπως της ζωής, της τιμής, της περιουσίας κ.λπ.

Συνέχιση περαιτέρω του φαινομένου αυτού, είναι δυνατόν να οδηγήσει είτε σε "λευκή απεργία" των εν ενεργεία αστυνομικών, είτε σε πρόωρη εθελούσια έξοδό τους από το Σώμα, είτε σε απροθυμία κατατάξεως στην Αστυνομία νέων αστυνομικών. Και αυτό θα το πληρώσουν ακριβώς η ίδια η κοινωνία και η πολιτεία. Και τούτο διότι χωρίς Αστυνομία, καμία οργανωμένη σε κράτος κοινωνία δεν μπορεί να επιβιώσει και να ευημερήσει. Αυτό θα πρέπει να το κατανοήσουν οι πάντες και να σταματήσουν να λιθοβολούν την Αστυνομία. Απεναντίας θα πρέπει να της συμπαρασταθούν και να την συνδράμουν στο δύσκολο έργο της.

Πολιτική η λύση (Συλλογικά άμεση)

Όλα τα φαινόμενα, δείχνουν ότι η χώρα διέρχεται μία περίοδο πτώσεως θεσμών και αξιών, κοινωνικής παρακμής, αναρχίας και ακυβερνησίας με την ουσιαστική συμβολή και των ΜΜΕ.

Για να εξέλθει η χώρα από το ολέθριο αυτό αδιέξοδο που τραυματίζει καίρια τη δημοκρατία μας, απαιτείται άμεσα ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΛΥΣΗ.

Θα πρέπει άνευ χρονοτριβής, όλες οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, ανεξαρτήτως παρατάξεως, αντί να αλληλοκατηγορούνται μεταξύ τους για μια επικίνδυνη κατάσταση για την οποία φέρουν το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης, αποκομίζοντας πολιτικά οφέλη η μία σε βάρος της άλλης, να συσχεφθούν και να καταλήξουν σε ένα επίπεδο συνεννόησης και συναίνεσης για τη διαχείριση της σοβαρής αυτής κρίσης, αποφασίζοντας τα αναγκαία ληπτέα μέτρα. Μέτρα τα οποία μεταξύ των άλλων θα αναφέρονται :

Στην αποκατάσταση του κύρους και του γοήτρου της Ελληνικής Αστυνομίας, λύνοντάς της τα χέρια για να χειριστεί ελεύθερα την ασφάλεια των Ελλήνων και την αποκατάσταση και εμπέδωση της διασαλευθείσας δημόσιας τάξης.

Στην απερίφραστη καταδίκη των εκτρόπων, στην αποκλήρυξη και θέση εκτός Νόμου της "κουκούλας" ως ιδιωνύμου αδικήματος, με τη θέσπιση αυστηρών ποινικών και διοικητικών κυρώσεων, και ιδιαίτερα στην εξάλειψη της ασυδοσίας των ΜΜΕ, όσον αφορά την ενημέρωση και διαμόρφωση της κοινής γνώμης και την υποκατάσταση των θεσμών και των εξουσιών του κράτους.

Δημοκρατία και Αναρχία

Γράφει ο Αρης Διαμαντόπουλος
Υποστράτηγος ε.α
Ψυχολόγος - Διδάκτωρ Φιλοσοφίας
Πειραιάς, 8 Δεκεμβρίου, 2008

Διαχρονικές πάντοτε και επίκαιρες σήμερα οι πολιτικές περιγραφές και αναλύσεις που κάνει ο Πλάτων, εκείνη την εποχή, για την αλλαγή των πολιτευμάτων στην "Πολιτεία" του.

Αφού περιγράφει με γλαφυρότατο τρόπο όλα τα συμπτώματα της αμαρτωλής δημοκρατίας της εποχής του, τα οποία ουδόλως διαφέρουν των σημερινών (συγκέντρωση του πλούτου στους ολίγους με συνέπεια την εξαθλίωση των αδυνάτων, μη μπορώντας να εξοφλήσουν τα δάνειά τους. Οι νόμοι να εξυπηρετούν τα συμφέροντα ορισμένων ως και του κυβερνώντος κόμματος και όχι αυτά του κοινωνικού συνόλου. Τιμές και επαίνους στους "εξυπνάκηδες" διεφθαρμένους και χλευασμός στους ενάρετους και έντιμους πολίτες κλπ).

Αυτή η ως άνω κατάσταση τελικά ανατρέπεται βίαια εκ μέρους των εξαθλιωμένων, οι οποίοι στην προσπάθειά τους να επιβάλλουν τις διακηρυσσόμενες από αυτούς αρχές της ισότητας και του αναρχισμού επιφέρουν στην πολιτεία απόλυτο χάος, με κατάληξη να επικρατήσει η τυραννία του πλέον ισχυρού απ' αυτούς, όπως περίπου περιγράφεται από τον Πλάτωνα.

Μήπως έτσι δεν κατέληξε στην πράξη και η Μαρξιστική θεωρία εμπνευσμένη από τις παραπάνω σκέψεις του Πλάτωνα με την εγκαθίδρυση του τυραννικού κομμουνιστικού καθεστώτος ;

Αυτές οι Πλατωνικές περιγραφές ήλθαν και πάλιν στη μνήμη μου με τις τωρινές μαζικές και καταστροφικές δραστηριότητες των αναρχικών στη χώρα μας.

Δεν γνωρίζω ποιά είναι το ιδεολογικό υπόβαθρο του αναρχικού κινήματος στη χώρα μας, θέλω όμως να πιστεύω ότι είναι παρόμοιο με αυτό των "αναρχικών" που περιγράφει ο Πλάτων, εφόσον και στη σημερινή μας κοινωνία είναι εντυπωσιακές οι νοσηρές καταστάσεις λειτουργίας της δημοκρατίας μας, αυτού του ωραιότερου πολιτεύματος, που ταιριάζει στον πολιτισμό του ανθρώπου.

Αυτές, φρονώ, οι νοσηρές λειτουργίες της δημοκρατίας μας επέτρεψαν και την ανάπτυξη του

αναρχικού κινήματος στη χώρα μας, το οποίον προφανώς υποκινείται.

Αυτό το κίνημα του αναρχισμού, που στη χώρα μας δρα καταστροφικά από χρόνια, χρησιμοποιώντας την ιδεολογία ως προκάλυμμα (και είναι μεγάλης απορίας άξιο πώς η δημοκρατία μας δεν το εξουδετέρωσε μέχρι τώρα), δείχνει να έχει οργάνωση και να ενεργεί με κάποιο πολιτικό στόχο.

Οι κατά καιρούς και οι τωρινές καταστροφικές δραστηριότητες των αναρχικών στη χώρα μας με αφορμή την άδικη και ασυγχώρητη δολοφονία νεαρού μαθητή από αστυνομικό όργανο, αποκάλυψαν τις παρακάτω εν πολλοίς ενδείξεις οργάνωσης και δράσης αυτών:

* Η εντός ολίγου χρόνου από τη δολοφονία του άτυχου μαθητή οργανωμένη αντίδραση των αναρχικών στην Αθήνα και σε αριθμό άλλων πόλεων της Ελλάδας, δείχνει ότι έχουν κάποιας μορφής στρατιωτική οργάνωση και πειθαρχία, έχουν αναπτύξει ένα γρήγορο σύστημα επικοινωνίας, ως και μέριμνα συνεχούς εξοπλισμού και εφοδιασμού τους με μολότωφ, η δε κουκούλα μάλλον εξυπηρετεί τη συνωμοτική τους οργάνωση, ώστε να μη γνωρίζονται και μεταξύ τους.

* Δεν πιστεύω η δολοφονία του μαθητή μας να συνδέεται αυθόρμητα με την καταστροφική τους αντίδραση, πλην όμως έχει σοβαρές πιθανότητες να αποτέλεσε αφορμή πλήρους εκμετάλλευσης για προώθηση των σχεδίων τους για τον τυχόν επιδιωκόμενο πολιτικό τους στόχο.

* Εκμεταλλεύθηκαν άριστα το συγκινησιακό συναίσθημα των πολιτών και ιδιαίτερα της μαθητιώσας και φοιτητικής νεολαίας, των οποίων οι ηλικίες τους χαρακτηρίζονται από επαναστατικότητα προς το κατεστημένο, επιτυγχάνοντας, ιδίως με το τελευταίο θλιβερό γεγονός, να εμφυσίσουν το μίσος εναντίον της αστυνομίας και μέσω αυτής προς το σύνολο του κράτους.

* Έχουν επιτύχει να συνδέονται και να καπηλεύονται τις μαζικές διαμαρτυρίες - τους αγώνες του δρόμου, όπως συνθηματολογούνται - των άλλων διαφόρων κοινωνικών ομάδων.

* Οι ίδιοι ως και οι άλλες κοινωνικές ομάδες έχουν εξοικειωθεί με τις καταλήψεις δημοσίων υπηρεσιών με την ανοχή της κοινωνίας και της πολιτείας, οπότε πλέον δεν είναι δύσκολο έργο σε μία μαζική διαμαρτυρία-εξέγερση ή απόπειρα κατάλυσης μηχανισμών του κράτους.

Είναι δυνατόν όμως οι ολίγοι αναρχικοί να ελέγξουν μηχανισμούς του κράτους; Και εάν ήθελε συμβεί κάτι παρόμοιο με ποιές συνθήκες μπορεί να επιτευχθεί;

Όπως απέδειξε η θλιβερή δολοφονία του μαθητή μας οι αναρχικοί ως ο επαναστατικός ανατρεπτικός πυρήνας, απλωμένος πλέον οργανωτικά στο πλείστον της επικράτειας, κατόρθωσε να κινητοποιήσει ανατρεπτικά μαθητικές και φοιτητικές μάζες καταστρέφοντας και κατακαίοντας δημόσιες και ιδιωτικές περιουσίες απλών πολιτών, εκμεταλλευόμενοι άριστα τη "μαζοψυχή" αυτή του όχλου, κατευθύνοντάς την προς τους επιλεγμένους στόχους.

Αύριο, που αναμένεται μεγάλος αριθμός ανέργων και άλλων μαζικών κινητοποιήσεων των διαφόρων κοινωνικών ομάδων, λόγω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, που δυστυχώς βρίσκει την πολιτεία μας σε προβληματικές καταστάσεις, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η πιθανότητα, αυτός ο επαναστατικός πυρήνας των αναρχικών, να οδηγήσει σχεδιασμένα αυτή την οργισμένη "μαζοψυχή" στην κατάληψη κυβερνητικών κτιρίων, συνδυάζοντας αυτές τις ενέργειες και με άλλες καταστροφές, προκειμένου να δημιουργήσουν συνθήκες αναρχίας, προς επίτευξη ανατρεπτικού πολιτικού στόχου.

Και αν για κάτι τέτοιο προετοιμάζοντο οι αναρχικοί, ήλθε η δολοφονία του άτυχου μαθητή για να εκδηλωθεί ενωρίτερα ο επιδιωκόμενος πολιτικός τους στόχος, μη αποκλείοντας να επαναληφθεί πιο δραστικά με την αναμενόμενη οικονομική κρίση.

Επομένως τι μπορεί να γίνει άμεσα για να προληφθεί ένα τέτοιο κακό και να μην επιτρέψουν οι συνθήκες στο μέλλον να δημιουργούνται τέτοια κινήματα αναρχισμού;

* Κατ' αρχάς απαιτείται πολιτικός πολιτισμός απ' όλους μας και ιδιαίτερα από την πολιτική ηγεσία, της οποίας το ήθος δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στη στεία κριτική, στην αλαζονεία και στην ατολμία, αλλά να χαρακτηρίζεται και από την ωριμότητα της διαλεκτικής σύνθεσης, κυρίως σε προβλήματα της χώρας μας που υπερβαίνουν το κομματικό επίπεδο και αφορούν το σύνολο της κοινωνίας.

Δυστυχώς τέτοια σοβαρά προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν από χρόνια, η πολιτική ηγεσία γνωρίζει καλύτερα από κάθε πολίτη ποιά είναι αυτά και τα οποία μαζί με αυτά που φέρνει η παγκόσμια οικονομική κρίση, θα φέρουν τη χώρα μας σε επικίνδυνη υπαρξιακή κατάσταση.

* Το άλλο θέμα που χρειάζεται άμεσα επίσης να συμβεί είναι η αδρανοποίηση και η διάλυση του κινήματος του αναρχισμού, μαζί με τον αποκλεισμό των καταλήψεων δημοσίων και ιδιωτικών χώρων, διότι οι καταλήψεις δεν δηλώνουν τίποτα άλλο παρά κάποια μορφή "ανταρσίας" ορισμένων ομάδων στο σύνολο της δημοκρατούμενης κοινωνίας, ενώ συγχρόνως είναι ανάγκη ν' αναμορφωθεί προς το πνεύμα της ευνομούμενης δημοκρατίας και ο συνδικαλισμός.

Εκτιμάται ότι προς αυτές τις κατευθύνσεις "εδώ και τώρα" άμεσα πρέπει να κινηθεί, αν όχι ολόκληρη, το πλείστον της πολιτικής ηγεσίας, με πρωτοβουλία του Προέδρου της Δημοκρατίας, με μία ανασυντεταγμένη κυβέρνηση πλαισιούμενη από έμπειρους υπουργούς και άλλων κομμάτων, προς επίτευξη συγκεκριμένων και συμπεφωνημένων στόχων.

Μία τέτοια πρωτοβουλία φρονώ ότι θα ανακουφίσει και θα εμψύσει πνεύμα αισιοδοξίας σε όλους τους πολίτες.

Ας γίνει... θα ωφελήσει την Ελλάδα και τους Έλληνες !

Ηταν ορισμένες σκέψεις που διατυπώθηκαν με κάθε αγαθή προαίρεση και ασφαλώς δεν διεκδικούν το αλάθητο.

...η λύση του προβλήματος της ηθικο-πολιτικής διαγωγής είναι συνδεδεμένη με την λύση του προβλήματος της Γνώσης: γνωρίζω δε σημαίνει μόνο γνωρίζω αυτό που είναι, σημαίνει συλλαμβάνω αυτό που αξίζει, άρα δρω σύμφωνα με την τάξη που ταιριάζει ταυτόχρονα στον άνθρωπο, στην κοινωνία και στον κόσμο.

Πλάτων

Υπό καθεστώς καθολικών παρερμηνειών

Του Ταξιάρχου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Κατ'αρχάς οφείλω να ευχαριστήσω για ακόμη μία φορά την Ελληνική Εταιρεία Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.) για την διάθεση χώρου στο περιοδικό "Προβληματισμοί", ώστε να καταθέσω την προσωπική μου άποψη, η οποία και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην δευτέρα σελίδα του: "δεν είναι απαραίτητο να συμφωνεί με τις θέσεις της ΕΛΕΣΜΕ".

Διευκρινίσεις

Και προχωρώ με την αναφορά του τίτλου στην παρερμηνεία. Παρερμηνεία είναι η παρανόηση, η παρεκδοχή, η διαστρέβλωση ή η διαστροφή ενός νοήματος κττ. Διαστροφή, πλέον των σωματικο-φυσικών αποδόσεων και θεωρούμενη κατά την ηθική εκδοχή, είναι η μεταβολή προσώπων επί τα χείρω ή αλλιώς η ψυχική διαφθορά. Κατ' άλλη μετάφραση είναι η αλλοίωση επί τα χείρω εμφάνισης, διατύπωσης γεγονότος ή ενεργείας ή εκφράσεως άλλου, ιδίως η κακόπιστος. Όπως η διαστροφή της αληθείας -του επεισοδίου -του λόγου.

Προσαρμογές

Με όλα τα αποθέματα καλής διαθέσεως προσπαθώ διαρκώς να εκπαιδεύω το μυαλό μου στο να σκέπτεται. Προσπαθώ, ψηλαφώντας στο σκοτάδι ενός ερεβώδους κοινωνικού λαβυρίνθου, να αδράξω τον μίτο της Αριάδνης για να οδηγηθώ στο φως. Να πιστέψω σε ειλικρινείς φορείς του πνεύματος. Να αποδείξω στον εν συγκύσει εαυτόν, ότι έχω επιλέξει σωστά τον φορέα, που θα με ταξιθετήσει στο σωστό θεωρείο, από όπου θα μπορώ να εσοδεύω τον θαυμαστό πλούτο της ανθρώπινης εμπειρίας και ο οποίος θα με αποτρέπει από το να προβαίνω σε επιπόλαιες εκτιμήσεις. Ούτε ύποπτες εκτιμήσεις, όπως αυτές που σερβίρονται αβίαστα ή σκόπιμα από φορείς, των οποίων η αξιοπιστία τελεί υπό διαρκή αμφισβήτηση. Εννοώ τις εκτιμήσεις, κυρίως των media, όπου ενώ συλλογικά αντιτιθέμεθα σ' αυτά, στην ουσία και υποσυνειδητώς διατελούμεν τοις κείνων τεχνάσμασιν αιχμάλωτοι. Ιδού μία συλλογική διαστροφή.

Είμαι σε προχωρημένη ηλικία. Κατανοώ, ότι σήμερα υπάρχει μία ενόττης γνώσεων χάρις στην ανεπτυγμένη τεχνολογία, τον ηλεκτρονικά διατιθέμενο παγκόσμιο ιστό, την ελεύθερη διακίνηση ιδεών, την πνευματική υπερπροσφορά και την υπερτροφοδοτούμενη φαντασία, που μπορεί να εγγίσει τα όρια του σύμπαντος. Ίσως και το τέλος του κόσμου, όπως αυτός είναι δυνατόν να λογισθεί στην άπειρη έκφραση μιας ασύλληπτης στον νου πραγματικότητας.

Προσπαθώ να κατανοήσω την φύση των ανθρωπίνων κοινωνιών. Την ίδια την έννοια της κοινωνίας, αλλά και της παιδείας, την οποία αυτή η κοινωνία προσλαμβάνει. Δηλαδή την κουλτούρα. Διαπιστώνω την βαθειά μεταβολή των δεδομένων της εποχής της δικής μου νεότητας. Διαπιστώνω την διαμόρφωση ενός κόσμου καινούργιου. Καινούργια στοιχεία έχουν διαταράξει τις γνώριμες στους παλαιότερους σταθερές. Αποτέλεσμα αλλαγής μεθόδων θεωρήσεως και ποιότητας των όσων υπήρχαν. Καινούργια είναι η αλλαγή ρυθμού της ίδιας της αλλαγής. Νέες καταχωρήσεις βάσεων σκέψεως συμπλέκονται σε ένα αγώνα συγχρό-

νων υπερκαθορισμών εναντίον αρχαίων ιδεών.

Από ό,τι μπορώ να αντιληφθώ, αυτά τα φαινόμενα δεν είναι αναπροσαρμογές παλαιών ομολογιών, όπου θα μπορούσαν να μεταφραστούν και σαν εντάσεις ή αντιπαραθέσεις, αλλά σαν ανυπολόγιστες ανατροπές.

Ανατροπές

Η καταστροφή του περιβάλλοντος. Ιδού ένα ηχηρό παράδειγμα ανατροπής των επί αιώνες επί Γης σταθερών.

Άλλο παράδειγμα. Η παγκοσμιοποίηση. Δεν μπορώ να αποφασίσω εάν η παγκοσμιοποίηση είναι μία συμφέρουσα λύση-πρόταση για τον καθγιασισμό της πορείας της ανθρωπότητας κατά το έτος 5000 μετά Χριστόν, αλλά τούτη τη στιγμή αισθάνομαι, ότι η παγκοσμιοποίηση έχει ανατρέψει αυτά, που εγώ πίστευα μέχρι σήμερα, ότι συνιστούν αξίες ζωής.

Με τον κοινό μου νού καταγράφω φαινόμενα εκφυλιστικά. Συγκλονίζομαι με την ιδέα, ότι η παγκοσμιοποίηση με θέλει ένα ηλίθιο καταναλωτή. Με εξουθενώνει η σκέψη, ότι οι συνάνθρωποι συμπεριφέρονται ζωωδώς και με περίσσια βία εκφράζοντας ένα ένστικτο, που υπακούει στο κάλεσμα ενός κέρδους, προϊόντος της παγκοσμιοποίησης. Με συνθλίβει το γεγονός, ότι ανήκω στην Ευρωπαϊκή Ένωση των κερδοσκόπων, οι οποίοι αδιαφορούν για την εν γένει κατάσταση μου, παρά μόνο με θεωρούν σαν έναν αναγκαίο να υπάρχει αριθμητικό συντελεστή, συνδράμοντα στην δική τους ευμάρεια. Με σκιάζει η νέα πραγματικότητα της ανεξέλεγκτης εισροής λαθρομεταναστών, οι οποίοι συγκομίζουν την δυστυχία τους και την αρνητική πλευρά του πολιτισμού του τόπου τους. Σε αντίθεση με αυτά που ευαγγελίζονται οι θιασώτες των πολυπολιτισμικών κοινωνιών, η νέα διαμόρφωση της πάλαι φιλήσυχης ελληνικής κοινωνίας, γεννά μία νέα θεωρία ρευστής και καθόλου συνεκτικής κοσμολογίας, όπου περιρρέει το αόριστον, το εγκληματικό, το δυσοίσιον. Με κατοχυρώνει το παράξενα διακεχυμένο φρόνημα, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση με συμπεριλαμβάνει σε ένα καθεστώς ψευδών ονείρων. Ενός νεραϊδο-παραμυθίου, του οποίου το τίμημα -τώρα με την οικονομική κρίση- θα πρέπει εγώ ο αμέτοχος των χρηματοοικονομικών κολοσσών, να το πληρώσω.

Συναγείρομαι σε βαθμό έκτακτο, όταν εξοφθάλμως επιχειρούν να με εξαπατήσουν, προτρέποντάς με να υπερβώ τις έλλογες αναγκαιότητες "για το καλό μου", εμβολιάζοντάς με με τον ιό του ακορέστου, του αδηφάγου, του απλήστου. Με δυστυχί ο συλλογισμός, ότι αυτή η ουσιαστικά οικονομική και κατ' επίφασιν πολιτική κοινότητα εξαρθώνει τις αλυσίδες των προσδοκιών μου για μία αρμονική συλλογικά διαβίωση σε ένα παραδείσιο ευρωπαϊκό αύριο.

Και πέραν όλων αυτών, διερωτώμαι για το τί να σημαίνει σήμερα η άλλοτε ποτέ πολυ-υποστηριζόμενη εθνική υπόσταση; Ποίος μπορεί να είναι ο ρόλος της παγκοσμιοποίησης έναντι των εθνικών ιδιαιτεροτήτων και των ηθικών αξιών; Εδώ δεν σημειώνεται απλή ανατροπή των παραδεδομένων, αλλά εκθεμελίωση της εννοίας κράτος-έθνος. Εκρίζωση της αισθητηρίου εμπειρίας, η οποία είναι αποκύημα με-

λέτης της αρχαίας ελληνικής πολιτισμικής τελειοτυπίας.

Επάνω σ' αυτό το στάδιο της δυσανασχετήσεώς μου έρχονται οι agit-prop(α) τών καθ'οιονδήποτε τρόπο επωφελουμένων από την παγκοσμιοποίηση και μου αναλύουν, ότι το τρέχον νόημα της λέξεως "αλήθεια" σήμερα είναι ό,τι θεωρείται επαληθεύσιμο από τον καθένα. Δεν έχει σημασία η μεθόδευση της επαλήθευσης. Αρκεί να είναι προσιτή και να εγγυάται στο υποκείμενο (δηλαδή σ'εμένα), ότι δεν είναι επικεντρωμένη στο εγώ του (μου) ή στην αυθεντία ενός δασκάλου αλλά, ότι αυτό που διατείνεται είναι ελέγξιμο από όλους όσοι αμφιβάλουν. Και διερωτώμαι: Αφού όλοι αμφιβάλουν για όλους και για όλα, πώς είναι δυνατόν να πιστεύουν στα νεοεπιβαλλόμενα φαινόμενα; Ιδού το παράδοξον.

Δοξασίες

Ιδού μία συλλογική πεποίθηση για την ανεκτικότητα επί των αντιπαλαιόντων την αλήθεια σημερινών συστατικών παραγόντων της παγκοσμιοποίησης. Το προστιθέμενο παράδοξον όμως είναι, ότι ενώ όλοι ή σχεδόν όλοι οι σημερινοί άνθρωποι αυξάνουν κατά διαφόρους τρόπους (υγιείς, υπόπτους, αδιευκρινίστους κλπ) τα εισοδήματά τους, απαξιάπαντες είναι δυσαρεστημένοι, διότι όπως αφήνουν να εννοηθεί αδυνατούν να αποκτήσουν όλα όσα ευαγγελίζονται τα media για μια ζωή άνετη, όπως αυτή που προβάλλουν σαν ανυπόλογο life style.

Η μόνη μη διαστρεβλωθείσα παρ'ουθενός δοξασία είναι η πίστη στο χρήμα. Ένα επικρατούν δόγμα, που επικυρώνει την δύναμη της θεωρουμένης, ως μόνης και ουσιαστικής δυνάμεως.

Μα και βέβαια οι σημερινοί άνθρωποι διαθέτουν μία θετικιστική αντίληψη για την γνώση. Όμως ταυτόχρονα, εναντιώνονται μέσα σ' αυτόν τον αρθρωμένο χώρο της προελαυνούσης επιστήμης αλλά και σε ό,τι αφορά στις θρησκευσιολογίες, στην πρακτικότητα της φιλοσοφίας, στις πολιτικές τελετουργίες, στις ένοπλες δυνάμεις, στον ελεγχόμενο λόγο, στις κομματικές διακηρύξεις και σε όποιο μύθο ατακτεί την φαντασία και την έλλογη σκέψη.

Εκείνο το στοιχείο, που η συλλογική αντίληψη, ως πιθανός φορέας εκφράσεως της μαζικής βουλήσεως αδυνατεί να ελέγξει, είναι ο νεοεξελικτικισμός. Η έκφραση δηλαδή της μακροπρόθεσμης, κατευθυνόμενης "εξελικτικής" πολιτισμικής αλλαγής στο ελληνικό μας περιβάλλον σε σχέση με την πορεία τού, ούτως ειπείν, παγκοσμιοποιημένου νεοδιαμορφούμενου πολιτισμικού πνεύματος. Ως φαίνεται, σήμερα επιτελείται μία σημειοθεσία μέσα σε ένα περιβάλλον τεχνοκρατικού διαφωτισμού, ο οποίος διαφοροποιείται από εκείνον τον διαφωτισμό, που κατά το παρελθόν εστόχευε σε εθνικές αρετές και φυλετικές ομοψυχίες.

Εναρμονίσεις

Σήμερα παρατηρούμε τρόπους σκέψεως, δια των οποίων η βάση της γνώσεως και των επιστημών δεν θεωρούνται, ότι είναι οι έμφυτες ιδέες κάποιων φωτισμένων ή οι αρχικές μορφές αντιλήψεως, που ενεργοποιούνται από τον χώρο, τον χρόνο και την αιτία, αλλά τις διαμορφούμενες εκ των σημερινών τεκταινομένων συνθήκες αντιλήψεως της πραγματικότητας. Και πολύ φοβούμαι και της ούτω προβολομένης εικονικής τοιαύτης. Αλλά τί είναι άραγε όλα αυτά; Υποθέτω, ότι είναι σημεία συγκλίσεως ενός κόσμου, του οποίου περιορίζονται οι γεωγραφικές του

διαστάσεις αλλά ευρύνεται η γνώση τού εντός αυτού εγκαταβιούντος εμψύχου υλικού. Ήδη η γονιμοποιημένη ανθρωπολογική σκέψη σκοπεί να προβιβάσει αυτόν τον έλλογο συντελεστή στην τάξη των όντων, τα οποία προικίζονται με στοιχεία θεϊκά. Για να γεννηθεί μία παγκόσμια ψυχή.

Ο σημερινός άνθρωπος φιλοδοξεί να εναρμονίσει το καινούργιο, που του προσφέρουν, η επιστήμη και η τεχνολογία με το ήδη οικείο εκ παραδόσεως, ώστε να τακτοποιήσει το χάος, προς το παρόν, εντός των γηϊνων συνόρων. Αυτό τουλάχιστον, προσπαθούν να μας πείσουν, ότι επιτελείται. Πάντοτε -ως διατείνονται- με γνώμονα την ευτυχία.

Μα ποίοι είναι αυτοί, τέλος πάντων, που ορίζουν την γήινη ύπαρξή μας και -εν πολλοίς- και την ψυχή μας;

Διακυβερνισμοί

Ο Umberto Eco στο βιβλίο του "το εκκρεμές του Φουκώ", αναφέρει ένα αριθμό λεσχών και μυστικών εταιρειών, που υπερβαίνουν τις πενήντα. Ενδεικτικά αναφέρω μερικές. Ιησουίτες, Ναίτες, Ροδόσταυροι, Ιππότες του Γκράαλ, Όπους Ντέι, Ατλάντιοι κλπ, κλπ. Αυτές οι λέσχες και εταιρείες πέραν της προσωπικής τακτοποίησης των μελών τους επεκτείνονται και στο να τακτοποιήσουν το ατακτοποιητό των εγγύς κοινωνιών αλλά και των λοιπών, που εκτιμάται, ότι εγγίζουν ή ανταγωνίζονται τα επιδιωκόμενα των πρώτων. Όλα αυτά ακούγονται σαν εικολογίες και όπως δήποτε αναχρονιστικά. Ίσως παράλογα. Εδώ, που τα λέμε, για να αποδειχθεί η αλήθεια της αλήθειας, ίσως πέσουμε στις μεθόδους του επιστημονικού ψεύδους. Ίσως να μη χρειάζεται να σκεπτόμαστε με την λογική των καιρών αλλά σύμφωνα με την λογική του "όπου καπνός και φωτιά".

Η λογική των καιρών μάς αναγάγει στην υπόθεση των χρηματοδοτών της εξουσίας. Χρηματοδότης της εξουσίας είναι ο διαθέτων το κεφάλαιο. Είναι ο μεγαλομέτοχος μιας holding company ή holdings ή άλλων εταιρειών, όπως χρηματοπιστωτικές, εκδοτικές, οπτικοακουστικών media, εργολαβικές και τα παρόμοια. Είναι ο μεσάζων για μεγάλες προμήθειες. Είναι ο διαμεσολαβητής για την απάλειψη κάποιων ενοχών και ιδιαιτεροτήτων, που ανάγονται στο πρόσφατο ή απώτερο παρελθόν ενίων φιλοδόξων πολιτικών ανδρών και λοιπά τοιαύτα και έτερα ιδιώνυμα.

Αλλά, πώς είναι δυνατόν, ένας άνθρωπος με πολλά λεφτά να κυβερνά (παρασκηνιακά) ένα τόπο; Είναι δυνατόν. Σύμφωνα με την θεωρία του monopoly είναι δυνατόν. Πλέον όμως αυτού υπάρχουν τα διοικητικά συμβούλια των μεγάλων εταιρειών, των οποίων τα μέλη στην ουσία είναι δεξαμενές σκέψεως για να προβλέπουν τις επικείμενες ή ενδεχόμενες εξελίξεις, ώστε το αιτιατόν να εισρεύσει στον λογαριασμό της εταιρείας υπό μορφήν υπερκέρδους. Μάλιστα σε αρκετές των περιπτώσεων, αυτά τα διοικητικά συμβούλια δημιουργούν τα γενησόμενα. Τούτο κυρίως συμβαίνει, όταν οι πολιτικές κυβερνήσεις ευρίσκονται σε αδυναμία να ελέγξουν τα γεγονότα, είτε λόγω ελλείψεως ικανοτήτων των κυβερνώντων, είτε λόγω εκτιμήσεων, που συνάδουν με την θεωρία του "πολιτικώς ορθού" (politically correct).

Οι κυβερνώντες οι ίδιοι ευρίσκονται σε σύγχυση και επάνω στην αγωνία τους προσπαθούν να μας πείσουν, ότι ο κόσμος, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί με αυτόν τον πολύμορφο τρόπο, είναι φρόνιμο να στηριχθεί επάνω τους, μια και αυτοί αντιπροσωπεύουν το

σύμπαν των κοινωνικών ενδιαφερόντων και την ποιικιλία των ταυτοχρόνων δυνατοτήτων. Βέβαια, όσοι έχουν σήμερα την οξυδέρκεια και επιτύχουν να δραπετεύσουν, έξω από τους ορίζοντες της τηλεοπτικής μας κουλτούρας, όπου οι τηλεοπτικοί σχολιαστές προσβάλλουν τα εγκεφαλικά μας κύτταρα με ενέσεις μιθραδατείου φαρμάκου, τότε θα αντιληφθούν, ότι η σημερινή πολιτική ζωή είναι πολύ γενναιόδωρη και προσφέρει μεγαλειώδεις ανταμοιβές στις μετριότητες.

Επανερχόμενος σ' αυτά τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων, θα έλεγα, ότι και αυτά, παρά το γεγονός, ότι απολαμβάνουν τα αντισταθμίσιμα των υπηρεσιών των και θεωρούν τους εαυτούς των επιτυχημένους (yuppies, golden boys, consultants, advisers, think tanks κλπ), εν τούτοις, τα επίχειρα της απληστίας των τούς υποβιβάζουν στην κατηγορία του δυστυχούς υποσυνειδήτου, που είναι ανικανοποίητο και μη ολοκληρωθέν.

Απαξάπαντες λοιπόν -και σχεδόν αβίαστα- θα λέγαμε, ότι βασανίζονται από την αίσθηση ελλείψεως μιας ιδεολογίας, η οποία θα τους υπεδείκνυε ένα σκοπό ζωής. Οι μεν πλούσιοι, διότι ενώ τα έχουν όλα, τους λείπει η ουσία, η οποία οδηγεί στην απελευθέρωση από την κατάσταση του ad quadratum et ad circulum (2), οι δε πτωχοί, ως θύματα της τηλοψίας, της ευπειθείας, της αφελείας, των απραγματοποιητών προσδοκιών και μία πλειάδα ειδικών λόγων, θεωρούν, ότι η ζωή τους αδικεί και πρέπει να πληγώσουν ή και να εκδικηθούν όποιον θεωρούν υπεύθυνο για την μιζέρια τους.

Ένας εξωγήινος παρατηρώντας αυτή την παράξενη χώρα, που λέγεται Ελλάς, θα απεφάνετο, ότι: "Ο κόσμος είναι μονότονος. Οι Έλληνες δεν δείχνουν να μαθαίνουν. Κάθε γενιά τους ξαναπέφτει στα ίδια λάθη. Τα γεγονότα μπορεί να μην επαναλαμβάνονται ακριβώς, αλλά μοιάζουν. Δεν βλέπω καινοτομίες, ούτε επανίδρυση κράτους, ούτε εύστοχες μεταρρυθμίσεις. Βλέπω μία δεκάδα αποκαλύψεις σκανδάλων από τις χιλιάδες των επισυμβάντων και μη εισέτι αποκαλυφθέντων. Εγώ ο εξωγήινος πλήττω με τέτοια εθνικά καμώματα. Δεν βλέπω ιδέες εθνικές. Δεν βλέπω οράματα εθνικά. Βλέπω την Ελλάδα να ουραγεί στις διεθνείς κοινότητες. Δεν ελπίζω κάτι από αυτή. Μήπως επίκειται κάποια συμφορά; Ρωτάω, διότι ο Θεός, τις προάλλες, μου ψιθύρισε, ότι μωραίνει ούς βούλεται απωλέσαι".

Μορίες

Και μια μέρα εκεί στα Εξάρχεια ένας αστυφύλακας, ολίγον υπερζέων, ολίγον φοβισμένος και ολίγον trigger happy(3), αφήρεσεν -εκών άκων- την ζωή ενός εφήβου. Και από εδώ και εμπρός αρχίζει η αποκάλυψη της γύμνιας των ιδεών και των υποτιθεμένων φορέων των ιδεών και της εκτελεστικής τους εξουσίας και των εντολοδόχων στους οποίους έχει δημοκρατικά εκχωρηθεί η δύναμη να προστατεύουν τους θεσμούς της πολιτείας, την δημοσία και ιδιωτική περιουσία, την ακεραιότητα των φυσικών προσώπων και το δικαίωμα στην ελευθερία απάντων ανεξαιρέτως των πολιτών.

Κατά το Αγγλο φιλόσοφο Thomas Hobbes, όπου δεν υφίσταται εξουσία δεν υφίσταται ούτε δίκαιο. Ο έτερος Αγγλος φιλόσοφος John Locke πιστεύει, ότι το δίκαιο δεν δημιουργήθηκε μέσα από το κράτος και την εξουσία του. Με την ίδρυση ενός κράτους δεν αρχίζει να εφαρμόζεται ένα νέο δίκαιο αλλά το ήδη ισχύον. Δηλαδή, ο νόμος της λογικής κατά την φυσική κατάσταση, προστατεύεται και διασφαλίζεται.

Μετά από αυτά, όλοι πιστεύω, ότι συμφωνού-

με, ότι ένα κοινωνικό συμβόλαιο ισχύει, μόνον εφ' όσον εγγυάται τα βασικά δικαιώματα της ελευθερίας, της ασφαλείας και της ιδιοκτησίας. Σε ένα τέτοιου είδους συμβόλαιο, τα μέλη μιας κοινωνίας, που ξέρει τι της γίνεται, συμφωνούν να παραδώσουν στους πολιτειακούς θεσμούς την εξουσία για να διασφαλίσουν τα βασικά τους δικαιώματα. Φυσικά, αυτή την εξουσία δεν την εκχωρούν δια της ψήφου των επ' αόριστον και άνευ όρων. Ας πούμε, ότι η παροχή της εμπιστοσύνης του κόσμου προς τους εκάστοτε κυβερνώντες είναι τύπου δανειακού. Σαφώς όχι μόνιμη.

Εφηβοσύνες

Και μετά το ατυχέστατο γεγονός των Εξαρχείων και με τον ουσιαστικό συναγερτικό ρόλο του διαδικτύου αρχίζει ένας κύκλος εκτροπών. Η Αστυνομία είναι ο εμφανής κατηγορούμενος. Ας ραπισθεί λοιπόν. Οι καθ'οιονδήποτε λόγον έχοντες συμφέρον να δημιουργήσουν συνθήκες αναρχίας, δίδουν τις σχετικές οδηγίες μέσω των blogs, των e-mails και των SMS. Ο "ομαδισμένος έφηβος" περιέρχεται στην κατάσταση του μαζανθρώπου και δεν ελέγχει πλέον την εκλυόμενη ενέργεια, που περικλείει η νεότητά του. Αποτέλεσμα; Πυρπολήσεις ακινήτων, αυτοκινήτων, τραπεζών, καταστημάτων και παντός είδους, μεγέθους και ιδιοκτησιακού καθεστώτος περιουσίας. Πρέπει να καταστραφεί ό,τι δήποτε βρίσκεται στο διάβα του κύματος των μαινομένων και κατακραυγαζόντων εξαναστημένων εφήβων. Εφήβων(;) με την άκρως υποκριτική αμφίεση, την κουκούλα, η οποία εικονογραφεί τον νέο δειλόφρονα συρμό της καταξιώσεως του "σιγουρεμένου" στασιαστού.

Είναι ένα ελάχιστο ποσοστό εφήβων. Εφήβων αρρωστημένων. Όχι οι έφηβοι της Ελλάδος, οι οποίοι, στο σύνολό τους διεμαρτυρήθησαν, χωρίς να πλήξουν θεσμούς, σύμβολα και αξίες. Ωστόσο, με υπομόχλιο τα media, η θηρευομένη εικόνα μιας αναταραχής, μπορεί να αποδοθεί σαν λαϊκή επανάσταση. Εάν ερωτηθεί ένας έφηβος "από αυτούς" για το "κίνημά" του, θα απαντήσει το αναμασώμενο κατά τις τελευταίες δεκαετίες στερεότυπο. Διεκδικώ τα δικαιώματά μου, δηλαδή κάτι σαν το "ψωμί, παιδεία, ελευθερία".

Το "ψωμί" το ταυτίζει με τα επτακόσια ευρώ (240.000 δραχμές για εμάς τους παλαιότερους). Φυσικά και πλανάται, ως προς την αναλογία εργασία/αποδοχές, απαιτήσεις/απολαβές κλπ. Διότι αποζημιώσεις αυτού του ύψους καλύπτουν τις ανάγκες των πρωτοπροσλαμβανομένων, υπό την προϋπόθεση ότι θα παύσουν οι σειρήνες των διαφημίσεων, που μας παρακινούν να πλέουμε στα πελάγη του κοσμοπολιτισμού με τις θαλαμηγούς που αναλογούν στον ακαταμάχητο τύπο μας. Εφ'όσον απαλειφθούν οι προβολές περί του ευ αναψύχεσθαι σε ξενοδοχεία πέντε αστέρων. Εφ'όσον λησμονηθούν οι συστάσεις περί θετικού profile για ύπαρξη στο ιδιωτικό μας garage μιας Ferrari για τις εξόδους μας σε εστιατόρια gourmet για να απολαύσουμε το χαβιάρι με συνοδό την Paris Hilton.

Ως προς την "παιδεία", έχω την άποψη, ότι ευρίσκεται σε σύγχυση. Διότι το έμψυχο δυναμικό παιδευόντων και παιδευομένων στερείται συγκεκριμένου πιστεύω. Ο ρόλος των γονέων χρήζει επανακαθορισμού στην προκειμένη περίπτωση. Δεν είναι κακό, πλέον των άλλων απασχολήσεων, έπαθλον των οποίων είναι ο προσπορισμός αγαθών ή η οριακή εξασφάλιση αγαθών, να αφιερώσουν ένα μερίδιο χρόνου και στα παιδιά. Να τους προικίσουν με ένα θεμελιακού τύπου πιστεύω. Το εγκαταλελειμμένο παιδί θα αναπληρώσει

το κενό, υπό την προσέλευση ενίων προθύμων, που θα του μεταγγίσουν την ιδεολογία, που μεθοδεύει τον εμπράγματο απεικλωτισμό από την "αδικούσα" κοινωνία. Αλλά και ο παιδεύων σε ανησυχητικά ποσοστά τρικλίζει. Ένας αριθμός δασκάλων έχει συμβολικά επηρεασθεί από τον Michel Onfray, που προτείνει: *"Άντε λοιπόν, ας θέσουμε καλύτερα, ως αρχή την ανυπαρξία του Θεού, την θνησιμότητα της ψυχής και την ανυπαρξία της ελεύθερης βούλησης"*. Ή από τον Richard Dawkins, που παρακινεί για *"..την αφύπνιση της συνείδησης απέναντι στο γεγονός, ότι το να είναι κανείς άθεος αποτελεί μία ρεαλιστική φιλοδοξία και μάλιστα γενναία και μεγαλοπρεπή"*. Όταν ο δάσκαλος αρνείται να διδάξει την Ιστορία, διότι διαφωνεί με τον Ηρόδοτο ή τον Παπαρηγόπουλο ή το Υπουργείο Παιδείας, τότε πού οδηγούν όλα αυτά; Υποθέτω, ότι η μη πίστις οδηγεί στον μηδενισμό, που έχει σαν συνέπεια την απειθαρχία και την αντιπαράθεση υπό την σημαία της κονιορτοποιήσεως. Απέναντι στην συντεταγμένη κοινωνία.

Η "ελευθερία" και οι παρερμηνείες της με εμπλέκουν σε διανοητικές περιδινήσεις και άλλες περιπλανήσεις επί αστόχων συλλογισμών. Και το βεβαιώνω, ιδίως όταν διαπιστώνω, ότι ο έφηβος δεν έχει ακούσει μέσα στο οικείο περιβάλλον του τους ήχους "μή" και "όχι". Υπάρχει βάσιμη ένδειξη, ότι αν ακούσει αυτές τις απαγορευτικές λέξεις θα ανισορροπήσει. Θα τραυματισθεί ψυχικά! Ο νέος διεκδικεί μία ελευθερία, που δεν πρέπει να έχει χαρακτήρα παιδαγωγικό. Να μην είναι αιχμάλωτος των νόμων αλλά να κινείται γύρω και έξω από τα απειροπληθή επίπεδα, που του διαγράφουν οι ελάχιστοι παρορμήσεις του. Την πολιτική του ελευθερία την αισθάνεται μόνον, όταν είναι προσαρμοσμένη στις δικές του κυλιόμενες πεποιθήσεις. Τον βολεύει ένας επιλογικός συλλογισμός του Montesquieu, ότι *"...ο πολίτης θα είναι ελεύθερος εμπράκτως και όχι με βάση το ισχύον δίκαιον"*.

Πλέον αυτών, ο έφηβος έχει διδαχθεί από την πρόσφατη ιστορία, ότι αν κινηθεί ως νέος εναντίον της εξουσίας, τότε θα εξαργυρώσει στο μέλλον την επαναστατικότητα του με μία σημαντική θέση στην ομοταγμένη πολιτική ανάπτυξη, όπου κατά τον Γάλλο φιλόσοφο Emile Chartier (Alain), όταν φθάσει σ' αυτό το πόστο θα γίνει περισσότερο άτεγκτος και ανεξίτηλος από εκείνους, τους οποίους, ως νέος πολεμούσε.

Επάνω σ' αυτά τα φαινόμενα, που υπάρχουν από την αρχαιότητα, ο Πλάτων επειδή διατηρούσε την ελπίδα του για τον άνθρωπο και ενόσω προχωρούσε στην διάπλαση του ιδεώδους σοφού, με γνώμονα την δικαιοσύνη, παρεδέχετο ολοένα και περισσότερο, ότι αυτός ο ίδιος δεν θα ήθελε ποτέ να είναι βασιλέας. Επίσης, ήταν απαισιόδοξος για την δημοκρατία, διότι έβλεπε τις μετριότητες στην κορυφή.

Ατολμίες

Κατά το λεξικό, το ατολμείν είναι το φοβείσθαι, το δειλιάν, το εκ φόβου υποχωρείν.

Αναφέρομαι στην αντίδραση της εξουσίας εμπρός στα γεγονότα.

Πώς είναι δυνατόν να συντάσσονται σχεδόν όλοι οι νομοθέτες μας με τους εναντίον των νόμων ενεργούντες; Και πλέον τούτου, εναντίον της υπ'αυτών ορισθείσης εκτελεστικής εξουσίας; Πώς είναι δυνατόν να ορίζεται ένα μασκοφόρος (κουκουλοφόρος, μανδηλοφόρος, κρανοφόρος κττ), ως δικαιοφρόσυνος και ισοτελής; Πώς κατά ένα περίεργο τρόπο συγκλίνουν

επί συμβάσει οι έννοιες του νομίμου και του εκνόμου; Του πειθαρχικού και του αναρχικού; Ιδού μια εφαρμογή του τίτλου περί παρερμηνειών. Ιδού και το παρερμηνευόμενο, που ο ψηφοφόρος μιντιόπληκτος προσλαμβάνει. Πώς είναι δυνατόν να δίδουμε δίκαιο στην μεριά του καταστροφέως, του εμπρηστού, του κλέπτου, του λεηλάτου; Είναι και τούτο μία εφαρμοσμένη ορθή πολιτικά πράξη;

Ο Όμηρος είπε, ότι *"Γνωρίζουμε τις υπερβασίες της νεανικής ορμητικότητας. Οι νέοι άνθρωποι έχουν μεν οξύτερο το θυμικό, αλλά η κρίση τους είναι ακόμη ατελής"*. Ο Γάλλος λογοτέχνης George Ohnnet, που ασχολήθηκε ειδικά επάνω στον ανθρωπιστικό ιδεαλισμό, στην πάλη των τάξεων και τις ψυχικές συγκρούσεις, μας θυμίζει, ότι *"Η νεότητα είναι μέθη διαρκείας. είναι ο πυρετός του λογικού και η οργιαστική έξαψη όλων των αισθήσεων"*. Ο Benjamin Disraeli, συγγραφέας και πρωθυπουργός της Μ. Βρετανίας, κατά τα τέλη του 19ου αιώνας, είχε ειπεί: *"Το να μη κάνει τίποτε, ενώ θα κερδίζει όσο το δυνατόν περισσότερα, είναι ο τρόπος, που κατά κανόνα, ένας νέος άνθρωπος φαντάζεται την ιδεώδη του καριέρα"*. Ο Ελβετός ιστορικός Jacob Christopher Burckhardt είχε συμπεράνει: *"Πες μου ποια αισθήματα κυριαρχούν στην σύγχρονη νεότητα και θα σου πω ποιόν χαρακτήρα θα έχει η επόμενη γενιά"*. Αν τώρα εγώ διερωτηθώ, τί χαρακτήρα έχει η σημερινή γενιά, που είναι η συνέχεια των κυριαρχούντων συναισθημάτων της προηγούμενης, προ ετών τριάκοντα και κάτι, διανοούμαι τα αδιανόητα. Ναι;

Και μετά διερωτώμαι και πάλιν. Γιατί οι κυβερνώντες ατολμούν να λάβουν θέση; Πιθανολογώ, ότι διάφορες υπερχειλιζουσες ενοχές παραλύουν την όποια επιθυμία για τον έλεγχο της χαοτικής αυτής καταστάσεως. Οι κυβερνώντες λοιπόν, είναι προτιμότερο να κυβερνούν δια του παραδείγματος μια και αδυνατούν να κυβερνήσουν με σοφία. Δηλαδή, δεν είναι απαραίτητο να υπογραμμίζουν το life style τους με την παρουσία τους στα μπουζουκσίδικα, στα yachts και στα resorts, διασκεδάζοντας την πολιτική τους απραξία. Η διασκέδαση ενός πολιτικού θα πρέπει να είναι η ευτυχία των ψηφοφόρων του. Ο ίδιος ο πολιτικός πρέπει να προγυμνάζεται για να πεθαίνει στην ψάθα, όπως κάποιοι εθνικοί ηγέτες του παρελθόντος, που είχαν σαν φάρο το εθνικό συμφέρον και όχι τα οικογενειακά τους θυλάκια.

Συμπερασμοί

Επειδή οι αντιλήψεις των ανθρώπων είναι τόσο πολύ διαφοροποιημένες, διαπιστώνουμε, ότι δεν υπάρχουν εύκολα σημεία επαφής. Προς τούτο λοιπόν, οι κυβερνώντες καλά θα κάνουν να έχουν αυτοί τον λόγο και όχι ο κάθε δημοσιογράφος, εικονολήπτης, κουκουλοφόρος ή και συνεντευξιαζόμενη οικοκυρά στην οδό Ερμού, διότι άλλως πως η χώρα θα οδηγηθεί αναπόφευκτα στην λεωφόρο του Άδου.

1. **Agitators-propagandists** : Ζυμωτές του νου και προπαγανδιστές για μία κατευθυνόμενη διαμόρφωση της κοινής γνώμης.
2. **ad quadratum et ad circulum**: εν τετραγώνω και εν κύκλω.
3. **Trigger happy** είναι ο επιρρεπής στο πάτημα της σκανδάλης

Με μια ματιά η Ελλάδα

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα 16 Οκτωβρίου 2008 - 15 Δεκεμβρίου 2008

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

ΕΛΛΑΣ - ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κύπρος

Οι απ' ευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των κυρίων Χριστόφια και Ταλάτ συνεχίζονται με εντατικούς ρυθμούς χωρίς όμως ενθαρρυντικά αποτελέσματα, παρά τις υποχωρήσεις του κ. Χριστόφια, ο οποίος πρότεινε προεδρία εκ περιτροπής και απεδέχθη την παραμονή 50.000 εποίκων. Η αδιαλλαξία του κ. Ταλάτ οφείλεται στο ότι είναι υποχρεωμένος να τηρεί πιστά τις κατευθυντήριες οδηγίες της Άγκυρας, όπως ομολόγησε, εμμέσως πλην σαφώς με τις δηλώσεις του, σε Τ/Κ κανάλι, στις 28 Οκτωβρίου 2008, ότι δεν μπορεί να αγνοεί την Τουρκία στην οποία το "ψευδοκράτος" οφείλει την ύπαρξή του, τη διεθνή του υπόσταση, την οικονομία του και την εν γένει λειτουργία του. Για το λόγο αυτό εγκατέλειψε την αρχική του θέση για "διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία" και προτείνει τη διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη σύσταση νέου κράτους με τη συνένωση δύο ισοτίμων κρατιδίων από τα οποία θα εκπορεύονται οι βασικές εξουσίες και όχι από την κεντρική κυβέρνηση. Μια λύση δηλαδή που στην ουσία θα είναι "συνομοσπονδία". Επιμένει επίσης

στη διατήρηση των εγγυήσεων της συνθήκης της Ζυρίχης, αντικείμενο που αποτελεί κόκκινη γραμμή για την Τουρκία.

Για τη διευκόλυνση των διαπραγματεύσεων ματαιώθηκαν οι ασκήσεις "Τοξότης" των Ε/Κ και "Ταύρος" των Τ/Κ, που διεξάγονται κάθε έτος αυτή την εποχή στη Νήσο.

Στις 13 Νοεμβρίου 2008 δύο τουρκικά πολεμικά πλοία ανάγκασαν δύο ερευνητικά σκάφη, που πραγματοποιούσαν έρευνες για λογαριασμό της Λευκωσίας στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) της Κύπρου, νοτίως της Πάφου, να σταματήσουν τις έρευνες και να αποχωρήσουν. Το ίδιο συνέβη και στις 25 Νοεμβρίου 2008 παρά το διάβημα της κυπριακής κυβερνήσεως στον ΟΗΕ.

Ο κ. Χριστόφιας πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Μόσχα από 18-20 Νοεμβρίου, όπου υπέγραψε με τον κ. Μεντβέντεφ κοινή διακήρυξη, η οποία καθορίζει τις πολιτικές και οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών, για στρατιωτική και τεχνική συνεργασία, καθώς και συνεργασία στον πολιτιστικό, θρησκευτικό και ανθρωπιστικό τομέα. Επιπλέον στη διακήρυξη επισημαίνεται ότι "η Ρωσική Ομοσπονδία, ως μόνιμο μέλος του ΣΑ του ΟΗΕ, θα συνεχίσει να υποστηρίζει την επί-

τευξη μιας συμφωνημένης λύσεως μεταξύ των δύο πλευρών, χωρίς επιδιαιτησία ή τεχνητά χρονοδιαγράμματα, στηριζόμενη στα ψηφίσματα του ΣΑ και στις συμφωνίες του 1977-1979, οι οποίες προνοούν τη μετεξέλιξη του κυπριακού κράτους σε διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία με μια κυριαρχία, μια υπηκοότητα και μια διεθνή προσωπικότητα, που θα ενσωματώνει την πολιτική ισότητα".

Στην πρώτη επίσημη επίσκεψη του κ. Χριστόφια στις 27 Νοεμβρίου στην Αθήνα, όπου είχε συνομιλίες με την πολιτική ηγεσία, επιβεβαιώθηκε η στήριξη της Ελλάδος στους χειρισμούς του.

Με τη στάση που τηρεί σήμερα η Τουρκία δεν είναι ορατή λύση στο άμεσο μέλλον, γιατί η Άγκυρα επιδιώκει ή να επιτύχει την ένταξη του "ψευδοκράτους" ως ξεχωριστής κρατικής οντότητας στην ΕΕ ή να οδηγήσει τις συνομιλίες σε αποτυχία. Η πρώτη θα της εξασφαλίσει τη δική της φωνή και θα της παρέχει ένα μοχλό πίεσεως, ώστε να εκβιάσει και την ένταξή της. Ενώ η δεύτερη, θα οδηγήσει τη διαπραγματεύση σε επιδιαιτησία, η οποία υπολογίζει ότι θα προτείνει μια εξίσου ευνοϊκή γι' αυτή λύση, που αν απορριφθεί από τους Ελλη-

νοκυπρίους θα καταστήσει αναπόφευκτη την ουσιαστική διχοτόμηση, με την αναγνώριση του "ψευδοκράτους". Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και οι προκλήσεις των Τούρκων στην ΑΟΖ της Κύπρου, με στόχο να την αναγκάσουν ή να υποχωρήσει ακόμη ή να διακόψει τις συνομιλίες, ως αντίδραση.

Για το λόγο αυτό ο κ. Χριστόφιας πρέπει να αρνηθεί μέχρι τέλους την τουρκική απαίτηση για τη διάλυση του κυπριακού κράτους και τη δημιουργία νέου με τη συνένωση των δύο κρατιδίων και να γνωστοποιήσει στη διεθνή κοινότητα όλο το παρασκήνιο των διαπραγματεύσεων για να μην επωμισθεί η Κύπρος την ευθύνη της τυχόν αποτυχίας των διαπραγματεύσεων.

β.Σκοπιανό

Ένταση στις σχέσεις της Ελλάδος με την ΠΓΔΜ προκάλεσαν τα επεισόδια που σημειώθηκαν στις 13 Οκτωβρίου 2008 μεταξύ της αστυνομίας και κατοίκων της περιοχής Φλωρίνης, που διαμαρτύρονταν για τις στρατιωτικές ασκήσεις στο πεδίο βολής της Φλώρινας, τους οποίους ο κ. Γκρουέφσκι έσπευσε, να παρουσιάσει ως δήθεν "Μακεδόνες" οι οποίοι καταπιέζονται και υφίστανται κακομεταχείριση από τις ελληνικές αρχές, αλλά και η προσαγωγή από την αστυνομία τεσσάρων Σκοπιανών δημοσιογράφων σε αστυνομικό τμήμα για να ερευνηθεί, αν βιντεοσκοπούσαν τις στρατιωτικές εγκαταστάσεις πλησίον των οποίων εντοπίστηκαν. Το Ελληνικό ΥΠΕΞ απέρριψε ως απαράδεκτο το διάβημα των Σκοπίων, κατηγόρησε τον κ. Γκρουέφσκι για προκλητική απόπειρα παρεμβάσεως στα εσωτερικά της χώρας μας και για συνειδητή καλλιέργεια εθνικισμού και μισαλλοδοξίας και του συνέστησε να ασχοληθεί με τη βελτίωση της δημοκρατίας στη χώρα του.

Το Μεξικό ανακοίνωσε στις 17 Οκτωβρίου 2008 ότι αίρει την απόφαση για αναγνώριση των Σκο-

πίων με το συνταγματικό τους όνομα και ότι θα χρησιμοποιεί στο εξής την ονομασία ΠΓΔΜ.

Η Ρωσική Πρεσβεία στην Αθήνα διέψευσε στις 17 Οκτωβρίου τη δήλωση του ΥΠΕΞ των Σκοπίων ότι δήθεν η Ρωσία θα συνεχίσει να υποστηρίζει τη συνταγματική ονομασία τους και τη μόνιμη χρήση της, διευκρινίζοντας ότι αν υπάρξει λύση θα αναγνωριστούν με το νέο τους όνομα.

Στις 22 Οκτωβρίου 2008 ο κ. Νίμιτς, απαντώντας στο δημοσίευμα ότι συμπεριέλαβε στη νέα πρόταση ιδεών τις εισηγήσεις που είχε επεξεργαστεί η Πρέσβης των ΗΠΑ στα Σκόπια μαζί με τον κ. Γκρουέφσκι, δήλωσε ότι "προετοιμάζει μόνος του το υλικό που παρουσιάζει στα δύο μέρη" χωρίς να είναι καθόλου πειστικός. Η Ελληνική Κυβέρνηση όμως απέφυγε να δώσει συνέχεια, παρά τις επικρίσεις της αντιπολιτεύσεως.

Στις 3 Νοεμβρίου 2008 δημοσιοποιήθηκε από την ΕΕ η εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χορήγηση ημερομηνίας ενάρξεως ενταξιακών διαπραγματεύσεων στην ΠΓΔΜ που είναι αρνητική, γιατί δεν εκπληρώνει τα πολιτικά κριτήρια και δεν έχει ολοκληρώσει τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Στην έκθεση αναφέρονται, η εκκρεμότητα της ονομασίας και για πρώτη φορά οι διαφωνίες που προκαλεί το θέμα αυτό στο εσωτερικό της ΠΓΔΜ.

Στις 3 Νοεμβρίου 2008 ο Πρόεδρος των Σκοπίων, με μια αιφνιδιαστική κίνηση, έπαυσε τον διαπραγματευτή κ. Δημητρόφ, για να "ξεπεραστεί η αστεία κατάσταση της εκπροσωπήσεως της χώρας με δύο διαπραγματευτές" όπως ανακοίνωσε.

Η πραγματική αιτία ανάγεται στην πρόθεση του κ. Τσερβενκόφσκι να μεταφέρει τις ευθύνες της διαπραγματεύσεως και το όποιο κόστος θα έχουν στον κ. Γκρουέφσκι, που όρισε νέο διαπραγματευτή τον Πρέσβη των Σκοπίων στις ΗΠΑ κ. Ζοράν Γιολέφσκι στις 2 Δεκεμβρίου

2008.

Την ίδια ημέρα ο κ. Γκρουέφσκι δεσμεύθηκε, με δηλώσεις του, ότι αν η Ελλάδα και η Σκοπιανή αντιπολίτευση αποδεχθούν το νέο σχέδιο Νίμιτς, τότε ο ίδιος θα το παραπέμψει σε δημοψήφισμα, χωρίς να διευκρινίζει, ούτε ποια στάση θα κρατήσει ο ίδιος, ούτε αν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος θα είναι δεσμευτικό. Επίσης η Σκοπιανή Βουλή ενέκρινε, με 93 ψήφους υπέρ και έναν κατά, ψήφισμα, με το οποίο δεσμεύονται οι πολιτικές δυνάμεις να υποστηρίξουν στην υπόθεση της ονομασίας τις υπέρτατες αξίες "της ταυτότητας του Μακεδονικού Έθνους, της γλώσσας, της ιστορίας και του πολιτισμού" και να προασπίσουν "την ύπαρξη μακεδονικής μειονότητας στην Ελλάδα".

Στις 11 Νοεμβρίου 2008 ο Έλληνας διαπραγματευτής κ. Βασιλάκης επέδωσε στον κ. Νίμιτς τις ελληνικές παρατηρήσεις επί του τελευταίου του σχεδίου.

Στις 12 Νοεμβρίου 2008 οι ΥΠΕΞ των Σκοπίων και της Τουρκίας υπέγραψαν στην Άγκυρα "Στρατηγική Συμφωνία" για την ενίσχυση των διμερών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών. Ο κ. Μπαμπατζάν επανέλαβε τη στήριξη της χώρας του στην ένταξη της ΠΓΔΜ, στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ και εξέφρασε τη λύπη του για το Ελληνικό βέτο στη Σύνοδο του Βουκουρεστίου.

Στις 17 Νοεμβρίου 2008 ο ΥΠΕΞ των Σκοπίων κ. Μιλόσοσκι ανακοίνωσε την προσφυγή της χώρας του στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης κατά της Ελλάδος για παραβίαση της ενδιάμεσης συμφωνίας και συγκεκριμένα του άρθρου 11, στο οποίο αναφέρεται ότι η χώρα μας δεν θα εμποδίσει την ένταξη των Σκοπίων στους διεθνείς οργανισμούς με το όνομα ΠΓΔΜ. Με την ενέργεια αυτή του κ. Γκρουέφσκι αλλά και με άλλες, διαφωνεί ο Πρόεδρος κ. Τσερβενκόφσκι, όπως δήλωσε δημοσίως κατ'επανάληψη. Ο κ. Γκρουέφσκι, σε μια προσπάθεια για να αποσειεί την

κατηγορία που του προσάπτει η Ελλάδα, ότι ακολουθεί παρελκυστική τακτική γιατί δεν επιθυμεί γρήγορη εξεύρεση λύσεως, δηλώνει, σε κάθε ευκαιρία, ότι οι διαπραγματεύσεις για το όνομα θα συνεχιστούν ανεξαρτήτως της δικαστικής διαδικασίας. Το ίδιο υποστήριξε με επιστολή του προς το ΝΑΤΟ και ο κ. Μιλόσοσκι, αλλά και ο αντιπρόεδρος της κυβερνήσεως κ. Ιβιτσα Μποτσέφσκι κατά την ομιλία του στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όπου συζητήθηκε η αρνητική ετησία έκθεση του σώματος για τα Σκόπια. Η Ελλάδα απάντησε με δήλωση του εκπροσώπου του ΥΠΕΞ, ότι θα προσέλθει στο ΔΔ της Χάγης με την αυτοπεποίθηση και την αποφασιστικότητα που της δίνουν η πληρότητα και η σαφήνεια των επιχειρημάτων της, για τις απροκάλυπτες και συνεχείς παραβιάσεις της ενδιάμεσης συμφωνίας από τα Σκόπια. Ο ίδιος απάντησε και στις κατηγορίες της αντιπολιτεύσεως, γιατί δεν προσέφυγε πρώτη η Ελλάδα στο ΔΔ της Χάγης για τις κατάφωρες παραβιάσεις της ενδιάμεσης συμφωνίας από τα Σκόπια, ότι δεν το έπραξε για να μην κατηγορηθεί η χώρα μας για παρεμπόδιση των διαπραγματεύσεων.

Στο κείμενο συμπερασμάτων της συνόδου των ΥΠΕΞ της ΕΕ, που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 8 Δεκεμβρίου 2008 αναφέρεται ότι το θέμα του ονόματος αποκλείει κάθε σκέψη ένταξης των Σκοπίων στην ΕΕ και τα καλεί να αποφεύγουν τις προκλήσεις.

Τα ίδια δήλωσε και ο ΥΠΕΞ της Γαλλίας κ. Κουσνέρ ενώ ο κ. Μιλόσοσκι κατηγορήσε την ΕΕ για αναξιοπιστία.

Οι δηλώσεις της Αθήνας και των Σκοπίων, ότι η προσφυγή στη Χάγη είναι διαδικασία εντελώς διακριτή και ανεξάρτητη από τις διαπραγματεύσεις, είναι προσχηματικές και γίνονται γιατί καμιά πλευρά δεν θέλει να χρεωθεί την ευθύνη, ότι προκαλεί κωλυσιεργία. Είναι όμως βέβαιο

ότι οι εξελίξεις θα παγώσουν, γιατί ο κ. Γκρουέφσκι δεν επιθυμεί λύση, υπολογίζοντας ότι η Ελλάδα δεν θα μπορεί για πολύ να εμποδίζει την ένταξη της χώρας του στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ και πολύ περισσότερο αν πετύχει μια καταδικαστική απόφαση από το ΔΔ της Χάγης, το οποίο θα χρειαστεί όμως χρόνο 2-5 ετών για να εκδώσει την απόφασή του.

Για τη στάση της Ελλάδος στο θέμα της προσφυγής υπάρχουν δύο απόψεις. Η πρώτη είναι σύμφωνη με τη θέση της κυβερνήσεως ότι πρέπει να ανταποκριθούμε, γιατί έχουμε επιχειρήματα να αποδείξουμε ότι τα Σκόπια έχουν παραβιάσει κατ'επανάληψη την ενδιάμεση συμφωνία και ότι η προσφυγή αποβλέπει στην παρακώλυση των διαπραγματεύσεων, ώστε να χρεωθούν την ευθύνη απέναντι στη διεθνή κοινότητα. Η δεύτερη είναι αντίθετη με την ανταπόκριση στην προσφυγή και προκρίνει την καταγγελία εκ μέρους μας της ενδιάμεσης συμφωνίας, ώστε να παρακαμφθεί η Χάγη και να αναγκαστούν τα Σκόπια να ξεκαθαρίσουν άμεσα τη θέση τους, κάτω από τη διεθνή πίεση. Η πρώτη άποψη είναι μάλλον καλύτερη, γιατί απαιτεί πολύ περισσότερο χρόνο, ο οποίος δουλεύει υπέρ της Ελλάδος, αφού είναι βέβαιο ότι ο λαός των Σκοπίων θα εγκαταλείψει αργά ή γρήγορα τον Γκρουέφσκι και θα στραφεί προς τους μετριοπαθείς, όταν έλθει αντιμέτωπος με το κόστος που θα έχει η παραμονή της χώρας τους εκτός ΝΑΤΟ και ΕΕ και πολύ περισσότερο αν σταματήσει, όπως αναμένεται, η φανατική υποστήριξη που τους παρείχαν οι ΗΠΑ επί προεδρίας του κ. Μπους. Σε κάθε περίπτωση η Ελλάδα πρέπει να παραμείνει αμετακίνητη στις σημερινές της θέσεις, γιατί μόνο τότε θα αναγκαστούν τα Σκόπια να αναθεωρήσουν τη στάση τους.

Σε ότι αφορά στη διαπραγμάτευση δεν αναμένονται γρήγορες εξελίξεις, γιατί τα Βαλκάνια θα βρίσκονται στην

τελευταία θέση των προτεραιοτήτων του κ. Ομπάμα, ο οποίος θα επικεντρωθεί πρώτα στην οικονομική κρίση και ύστερα στο Αφγανιστάν και το Ιράκ. Αυτή τη φορά η Ελλάδα πρέπει να ξεκαθαρίσει ότι δεν πρόκειται να προχωρήσει σε συμφωνία, υπό την αίρεση του δημοψηφίσματος, γιατί είναι βέβαιο με τον εθνικισμό που έχει δημιουργήσει ο κ. Γκρουέφσκι θα απορριφθεί, ενώ τα Σκόπια θα κατοχυρώσουν διαπραγματικά οφέλη. Επίσης να μην αρκεστεί μόνο σε μια τυπική αλλαγή του ονόματος και μάλιστα όχι για όλες τις χρήσεις, αφήνοντας στο ΣΑ/ΟΗΕ τη ρύθμιση "της μακεδονικής ταυτότητας" και της "μακεδονικής γλώσσας", που για τους σκοπιανούς αποτελούν τις υπέρτατες αξίες, σύμφωνα με το ψήφισμα της Βουλής τους. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους ότι η αλλαγή του ονόματος δεν αρκεί για τη λύση του προβλήματος, πρέπει ταυτόχρονα να ξεκαθαρίσει και το θέμα της ταυτότητας και της γλώσσας, γιατί διαφορετικά η διαμάχη θα διαιωνίζεται.

γ.Ελληνοτουρκικές Σχέσεις

Στις 14 Οκτωβρίου 2008 το Νορβηγικό ερευνητικό σκάφος "Μαλένε Όστερβολντ" συνοδευόμενο από την Τουρκική φρεγάτα "Γκεντίζ", ξεκίνησε έρευνες στην υφαλοκρηπίδα νοτίως του Καστελόριζου για λογαριασμό της Τουρκικής κρατικής πετρελαϊκής εταιρείας ΤΡΑΟ. Οι έρευνες σταμάτησαν στις 15 Οκτωβρίου το απόγευμα, κατόπιν διαβήματος του Ελληνικού ΥΠΕΞ προς την Άγκυρα, το Όσλο και την ιδιοκτήτρια εταιρεία του Νορβηγικού σκάφους και αφού εδόθησαν στον κυβερνήτη του οι συντεταγμένες της ελληνικής υφαλοκρηπίδος. Η Αθήνα απέφυγε την κλιμάκωση της κρίσεως στέλνοντας επί τόπου μόνο μια κανονιοφόρο του Πολεμικού Ναυτικού, ο κυβερνήτης της οποίας έκανε όλο το χειρισμό.

Η ενέργεια αυτή της Τουρκίας, καθώς και η παρενόχληση των Νορβηγικών ερευνητικών σκαφών στις 13 και 16 Οκτωβρίου, που πραγματοποιούσαν έρευνες για λογαριασμό της Κύπρου νοτιώς της Πάφου, αποτελούν έμπρακτη αμφισβήτηση του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με το οποίο τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα και Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) εύρους μέχρι 200 χλμ, και κατ'ελάχιστον μέχρι τη μέση γραμμή από τις ακτές των γειτονικών κρατών. Οι συγκεκριμένες περιοχές ενδιαφέρουν, σ'αυτή τη φάση, την Τουρκία γιατί αν αποδεχθεί ότι και τα νησιά έχουν ΑΟΖ, τότε θα περιοριστεί η δική της στην Ανατολική Μεσόγειο της οποίας τα πετρελαϊκά κοιτάσματα είναι τεράστια, όπως έχουν δείξει οι σχετικές έρευνες. Επιβεβαίωση αυτής της εκτιμήσεως αποτελεί η δήλωση του Τούρκου Αρχηγού ΓΕΝ κ. Μετίν Ατάς στις 19 Οκτωβρίου, ότι "η Μεσόγειος θα καταστεί εστία προστριβών και συγκρούσεων λόγω της πετρελαϊκής σπουδαιότητας που θα αποκτήσει προσεχώς. Εξ αιτίας των πετρελαίων που διαθέτει, θα μετατραπεί σε ένα δεύτερο Αραβικό Κόλπο. Η Τουρκία πρέπει γι'αυτό να επαγρυπνεί και να αντιδράσει".

Επομένως, ας μην ψάχνουμε να βρούμε αλλού τα αίτια αυτών των προκλήσεων.

δ.Σχέσεις με ΗΠΑ

Η Ελλάδα εξαιρέθηκε για μια ακόμη φορά (η μόνη από τις επτά υποψήφιες χώρες) από το πρόγραμμα Visa Waiver, που καταργεί τη θεώρηση των διαβατηρίων με πρόσχημα τη ρουκέτα που έπληξε την Αμερικανική Πρεσβεία στην Αθήνα τον Ιανουάριο του 2007. Για την ευνοϊκή δε διευθέτηση του θέματος στο μέλλον έθεσαν ως προϋπόθεση την υπογραφή δύο διμερών συμφωνιών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των

υπηρεσιών διώξεως.

Η ενέργεια αυτή αποδεικνύει το δυσμενές κλίμα που έχει δημιουργηθεί στις ΗΠΑ σε βάρος της χώρας μας, γιατί αρνηθήκαμε να συνταχθούμε με τις επιλογές του κ. Μπους.

Εκτιμάται ότι η παρουσία του αντιπροέδρου κ. Μπάιντεν και της κ. Κλίντον στο ΥΠΕΞ αλλά και η αναμενόμενη αλλαγή της νοοτροπίας και τακτικής στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής από τον κ. Ομπάμα, θα συμβάλουν στην αποκατάσταση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων, αλλά και στην καλύτερη κατανόηση των ελληνικών θέσεων. Βεβαίως δεν πρέπει να αναμένονται θαύματα, γιατί η γραφειοκρατία του Στέιτ Ντιπάρτμεντ που κινεί τα νήματα δεν πρόκειται να αλλάξει.

ε.Διάφορα

Η Ελλάδα αναλαμβάνει από την 1η Ιανουαρίου 2009, την προεδρία του ΟΑΣΕ και θα κληθεί να χειριστεί την κρίση στον Καύκασο. Φιλοδοξία της κυβερνήσεως είναι η πραγματοποίηση στην Αθήνα μιας Συνόδου Κορυφής των ηγετών των 56 χωρών, που αποτελεί ένα δύσκολο και επικίνδυνο εγχείρημα, λόγω των ψυχροπολεμικών σχέσεων ΗΠΑ και Ρωσίας.

Έλληνας αντιπλοίαρχος τοποθετήθηκε από το Συμβούλιο Υπουργών στις Βρυξέλες, ως επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Ναυτικής Δυνάμεως που περιπολεί στη θαλάσσια περιοχή της Σομαλίας για την αποτροπή και αντιμετώπιση της πειρατείας.

Τέσσερις οικονομικές συμφωνίες (μεταξύ ΟΛΠ και της Κινεζικής Cosco για το λιμάνι του Πειραιά, μεταξύ ΕΡΤ και CCTV, μεταξύ ΟΤΕ και Huawei για τηλεπικοινωνιακό υλικό και για διαπίστευση προϊόντων) υπεγράφησαν κατά την επίσκεψη του Προέδρου της Κίνας κ. Χου Ζιντάο στην Ελλάδα στις 29 Νοεμβρίου 2008. Στα θετικά της επισκέψεως εντάσσεται και η δήλωση του κ. Χου

Ζιντάο ότι η Κίνα τάσσεται υπέρ της επιλύσεως του Κυπριακού με βάση τις αρχές του ΟΗΕ και ότι θα αναγνωρίσει τα Σκόπια με το νέο τους όνομα, εφόσον υπάρξει συμφωνία.

Στις 26 Νοεμβρίου 2008 πραγματοποιήθηκαν κοινές ασκήσεις από Ελληνικά και Βουλγαρικά αεροσκάφη στο πλαίσιο της συμφωνίας στρατιωτικής συνεργασίας που έχουν υπογράψει οι δύο χώρες.

Κατά την επίσκεψη του Πρωθυπουργού κ. Καραμανλή στο Κατάρ στις 26-27 Οκτωβρίου υπεγράφησαν δύο συμφωνίες, μια τουριστική και μια για ηλεκτρονικά ζητήματα, ενώ εκδηλώθηκε και σοβαρό ενδιαφέρον για συνεργασία στον τομέα της μεταφοράς υγροποιημένου αερίου από το Κατάρ.

2.ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α.Σερβία - Κόσσοβο

Η κυβέρνηση ανακοίνωσε την επιστροφή των πρεσβευτών στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία, την Αυστραλία, τον Καναδά και τις άλλες χώρες που είχαν αποσυρθεί εξ αιτίας της αναγνωρίσεως του Κοσόβου.

Η Σερβία κατέθεσε προσφυγές στο ΔΔ της Χάγης κατά της Κροατίας κατηγορώντας την για εγκλήματα πολέμου την περίοδο 1992-1995.

Στις 28/11 τα 15 μέλη του ΣΑ του ΟΗΕ ενέκριναν ομόφωνα το σχέδιο του κ. Μπαν Κι Μουν για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής αποστολής (EULEX) στο Κόσσοβο κάτω από την ομπρέλα της διοικητικής αποστολής του ΟΗΕ (UNMIC). Η EULEX άρχισε να λειτουργεί στις 9 Δεκεμβρίου και θα αναλάβει τους τομείς της αστυνομίας, της δικαιοσύνης και των τελωνείων, ενώ δεν θα παρεμβαίνει σε θέματα ανεξαρτησίας. Η Σερβία έκανε αποδεκτή την απόφαση, αφού ελήφθησαν υπόψη οι όροι τους οποίους είχε θέσει (να έχει την έγκριση του ΣΑ/ΟΗΕ, να απολαμβάνει ουδετέρου status quo και να μην εφαρμόσει το σχέδιο ανεξαρτησίας του κ. Αχτισάρι) αλλά και με την ελπίδα ότι θα λάβει καθεστώς

υποψηφίας χώρας για ένταξη στην ΕΕ, η οποία όμως διευθετήθηκε μετά την επιμονή της Ολλανδίας, στη σύσκεψη των ΥΠΕΞ της ΕΕ στις 8 Δεκεμβρίου, ότι πρώτα πρέπει να συλληφθεί και να παραδοθεί ο Στρατηγός Μπλάνιτς. Αντιθέτως οι Κοσσοβάροι το εκλαμβάνουν ως ήττα και εκφράζουν το φόβο πως έτσι είναι ανοιχτό το ενδεχόμενο ιδρύσεως ενός μικρού Σερβικού κράτους μέσα στο Κόσσοβο.

Η Βρετανική εφημερίδα "Guardian" δημοσίευσε ιατροδικαστική έκθεση του ΟΗΕ που επιβεβαιώνει τη θανάτωση 300 αιχμαλώτων Σέρβων στρατιωτών από γιατρούς του UCK σε αγροτόσπιτο της πόλεως Μπουρέλ στη Β. Αλβανία για να τους αφαιρεθούν τα όργανα και να δοθούν για μεταμοσχεύσεις.

β.Βοσνία - Ερζεγοβίνη

Ο ηγέτης του κρατιδίου της "Σερβικής Δημοκρατίας της Β-Ε" απειλεί με απόσχιση σε περίπτωση που τεθεί θέμα καταργήσεώς του, δια της συνταγματικής μεταρρυθμίσεως, από τον ηγέτη του ετέρου κρατιδίου της "Κροατομουσουλμανικής Ομοσπονδίας" κ. Σίλατζιτς.

Το ΣΑ/ΟΗΕ παρέτεινε για ένα ακόμη έτος τη θητεία της "EUFOR" στη Β-Ε.

γ.Αλβανία

Η Αλβανική Βουλή ψήφισε στις 18 Νοεμβρίου 2008 το νέο εκλογικό νόμο που ευνοεί τα δύο μεγάλα κόμματα, παρά τις αντιδράσεις των έξι μικρότερων κομμάτων και την απεργία πείνας που είχαν κηρύξει 11 βουλευτές τους από τις 11 Νοεμβρίου.

Συμφωνίες ύψους 2,5 δις ευρώ υπεγράφησαν μεταξύ Αλβανίας και Ιταλίας.

Ο κ. Μπερίσα ανακοίνωσε την κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Αλβανίας και Σκοπίων.

δ.Βουλγαρία

Στις 12 Νοεμβρίου έγινε

παρουσίαση σε ξενοδοχείο του Burgas της εταιρείας "TRANS BALKAN PIPELINE" η οποία θα αναλάβει την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού "Burgas-Αλεξανδρούπολη".

Από 10-25 Νοεμβρίου 2008 πραγματοποιήθηκαν στη Βουλγαρία κοινές Αμερικανοβουλγαρικές αεροπορικές ασκήσεις.

Την 1 Δεκεμβρίου 2008 ανεχώρησε για το Αφγανιστάν μια Διμοιρία του Βουλγαρικού Στρατού.

3.ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Στις 20 Οκτωβρίου 2008 άρχισε η δίκη των 86 κατηγορουμένων για συμμετοχή στην παρακρατική οργάνωση "Εργκένεκον". Η ανάγνωση του αποτελουμένου από 2.455 σελίδες κατηγορητηρίου, ολοκληρώθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2008 και από τις 11 Νοεμβρίου 2008 άρχισαν οι απολογίες των κατηγορουμένων, οι οποίες συνεχίζονται.

Νέα αντιπαράθεση μεταξύ της Δικαιοσύνης και του κ. Ερντογάν προκάλεσε η δημοσίευση στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 24 Οκτωβρίου των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου για τις υποθέσεις του κυβερνώντος κόμματος AKP και της απαγορεύσεως της μαντίλας στα Πανεπιστήμια. Ο κ. Ερντογάν ενοχλημένος από τη σκληρή κριτική των δικαστών και κυρίως από την αναφορά ότι "είναι αβάσιμη οποιαδήποτε συνταγματική αναθεώρηση που θα παραβιάζει την αρχή περί κοσμικότητας του κράτους", δήλωσε ότι "η απόφαση είναι σεβαστή αλλά το Συνταγματικό Δικαστήριο δεν είναι ανώτερο από το Σύνταγμα". Κατόπιν αυτού συζητείται και το ενδεχόμενο περιορισμού των αρμοδιοτήτων του Δικαστηρίου με την αιτιολογία ότι δεν είναι δυνατόν, αυτό να υποκαθιστά την αρμοδιότητα της εθνοσυνελεύσεως.

Ο συντονισμός των αντιτρομοκρατικών επιθέσεων θα γίνεται στο εξής από το Υπουργείο

Εσωτερικών και όχι από το ΓΕΕΘΑ όπως μέχρι τώρα.

Η κυβέρνηση δεν προτίθεται να περικόψει τις δαπάνες των εξοπλιστικών προγραμμάτων εξ αιτίας της οικονομικής κρίσεως, όπως δήλωσε στις 7 Νοεμβρίου 2008 ο Υφυπουργός Αμυντικής Βιομηχανίας της χώρας.

Αντιθέτως η Ελλάδα θα τις μειώσει κατά 15% όπως δήλωσε ο κ. Πρωθυπουργός στη Βουλή.

β.Ενταξιακή Πορεία

Η έκθεση της ΕΕ για την πρόοδο της ενταξιακής διαδικασίας, που δόθηκε στη δημοσιότητα στις 3 Νοεμβρίου 2008, είναι και πάλι αρνητική. Η επιτροπή κρίνει ότι οι μεταρρυθμίσεις δεν είναι ικανοποιητικές και ότι πρέπει να επισπευσθούν. Όσον αφορά στις σχέσεις της με την Ελλάδα και Κύπρο περιλαμβάνονται όλες οι γνωστές εκκρεμότητες με τη σύσταση για την επίλυση των προβλημάτων που έχουν προκληθεί.

Η καθυστέρηση των μεταρρυθμίσεων έχει προκαλέσει και την, κατ'επανάληψη, παρέμβαση του κ. Γκιουλ με συστάσεις για την επιτάχυνσή τους.

γ.Κουρδικό

Στις επιδρομές του PKK εναντίον στρατιωτικών στόχων στις αρχές Οκτωβρίου, οι ΕΔ της Τουρκίας απάντησαν με βομβαρδισμούς αεροπορίας και πυροβολικού κατά στόχων του PKK στο Β. Ιράκ, που συνεχίζονται και σήμερα, ενώ ο κ. Ερντογάν δήλωσε ότι δεν είναι απαραίτητη η δημιουργία ζώνης ασφαλείας εντός του Β. Ιράκ.

Ο Πρόεδρος κ. Γκιουλ δήλωσε στις 9 Οκτωβρίου ότι ο διάλογος με τους Κούρδους του Β. Ιράκ αποτελεί κρατική πολιτική απαλλαγμένη από τις προκαταλήψεις του παρελθόντος και αποδεκτή από το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας.

Στις 14 Οκτωβρίου 2008 τουρκική αντιπροσωπεία συναντήθηκε στη Βαγδάτη με τον Πρόεδρο

του Ιρακινού Κουρδιστάν κ. Μασούντ Μπαρζανί και τον Ιρακινό Πρωθυπουργό κ. Μαλίκι με στόχο τη συνεργασία για την αντιμετώπιση του ΡΚΚ.

Στις 20 Νοεμβρίου η αμερικανική πρεσβεία στη Βαγδάτη ανακοίνωσε την απόφαση του τριμερούς μηχανισμού Τουρκίας-ΗΠΑ-Ιράκ, που συνήλθε στις 19 Νοεμβρίου στη Βαγδάτη, για τη συγκρότηση κοινής "Επιτροπής Στενής Παρακολούθησης του ΡΚΚ" με τη συμμετοχή και εκπροσώπου της Κουρδικής Περιφερειακής Κυβερνήσεως. Θα συνέρχεται κάθε δύο μήνες με σκοπό τον συντονισμό του αγώνα κατά του ΡΚΚ και την ανταλλαγή πληροφοριών.

Οι επιδρομές του ΡΚΚ τον Οκτώβριο, εναντίον στρατιωτικών στόχων, κατέδειξαν ότι οι Κούρδοι αντάρτες είναι πολύ καλά εκπαιδευμένοι με πειθαρχία και υψηλό ηθικό και πιο αποτελεσματικοί απ' ό,τι στο παρελθόν, ενώ οι ΕΔ της Τουρκίας, που πραγματοποίησαν τεράστιες επενδύσεις στον τομέα των συστημάτων επιτηρήσεως, επικοινωνιών και διοικήσεως είναι λιγότερο αποτελεσματικές από τα προηγούμενα χρόνια.

Η κατάσταση αυτή ανάγκασε την τουρκική ηγεσία να αλλάξει πολιτική και να επιζητήσει τη συνεργασία με τους Κούρδους του Β. Ιράκ, με τη μεσολάβηση των ΗΠΑ. Για το σκοπό αυτό άλλωστε έγιναν και οι παραπάνω δηλώσεις του κ. Γκιουλ.

δ.Εξωτερική Πολιτική - Διπλωματία

Ο ΥΠΕΞ της Τουρκίας κ. Μπαμπατζάν σε μια προσπάθεια επίλυσεως της διαφοράς μεταξύ Αζέρων και Αρμενίων για το Ναγκόρνο-Καραμπάχ επισκέφθηκε την Αρμενία στις 13 Νοεμβρίου.

Στις 25 Νοεμβρίου ο ΥΠΕΞ της Αρμενίας συναντήθηκε στην Κωνσταντινούπολη με τον ομόλογό του της Τουρκίας κ. Μπαμπατζάν με στόχο την αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων των δύο χω-

ρών η οποία βρίσκεται σε καλό δρόμο.

Ο κ. Ερντογάν παρά τα εσωτερικά προβλήματα που αντιμετωπίζει, κατάφερε να προσκληθεί στο συνέδριο των ανεπτυγμένων χωρών G-20 και να εκλεγεί η χώρα του στο ΣΑ του ΟΗΕ.

Η Γερμανία πρότεινε στην Ιταλία, που αναλαμβάνει στις αρχές του 2009 την προεδρία του κλαμπ των ισχυρών G-8 τη διεύρυνσή του σε G8+8 με την προσθήκη της Κίνας, της Ινδίας, της Βραζιλίας, της Αιγύπτου, της Νότιας Αφρικής, της Τουρκίας και ανά μίας αναδυομένης οικονομίας από την Ασία και τον Αραβικό κόσμο.

Το διεθνές κύρος της Τουρκίας, παρά τα τεράστια εσωτερικά προβλήματα που αντιμετωπίζει, αναβαθίζεται συνεχώς, χάρις στις προσπάθειες του κ. Ερντογάν.

4.ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στις 10 Νοεμβρίου οι ΥΠΕΞ των 27 χωρών μελών της ΕΕ αποφάσισαν ομόφωνα τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τη Ρωσία, για τη σύναψη μιας νέας συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας, οι οποίες είχαν διακοπεί μετά το ρωσογεωργιανό πόλεμο τον Αύγουστο και στις 14 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε η 22α Σύνοδος Κορυφής ΕΕ-Ρωσίας στη Νίκαια της Γαλλίας για τον καθορισμό του πλαισίου των διαπραγματεύσεων.

Στις 27 Νοεμβρίου η επιτροπή του Ιρλανδικού Κοινοβουλίου έκρινε ότι δεν υπάρχει κανένα νομικό κώλυμα για τη διεξαγωγή νέου δημοψηφίσματος για την επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας το οποίο θα πραγματοποιηθεί αφού πρώτα επικυρωθεί η απόφαση των ΥΠΕΞ της ΕΕ, που λήφθηκε στη σύνοδο της 8 Δεκεμβρίου 2008, για τη διατήρηση τόσο από την Ισλανδία, όσο και από τις άλλες μικρές χώρες της θέσης που έχουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στις 3 και 4 Νοεμβρίου

συναντήθηκαν στη Μασσαλία οι ΥΠΕΞ των 43 χωρών της Ευρω-μεσογειακής Διάσκεψης και υιοθέτησαν ένα κοινό ανακοινωθέν 20 σελίδων με το οποίο ρυθμίζονται διαδικαστικά θέματα. Ως κεντρική ιδέα στη λειτουργία της Ενώσεως αναφέρεται ότι "οι κεντρικοί άξονες στρατηγικής θα αποφασίζονται από κοινού, αλλά η υλοποίησή τους θα γίνεται με όρους μεταβλητής γεωμετρίας, δηλαδή η κάθε χώρα θα συμμετέχει κατ' επιλογήν στα προγράμματά του".

5.NATO

Η Σύνοδος των ΥΠΕΞ του NATO που συνήλθε στις 3 και 4 Δεκεμβρίου 2008 στις Βρυξέλες απέρριψε το αίτημα των ΗΠΑ για την ένταξη της Γεωργίας και Ουκρανίας στον Οργανισμό και εξουσιοδότησε το ΓΓ της Συμμαχίας "να αρχίσει εκ νέου τις επαφές με τη Ρωσία στο πολιτικό επίπεδο, καθώς και για την επανέναρξη ατύπων συνομιλιών στο Συμβούλιο NATO-Ρωσίας εν όψει οριστικών αποφάσεων στη Σύνοδο Κορυφής τον Απρίλιο.

Η Ρωσία εξέφρασε την ικανοποίησή της και δήλωσε ότι θα συμμετάσχει στις συζητήσεις.

6.ΟΗΕ

Υπεγράφη στις 3 Δεκεμβρίου στο Όσλο η πρώτη διεθνής συνθήκη που απαγορεύει τη χρήση, την παραγωγή, την αποθήκευση και το εμπόριο των βομβών διασποράς. Απόντες ήταν οι ΗΠΑ, η Ρωσία, η Κίνα, το Ισραήλ, η Ινδία και το Πακιστάν, χώρες που παράγουν και χρησιμοποιούν αυτές τις βόμβες.

7.ΗΠΑ

Νέος Πρόεδρος των ΗΠΑ εξελέγη στις 4 Νοεμβρίου 2008, όπως αναμενόταν, ο υποψήφιος των Δημοκρατικών κ. Μπάρακ Ομπάμα. Η εκλογή του έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από όλους τους λαούς, με ελάχιστες εξαιρέσεις και γέννησε προσδοκίες για μεγάλες αλλαγές.

Παρ'όλο που είναι γνωστό ότι οι διεθνείς σχέσεις υπακούουν σε συμφέροντα και όχι σε αρχές, εκτιμάται ότι ο κ. Ομπάμα θα τηρήσει τις βασικές προεκλογικές του δεσμεύσεις που είναι :

Πρώτον : Η αναβάθμιση της διπλωματίας και της διαπραγματεύσεως για τη διευθέτηση των διεθνών προβλημάτων ή αντι-παραθέσεων, με τελευταία επιλογή τη στρατιωτική βία. Στις προθέσεις του, σύμφωνα με δηλώσεις του, περιλαμβάνεται η έναρξη διαλόγου, άνευ όρων, με τους ηγέτες του Ιράν, της Συρίας, της Β. Κορέας, της Κούβας και της Βενεζουέλας, χώρων που βρίσκονται στη λίστα των εχθρών των ΗΠΑ.

Δεύτερον: Η αποκατάσταση των σχέσεων της Ουάσιγκτον με τους συμμάχους τους και τους Διεθνείς Οργανισμούς, ειδικά όσον αφορά στα θέματα στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Τρίτον: Η στήριξη της Συνθήκης για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων.

Το πρώτο δείγμα γραφής για την αξιοπιστία του θα φανεί από την τήρηση ή όχι των τριών υποσχέσεών του, να αποχωρήσει από το Ιράκ, να ξεκαθαρίσει την κατάσταση στο Αφγανιστάν και το Πακιστάν και να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τη ρωσική αναγέννηση.

Όσον αφορά στη Ρωσία επιθυμεί τη συνεργασία μαζί της για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Ενθαρρυντικό για την αναμενόμενη βελτίωση των σχέσεων με τη Ρωσία είναι το γεγονός ότι στην τηλεφωνική επικοινωνία που είχε ο σύμβουλος εξωτερικών υποθέσεων του νέου Προέδρου με τον Πολωνό Πρόεδρο κ. Κατσίνσκι του τόνισε ότι ο κ. Ομπάμα δεν δεσμεύεται για την εγκατάσταση της αντιπυραυλικής ασπίδας σε Πολωνία και Τσεχία.

Σύμφωνα με δημοσκόπηση του Ινστιτούτου Gallup το 69% των Αμερικανών εγκρίνει το διορισμό της κ. Χίλαρι Κλίντον στο ΥΠΕΞ και το 80% θεωρεί

σωστή την παραμονή του κ. Γκέιτς στο ΥΕΘΑ, ο οποίος μιλώντας σε δημοσιογράφους ανέφερε ότι στις προτεραιότητές του είναι το κλείσιμο του Γκουαντάναμο και η απόσυρση από το Ιράκ

8.ΡΩΣΙΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Στις 14 Νοεμβρίου 2008 η Δούμα ενέκρινε την πρόταση του Προέδρου κ. Μεντβέντεφ για εξαετή προεδρική θητεία, δημιουργώντας έτσι τις προϋποθέσεις για νέα 12ετή θητεία του κ. Πούτιν από το 2012 και μετά. Ο ίδιος, ερωτώμενος, αφήνει ανοικτό το θέμα με την απάντηση ότι "θα το δούμε το 2012".

Είναι βέβαιοι ότι, αν δεν υπάρξει δραματική αλλαγή, ο κ. Πούτιν θα επανέλθει το 2012, χωρίς να αποκλείεται η επιστροφή του και πολύ νωρίτερα, κατόπιν παραιτήσεως του κ. Μεντβέντεφ, αν οι περιστάσεις το απαιτήσουν.

Ο Πρόεδρος κ. Μεντβέντεφ σε βαρυσήμαντη ομιλία του διακήρυξε ότι η Ρωσία μέχρι το 2020 θα κατασκευάσει νέου τύπου πολεμικά πλοία και σύστημα αεραμύνης, ότι οι στρατιωτικές δαπάνες θα αυξηθούν κατά 26% το ερχόμενο έτος και θα φτάσουν τα 50 δις δολάρια, που θα είναι το υψηλότερο επίπεδό τους μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ.

Στις 14 Οκτωβρίου 2008 ο ΥΕΘΑ κ. Σερντιούκοφ ανακοίνωσε επίσης την έναρξη της μεγαλύτερης αναδιοργανώσεως των ΕΔ στη μετασοβιετική περίοδο, η οποία προβλέπει την κατάργηση των Μεραρχιών και των Συνταγμάτων και τη συγκρότηση Ταξιαρχιών, τη δραματική μείωση των αξιωματικών και κυρίως των Στρατηγών, την αγορά νέων όπλων και τη βελτίωση της εκπαίδευσής και της ιατρικής περιθάλψεως των στρατιωτών.

Η αναδιοργάνωση αυτή

αποσκοπεί στην αλλαγή της αναχρονιστικής δομής των ΕΔ που είχαν την περίοδο της ΕΣΣΔ και την διατηρούν μέχρι σήμερα και όχι στην ισχυροποίησή τους για την αντιμετώπιση του ΝΑΤΟ, του οποίου η ισχύς θα εξακολουθήσει να είναι πολλαπλάσια.

Ανεξαρτήτως όμως αυτού η νέα αυτή δομή θα δώσει τη δυνατότητα στη Μόσχα να αυξήσει την πολιτική της πίεση στις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες.

β.Καύκασος

Ένταση εξακολουθεί να επικρατεί στα σύνορα μεταξύ Γεωργίας-Ν.Οσετίας με συνεχή επεισόδια, ανταλλαγές πυρών και δολοφονίες αλλά και τις αλληλοκατηγορίες με συνεχείς δηλώσεις εκατέρωθεν.

Η Διεθνής Αμνηστεία, με έκθεσή της που έδωσε στη δημοσιότητα στις 18 Νοεμβρίου, κατηγορεί τη Γεωργία για το θάνατο δεκάδων αμάχων από πυραύλους που βλήθηκαν εναντίον μη στρατιωτικών στόχων και τη Ρωσία για φόνους και βασανιστήρια που διέπραξαν οι σύμμαχοί της (νοτιο-Οσετοί πολιτοφύλακες) στους γεωργιανούς θύλακες εντός της Ν.Οσετίας και αμφισβητεί ευθέως τη γεωργιανή εκδοχή ότι τον πόλεμο ξεκίνησαν οι παραστρατιωτικές οργανώσεις της Ν.Οσετίας, με τη βοήθεια της Ρωσίας.

Στις 19 Νοεμβρίου 2008 επανελήφθησαν οι διαπραγματεύσεις, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων από τον πόλεμο του Αυγούστου μεταξύ Ρωσίας και Γεωργίας, οι οποίες είχαν διακοπεί στις 15 Οκτωβρίου, λόγω της αρνήσεως της Γεωργίας να συμμετάσχουν η Ν.Οσετία και η Αμπχαζία. Οι συνομιλίες διεξήχθησαν στα γραφεία του ΟΗΕ στη Γενεύη και συμμετείχαν ΟΗΕ, ΟΑΣΕ, ΕΕ, ως μεσολαβητές, Ρωσία, Γεωργία, Αμπχαζία, Ν.Οσετία, ως άμεσα εμπλεκόμενοι και οι ΗΠΑ, που υποστηρίζουν τη Γεωργία. Οι εργασίες έληξαν το απόγευμα χωρίς ανακοινωθέν, ενώ τα μέρη συμφώνησαν για νέα συνάντηση σε

ένα μήνα.

Ο κ. Μεντβέντεφ επισκέφθηκε στις 1 και 2 Νοεμβρίου 2008 την Αρμενία και την Αμπχαζία, ως εκπρόσωπος της ομάδος που έχει συστήσει ο ΟΑΣΕ για την επίλυση της διαμάχης για το Ναγκόρνο Καραμπάχ, και κατάφερε να πείσει τους προέδρους των δύο χωρών να εντείνουν τις προσπάθειές τους, προκειμένου να διευθετήσουν τις μεταξύ τους διαμάχες.

γ.Σχέσεις με ΗΠΑ-NATO-ΕΕ

Οι σχέσεις της Ρωσίας με την ΕΕ και το NATO έχουν εισέλθει σε τροχιά ομαλοποίησης μετά από τις αποφάσεις τους για επανάληψη των επαφών τους, την απόρριψη του αιτήματος για ένταξη της Γεωργίας και Ουκρανίας στο NATO και τη δήλωση του κ. Σαρκοζί ότι η αντιπυραυλική ασπίδα δεν προσφέρει ασφάλεια στην Ευρώπη.

Η εκλογή του κ. Ομπάμα στη θέση του Προέδρου των ΗΠΑ έχει δημιουργήσει προσδοκίες στη ρωσική ηγεσία για εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις του κ. Πούτιν ότι διακρίνει θετικά μηνύματα, του κ. Μεντβέντεφ ότι έχει την ελπίδα ότι η εμπιστοσύνη θα αποκατασταθεί και του ΥΠΕΞ κ. Λαβρόφ ότι οι θέσεις του κ. Ομπάμα για την αντιπυραυλική ασπίδα εμπνέουν ελπίδες ότι θα μπορέσουμε να συζητήσουμε τα θέματα αυτά σε πιο εποικοδομητική βάση.

Παρά το ευνοϊκό κλίμα που έχει δημιουργηθεί, το ρωσικό ναυτικό πραγματοποίησε στη Βενεζουέλα κοινές ασκήσεις με το ναυτικό της το 3ο δεκαήμερο του Νοεμβρίου και στις 5 Δεκεμβρίου απέστειλε ναυτική δύναμη στον Ατλαντικό και τον Ειρηνικό αποτελούμενη από το αεροπλανοφόρο "Ναύαρχος Κιζνέτσοφ", ένα αντιτορπιλικό και πλοία συνοδείας, η οποία θα εκτελεί ασκήσεις, επί δίμηνο, μέχρι τη δυτική ακτή του Παναμά.

Εκτιμάται ότι ο κ. Ομπάμα θα αποκαταστήσει τις

σχέσεις ΗΠΑ-Ρωσίας, ενθαρρυνόμενος από τη στάση των Ευρωπαίων, που έχουν ταχθεί κατά της αντιπυραυλικής ασπίδας (εκτός από τον κ. Σαρκοζί, δηλώσεις ανάλογες έχει κάνει και ο πιο πιστός σύμμαχος του κ. Μπους κ. Μπερλουσκόνι), από την έκθεση του ΟΑΣΕ ότι η Γεωργία άρχισε τον πόλεμο στην Οσετία, από τις δηλώσεις των Ρώσων αξιωματούχων ότι αν καταργηθεί η αντιπυραυλική ασπίδα δεν θα εγκαταστήσουν πυραύλους στο Κάλλιγκραντ και από τη δήλωση του κ. Πούτιν ότι στις προθέσεις της χώρας του δεν είναι η εγκατάσταση Βάσεων στη Λ. Αμερική, αλλά η χρήση των λιμανιών για ανεφοδιασμό των πολεμικών πλοίων.

δ.Ενεργειακή Δραστηριότητα

Ο Ρώσος Πρόεδρος κ. Μεντβέντεφ πρότεινε στον Πρόεδρο της Λιβύης κ. Καντάφι, κατά την επίσκεψή του στη Μόσχα στις 1-3 Νοεμβρίου, τη δημιουργία ενός νέου "ΟΠΕΚ φυσικού αερίου", που θα διαδεχθεί το υπάρχον 12μελές "φόρουμ εξαγωγών φυσικού αερίου" στο οποίο συμμετέχουν οι δύο χώρες μαζί με το Κατάρ, το Ιράν, την Αλγερία και αρκετές ακόμη χώρες της Κεντρικής Ασίας. Το νέο όργανο θα καθορίζει την τιμή διεθνώς και θα επιτρέπει στη Ρωσία να συνεχίσει να ελέγχει τον ανεφοδιασμό του φυσικού αερίου στην Ευρώπη.

Η Gazproom ανακοίνωσε την μείωση της τιμής του φυσικού αερίου για την Ευρώπη.

Ο κ. Πούτιν έχει σχεδιάσει καλά το παιχνίδι της ενεργειακής πολιτικής και το ελέγχει απολύτως, ώστε η Ευρώπη να παραμένει για πολλά χρόνια εξαρτημένη από τη Ρωσία.

9.ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Πολιτική κρίση έχει ξεσπάσει στη χώρα λόγω της αντιδράσεως της Πρωθυπουργού κ. Τιμο-

σένκο, στην κήρυξη προώρων εκλογών από τον Πρόεδρο κ. Γιούσενκο. Η διαμάχη μεταξύ των δύο, που ήταν ηγέτες της πορτοκαλί επαναστάσεως, διακυβεύει τα συμφέροντα των ΗΠΑ γιατί αν επικρατήσει η κ. Τιμοσένκο, παρόλο που είναι φιλοδυτική, θα κάνει ανοίγματα προς τη Μόσχα προκειμένου να εξασφαλίσει την υποστήριξή της στις προεδρικές εκλογές του 2012.

Η Μόσχα ενδιαφέρεται για την Ουκρανία για να ανακτήσει, μέσω αυτής, την επιρροή της στις παρυφές της Ευρώπης και η παρούσα συγκυρία, με την εσωτερική πολιτική κρίση, την αποτυχία των ΗΠΑ να την εντάξουν στο NATO και την ενεργειακή της εξάρτηση απ'αυτή (η Νεφτογκάζ χρωστά στην Γκαζπρωμ 2,4 δις δολάρια και η χώρα απολαμβάνει προνομιακών τιμών στο φυσικό αέριο) την ευνοεί. Τα πάντα όμως θα κριθούν από το ποιος θα επικρατήσει στο εσωτερικό.

10. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α.Παλαιστίνη

Η ειρηνευτική διαδικασία συντηρείται τεχνητά, για να δικαιολογείται η συνέχειά της, λόγω της πολιτικής καταστάσεως στο Ισραήλ. Οι συναντήσεις των κ.κ. Ολμέτ και Αμπάς, που γίνονταν δύο φορές το μήνα, διακόπηκαν μετά την προκήρυξη των εκλογών.

Το ίδιο συμβαίνει και με τον ενδοπαλαιστινιακό διάλογο που γίνεται με τη μεσολάβηση της Αιγύπτου, λόγω της διαμάχης μεταξύ του Προέδρου κ. Αμπάς και της Φατάχ για τις προεδρικές εκλογές. Η θητεία του κ. Αμπάς λήγει στις 8 Ιουλίου 2009 και η Χαμάς έχει δηλώσει ότι από την ημέρα εκείνη θα πάψει να τον αναγνωρίζει ως Πρόεδρο. Κατόπιν αυτού ο κ. Αμπάς ανακοίνωσε ότι θα διοργανώσει προεδρικές και κοινοβουλευτικές εκλογές στις αρχές του 2009, αλλά η Χαμάς αρνείται την ανανέωση του κοινοβουλίου πριν το τέλος της θητείας του, τον

Ιανουάριο 2010. Ως γνωστόν τις προηγούμενες εκλογές είχε κερδίσει η Χαμάς. Επίσης ο κ. Αμπάς για να κερδίσει ένα είδος νομιμότητας μετά τη λήξη της θητείας του, φρόντισε από τώρα να εκλεγεί "Πρόεδρος της Παλαιστίνης" από την Κεντρική Επιτροπή της Οργανώσεως για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης, μια θέση που είχε μείνει κενή μετά το θάνατο του Αραφάτ αλλά με εικονικό χαρακτήρα γιατί δεν υφίσταται Παλαιστινιακό κράτος. Η Χαμάς όμως το αμφισβητεί και αυτό.

Το Ισραήλ συνεχίζει την απομόνωση της Γάζας, παρά τις εκκλήσεις των διεθνών οργανισμών και των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ, η οποία απειλείται με ανθρωπινή καταστροφή.

Η εκεχειρία που λήγει στις 19 Δεκεμβρίου διαταράχθη πολλές φορές από τη ρίψη ρουκετών από τη Χαμάς και επιδρομές από το Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας. Η Αίγυπτος προσπαθεί να επιτύχει την παράταση της εκεχειρίας την οποία όμως δεν επιθυμεί η Χαμάς.

Εάν ο κ. Αμπάς προκηρύξει κοινοβουλευτικές εκλογές θα γίνουν μόνο στη Δυτική Όχθη και έτσι θα υπάρχουν δύο κοινοβούλια, της Φατάχ στη Δυτική Όχθη που θα προκύψει από τις νέες εκλογές και το υπάρχον της Χαμάς στη Λωρίδα της Γάζας, από την οποία έχει εκδιώξει από τον Ιούνιο 2007 τους εκπροσώπους της Παλαιστινιακής αρχής και έχει δημιουργήσει μια παράλληλη εξουσία.

Τα πάντα όμως θα κριθούν από τη στάση που θα τηρήσει ο νέος Πρόεδρος των ΗΠΑ κ. Ομπάμα και από το ποιος θα κερδίσει τις εκλογές στο Ισραήλ. Αν εκλεγεί η κ. Λίβνι η ειρηνευτική διαδικασία θα συνεχιστεί. Αν νικήσει ο κ. Νετανιάχου οι εξελίξεις θα πάρουν άσχημη τροπή.

β.Ισραήλ

Στο Ισραήλ έχουν ανασταλεί τα πάντα εν όψει των

εκλογών του Φεβρουαρίου. Η κ. Λίβνι πιέζει τον κ. Ολμέρτ να παραιτηθεί από τη θέση του πρωθυπουργού, για να αναλάβει αυτή, ελπίζοντας ότι έτσι θα μπορέσει να ανατρέψει το ελαφρύ προβάδισμα του κ. Νετανιάχου. Ο κ. Όλμερτ όμως αρνείται μέχρι τώρα.

Ο κ. Ολμέρτ απελευθέρωσε 224 Παλαιστίνιους στις 15 Δεκεμβρίου 2008, σε μια προσπάθεια ενισχύσεως του κ. Αμπάς.

γ.Ιράκ

Στις 13 Δεκεμβρίου υπεγράφη από τον κ. Μπους, που επισκέφθηκε μυστικά το Ιράκ και τον κ. Μαλίκι η συμφωνία, που είχε εγκριθεί στις 27 Νοεμβρίου από το Κοινοβούλιο.

Βάσει αυτής τον έλεγχο των Αμερικανών στρατιωτών και το συντονισμό των επιχειρήσεων θα τον έχει η Ιρακινή κυβέρνηση. Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2009 οι αμερικανικές δυνάμεις θα έχουν αποσυρθεί από τα αστικά κέντρα και τα χωριά και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 θα έχουν αποσυρθεί από το Ιράκ. Το Ιρακινό έδαφος και ο εναέριος χώρος δεν θα χρησιμοποιηθούν για επιθέσεις τρίτων χωρών. Όμως η Συμφωνία Μελλοντικού Καθεστώτος των Στρατιωτικών Δυνάμεων (SOFA), όπως ονομάζεται, θα τεθεί υπό την έγκριση του Ιρακινού λαού με δημοψήφισμα στις 30 Ιουλίου 2009.

Τον Μάρτιο 2009 θα αποχωρήσουν όλα τα Βρετανικά στρατεύματα.

Ο κ. Μπους αποδέχθηκε τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος προκειμένου να νομιμοποιηθεί η παραμονή των στρατευμάτων των ΗΠΑ στη χώρα μετά την 1 Ιανουαρίου 2009 που λήγει η εντολή του ΟΗΕ, εκτιμώντας ότι το όποιο αποτέλεσμα του δεν θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις για τη χώρα του, δεδομένης της θέσεως του κ. Ομπάμα ότι θα αποσύρει τις δυνάμεις από το Ιράκ το ταχύτερον. Άλλωστε και ο νυν ΥΕΘΑ που παραμένει στη θέση

του δήλωσε ότι αυτό θα είναι προτεραιότητα του Υπουργείου του.

δ.Συρία

Στις 26 Οκτωβρίου 2008 αμερικανικά Ε/Π έπληξαν στόχους εντός της Συρίας, που στοίχησαν τη ζωή σε 8 αμάχους. Οι ΗΠΑ ισχυρίστηκαν ότι η επιχείρηση έγινε για την εξόντωση του Αμπού Καντίγια, μέλους της Αλ Κάϊντα, ο οποίος σύμφωνα με πληροφορίες, σχεδίαζε τη μεταφορά ξένων μαχητών στο Ιράκ. Η Συρία αντέδρασε έντονα με σκληρές δηλώσεις και σε αντίποινα έκλεισε ένα αμερικανικό σχολείο και ένα αμερικανικό πολιτιστικό κέντρο στη Δαμασκό.

Παρά το άσχημο κλίμα που δημιουργήθηκε από την επίθεση των Ε/Π, ο κ. Άσαντ συνεχίζει την προσέγγιση με τη Δύση μετά την πρωτοβουλία του κ. Σαρκοζί, που τον προσκάλεσε στις εορταστικές εκδηλώσεις για την εθνική εορτή της Γαλλίας και αργότερα επισκέφθηκε τη Δαμασκό. Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας η Συρία επανέλαβε τις έμμεσες συνομιλίες με το Ισραήλ, συνέβαλε αποφασιστικά στην ειρήνευση και τον σχηματισμό κυβερνήσεως εθνικής ενότητας στο Λίβανο, με τον οποίο αποκατέστησε και διπλωματικές σχέσεις και έχει μια σειρά επαφών με ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, προκαλώντας την αντίδραση του Ιράν.

Ο κ. Ομπάμα, μετά την εκλογή του, έστειλε μια αντιπροσωπεία στη Συρία για να μελετήσει τις εντυπώσεις του αραβικού κόσμου απέναντι στη νέα αμερικανική αρχή και να καλέσει τη Δαμασκό να εκμεταλλευτεί τις νέες ευκαιρίες που θα της δοθούν από τον κ. Ομπάμα.

Η Δαμασκόσ θα ανταποκριθεί θετικά στις ευκαιρίες που θα της δώσει ο κ. Ομπάμα, μόνο αν της επιστραφούν τα υψώματα του Γκολάν. Αν αυτό γίνει η Συρία θα εγκαταλείψει το Ιράν και θα συνταχθεί με τη Δύση.

δ.Ιράν

Ο κ. Αχμεντιντζάντ συνεχάρη τον κ. Ομπάμα για τη νίκη του. Αυτό συμβαίνει για πρώτη φορά μετά το 1979.

Η δήλωση του κ. Ομπάμα, ότι το Ιράν δεν πρέπει να αποκτήσει πυρηνικά, προκάλεσε την αντίδραση του Προέδρου του Ιρανικού Κοινοβουλίου Αλί Λαριτζανί, ο οποίος δήλωσε ότι "ο νέος πρόεδρος πρέπει να εφαρμόσει και στις σχέσεις ΗΠΑ-Ιράν το μήνυμα της προεκλογικής εκστρατείας του για αλλαγή".

Στις 10 Νοεμβρίου 2008 ο στρατός δοκίμασε νέα γενιά πυραύλων εδάφους-εδάφους με βεληνεκές 2000 χλμ, προκαλώντας την αντίδραση του κ. Μπους, που χαρακτήρισε, με δηλώσεις του εκπροσώπου του κ. Γκόνρντον Τζόρντον, τη δοκιμή "αντίθετη με το ψήφισμα του ΣΑ και ασύμβατη με τις υποχρεώσεις του Ιράν προς τον κόσμο".

Ο κ. Αχμεντιντζάντ διέψευσε τις φήμες ότι πάσχει από σοβαρή ασθένεια.

Σοκ έχει προκαλέσει στον πολιτισμένο κόσμο η είδηση ότι το Ιράν έχει εκτελέσει 26 ανήλικα παιδιά τα δύο τελευταία χρόνια, ενώ απειλούνται και άλλα 120. Με βάση τη νομοθεσία η κυβέρνηση περιμένει τα παιδιά να ενηλικιωθούν και τα εκτελεί για εγκλήματα που έχουν διαπράξει ως ανήλικα και τα οποία στο σύνολό τους γίνονται εξ αμελείας.

Αν και η κ. Χίλαρι είχε χαρακτηρίσει τον κ. Ομπάμα αφελή για τη δήλωσή του, κατά την προεκλογική διαδικασία για χρίσμα, ότι θα προσεγγίσει το Ιράν, αναμένεται, ως μια σκληρή ρεαλίστρια πολιτικός, να αλλάξει στάση και να διαδραματίσει εποικοδομητικό ρόλο στην προσπάθεια του κ. Ομπάμα, για αλλαγή πολιτικής απέναντι σε όλους τους εχθρούς των ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένου και του Ιράν.

11. ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

α.Αφγανιστάν

Οι συνθήκες ασφαλείας στη χώρα έχουν επιδεινωθεί τόσο, ώστε πολλοί Δυτικοί διπλωμάτες, διοικητές του NATO και Αφγανοί, υποστηρίζουν ότι η αντίσταση δεν μπορεί να καμφθεί μόνο με στρατιωτικά μέσα. Για το λόγο αυτό η κυβέρνηση του Αφγανιστάν σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις Πακιστάν και Σαουδικής Αραβίας κατέβαλαν προσπάθειες προσεγγίσεως των Ταλιμπάν προκειμένου να αρχίσουν διαπραγματεύσεις. Οι Ταλιμπάν όμως απέρριψαν την πρόταση με την αιτιολογία ότι δεν μπορούν να γίνουν διαπραγματεύσεις όσο οι ξένες δυνάμεις βρίσκονται στη χώρα.

Ο κ. Ομπάμα έχει δεσμευθεί ότι θα ενισχύσει τις στρατιωτικές δυνάμεις, ώστε να ξεκαθαρίσει γρήγορα η κατάσταση.

Η πολιτική του κ. Ομπάμα, της οποίας εμπνευστής είναι ο Στρατηγός κ. Πετρέους, είναι παρακινδυνευμένη, γιατί το σχέδιο του Στρατηγού βασίζεται, παράλληλα με την αύξηση των δυνάμεων και την ένταση των επιχειρήσεων και στις συνομιλίες με τους αρχηγούς των φυλών, κατά τα πρότυπα του Ιράκ, που η συνεργασία με τους σουνίτες συνέβαλε σημαντικά στην παγίωση της ασφαλείας. Η συνεργασία όμως με τις φυλές είναι εξαιρετικά δύσκολη, γιατί για τους Αφγανούς ο πόλεμος είναι τρόπος ζωής, μπορούν να συγκροτούνται και ταυτόχρονα να συνομιλούν με τους αντιπάλους τους, αλλά και να αλλάζουν στρατόπεδα, προδίδοντας τους συμμάχους τους με μεγάλη ευκολία. Επομένως δεν μπορεί κανείς να τους εμπιστευτεί και όσοι το έπραξαν στο παρελθόν απέτυχαν.

β.Ινδία - Πακιστάν

Τις απογευματινές ώρες της 26 Νοεμβρίου 2008 δέκα Πακιστανοί τρομοκράτες προσέβαλαν στόχους σε τουριστικά σημεία της

Βομβάης και κατέλαβαν τα ξενοδοχεία Ταζ Μαχάλ και Ομπεροί και την εβραϊκή συναγωγή. Η αστυνομία και οι Ειδικές Δυνάμεις χρειάστηκαν 48 ώρες για να τους εξουδετερώσουν. Ο τελικός απολογισμός είναι 172 νεκροί και 239 τραυματίες. Από τους τρομοκράτες σκοτώθηκαν οι 9 και συνελήφθη ένας, ο 21χρονος Αζάμ Αμίρ Κασάμπ, ο οποίος φέρεται ότι ομολόγησε πως εκπαιδευόταν μαζί με τους συντρόφους του επί τρεις μήνες σε στρατόπεδο της οργανώσεως Λασκάρ-Ε-Ταϊμπά στο Πακιστάν. Η οργάνωση αυτή την περασμένη δεκαετία πρωτοστατούσε στο αντάρτικο εναντίον των ινδικών αρχών στο Κασμίρ.

Το γεγονός αυτό έχει προκαλέσει μεγάλη ένταση στις σχέσεις των δύο χωρών και εκφράζονται φόβοι ότι, αν δεν υπάρξει ψυχραιμία, η κατάσταση θα εκτραχυνθεί με απρόβλεπτες συνέπειες. Στην περιοχή έσπευσαν η κ. Κοντολιζα Ράις και ο Αρχηγός του Ναυτικού των ΗΠΑ για να βοηθήσουν στην εκτόνωση της καταστάσεως.

Το Πακιστάν προέβη σε συλλήψεις ηγετικών στελεχών της "Λασκάρ-Ε-Ταϊμπά" και κήρυξε παράνομη τη φιλανθρωπική οργάνωση "Τζαμάντ Ουν Ντονά" η οποία θεωρείται προκάλυμμα των τρομοκρατών, όπως παρά τις προσπάθειες η Ινδία δεν φαίνεται να ικανοποιείται και ζητά από αυτό την παράδοση 40 υπόπτων για τρομοκρατία και από τη Διεθνή Κοινότητα να εξαλείψει τις δομές της τρομοκρατίας, της οποίας επίκεντρο είναι το Πακιστάν.

Η δημιουργηθείσα κατάσταση απειλεί με ανατροπή τη στρατηγική που σχεδίαζε ο κ. Ομπάμα για την περιοχή, η οποία είχε ως στόχο την προσέγγιση και τη συνεργασία του Πακιστάν με την Ινδία, ώστε να μπορέσει αυτό να στρέψει την προσοχή του στα σύνορα με το Αφγανιστάν και να εμποδίσει τους Ταλιμπάν να βρискουν καταφύγιο στο έδαφός του και να ανεφοδιάζονται.

γ.Κίνα

Η κυβέρνηση αποφάσισε να προχωρήσει σε διαπραγματεύσεις με την Ταϊβάν με αντικείμενο οικονομικά ζητήματα.

Έντεκα συνολικά εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες υπέγραψαν η Κίνα με το Πακιστάν μεταξύ των οποίων και εκείνη της πυρηνικής συνεργασίας για ειρηνικούς σκοπούς ως ένα είδος αντίβαρου στην αντίστοιχη συμφωνία ΗΠΑ-Ινδίων που υπεγράφη πρόσφατως.

Ένταση στις σχέσεις της χώρας με τη Γαλλία προκάλεσε η συνάντηση του κ. Σαρκοζί με το Δαλάϊ Λάμα στις 5 Δεκεμβρίου στο Παρίσι.

δ.Ταϊλάνδη

Αντικυβερνητικοί διαδηλωτές κατέλαβαν στις 25 Νοεμβρίου τα δύο αεροδρόμια της χώρας με αποτέλεσμα τον εγκλωβισμό 90.000 τουριστών, οι οποίοι άρχισαν να αποχωρούν σταδιακά από τις 29 Νοεμβρίου 2008 από το στρατιωτικό αεροδρόμιο της χώρας. Μεταξύ τους ήταν και Έλληνες για τη μεταφορά των οποίων η ελληνική κυβέρνηση διέθεσε α/φ C-130 της Πολεμικής Αεροπορίας.

Στις 13 Δεκεμβρίου το Κοινοβούλιο εξέλεξε Πρωθυπουργό της χώρας τον Αρχηγό του αντιπολιτευόμενου Δημοκρατικού Κόμματος κ. Βατζάτζιβα καόπιν της διαλύσεως, με δικαστική απόφαση, του κυβερνώντος κόμματος, που κατηγορήθηκε για νοθεία στις πρόσφατες εκλογές.

12. ΑΦΡΙΚΗ

α.Σουδάν

Την άμεση και άνευ όρων κατάπαυση του πυρός στο Νταρφούρ ανακοίνωσε στις 12 Νοεμβρίου 2008 ο Πρόεδρος του Σουδάν υπό την προϋπόθεση ότι θα εφαρμοστεί ένας αποτελεσματικός

ελεγκτικός μηχανισμός.

β.Κονγκό

Η κατάσταση χειροτερεύει δραματικά, με τις μάχες να μαίνονται στα ανατολικά της χώρας, παρά τη συμφωνία των ανταρτών και του απεσταλμένου του ΟΗΕ για έναρξη της ειρηνευτικής διαδικασίας. Περισσότεροι από τρία εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους τα πέντε τελευταία χρόνια. Οι νεκροί από τις τελευταίες συγκρούσεις υπολογίζονται σε 1.000 την ημέρα.

γ.Σομαλία

Συνεχίζονται από Σομαλούς πειρατές οι επιθέσεις εναντίον πλοίων, που έχουν φθάσει από την αρχή του έτους τις 83, διπλάσιες από αυτές του 2007. Για κάθε πλοίο που καταλαμβάνουν ζητούν λίτρα 2 εκατ. Δολάρια κατά μέσο όρο.

Η ΕΕ και το ΝΑΤΟ απέστειλαν τέσσερα πλοία (Βρετανικό, Ελληνικό, Ιταλικό και Τουρκικό) με επικεφαλής Έλληνα Αντιπλοίαρχο που ανέλαβαν δράση στις 15 Δεκεμβρίου.. Τα δύο θα κάνουν περιπολίες και τα άλλα δύο θα συνοδεύουν τα πλοία που μεταφέρουν επισιτιστική βοήθεια στη Σομαλία.

δ.Β. Κορέα

Στις 12 Δεκεμβρίου έληξαν οι τετραήμερες συνομιλίες ανάμεσα σε εκπροσώπους των ΗΠΑ και της Β. Κορέας για την υλοποίηση του προγράμματος αποπυρηνικοποίησης. Ο επικεφαλής της αμερικανικής αντιπροσωπείας δήλωσε ότι είναι απαισιόδοξος, γιατί η Β. Κορέα δεν θέλει να τηρήσει τις δεσμεύσεις της.

13.ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ο Πρόεδρος της Ρωσίας κ. Μεντβέντεφ πραγματοποίησε το 3ο δεκαήμερο του Νοεμβρίου περιόδεία σε Βραζιλία, Βενεζουέλα και Κούβα, επιδιώκοντας να ισχυροποιήσει τις υπάρχουσες πολιτικο-

στρατιωτικές συμφωνίες και να θέσει τις βάσεις για οικονομικές και ενεργειακές σχέσεις.

Η άφιξη του κ. Μεντβέντεφ στη Βενεζουέλα συνέπεσε με την έναρξη των κοινών Ρώσο-Βενεζουελικών ναυτικών ασκήσεων στις οποίες συμμετέχουν τέσσερα ρωσικά πλοία με επικεφαλής το πυρηνοκίνητο "Μέγας Πέτρος".

Με την κίνηση αυτή η Ρωσία επιδιώκει να ενισχύσει την επιρροή της στην περιοχή για να τη χρησιμοποιήσει ως αντίβαρο σε κάποια μελλοντική κρίση με τις ΗΠΑ.

14.ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σύμφωνα με έκθεση του Αρχηγού της CIA, ο Μπιν Λάντεν είναι απομονωμένος στο κρησφύγετό του, που βρίσκεται στην περιοχή των φυλών του Πακιστάν, ενώ η Αλ Κάϊντα έχει υποχωρήσει στη Σαουδική Αραβία, την Ινδονησία, τις Φιλιππίνες και το Ιράκ και έχει ενισχυθεί στο Πακιστάν, στη Β. Αφρική, τη Σομαλία και την Υεμένη.

Ειδικοί στον τομέα των μεταφορών εκφράζουν το φόβο ότι η Αλ Κάϊντα ενδέχεται να μιμηθεί τις μεθόδους των Σομαλών πειρατών, γιατί οι ωκεανοί παραμένουν σχεδόν απροστάτευτοι.

Με νέο μήνυμά του ο Υπαρχηγός της Αλ Κάϊντα επιτίθεται εναντίον της κυβερνήσεως του Αφγανιστάν, των ΗΠΑ και της Αιγύπτου, την οποία κατηγορεί για διαφθορά. Επίσης απευθυνόμενος στον κ. Μπους αναφέρει "σε προκαλώ Πρόεδρε Μπους, αν είσαι πραγματικός άνδρας, να στείλεις όλο τον αμερικανικό στρατό στο Πακιστάν και τις φυλετικές περιοχές, για να τον ιδείς να αφανίζεται".

Οι πρόγονοί μας, που ήταν καλύτεροι από μας, επειδή ζούσαν πιο κοντά στους Θεούς, μάς κληροδότησαν αυτή τη δοξασία, ότι όλα όσα υπάρχουν, αποτελούνται από ένα και από πολλά και μέσα τους περιέχουν ενωμένα μαζί, το όριο και το άπειρο.

Πλάτωνος (Φύληβος, 16C)

**ΣΥΝΤΟΜΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**

Η μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ)** ιδρύθηκε με την υπ' αριθ. 1772/5-10-94 καταχώρηση στο Πρωτοδικείο Πειραιώς, με έδρα τον Πειραιά, την δε 9-8-97 μετέφερε την έδρα της στην Αθήνα.

Η Εταιρεία δημιουργήθηκε από εν αποστρατεία Ανώτατα Στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, και έχει διευρυνθεί και με προσωπικότητες από άλλους χώρους, όπως τον Πανεπιστημιακό, Διπλωματικό, Επιχειρηματικό και των Σωμάτων Ασφαλείας.

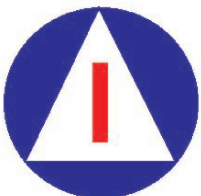
Πρόθεση της Εταιρείας είναι να λειτουργήσει συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά προς τα συναφή Ιδρύματα τα οποία υπάρχουν στην Ελλάδα.

Ο γενικός σκοπός της Εταιρείας είναι, η αντιμετώπιση προβλημάτων Στρατηγικού περιεχομένου στον εγγύς προς την πατρίδα μας γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό χώρο και ειδικότερα:

- ▷ Η μελέτη, ανάλυση και έρευνα σε θέματα στρατηγικής όπως, ενδεικτικά, στα αφορώντα στην στρατιωτική στρατηγική, στη γεωστρατηγική, στην οικονομική πλευρά, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και λοιπά συναφή αντικείμενα που απασχολούν ή ανακύπτουν στον Ελλαδικό χώρο, το χώρο των Βαλκανίων αλλά και την γενικότερη περιοχή της Μεσογείου θαλάσσης και του Ευξείνου Πόντου.
- ▷ Η εξέταση των θεμάτων ασφαλείας που εμφανίζονται στον χώρο, ο οποίος αναφέρθηκε προηγουμένως.
- ▷ Η ενδυνάμωση κάθε προσπάθειας η οποία αποσκοπεί στην διατήρηση του Ελληνισμού στην Ελλάδα και την αλλοδαπή.
- ▷ Η παροχή σε φορείς της κρατικής μηχανής ή της ιδιωτικής πρωτοβουλίας των εκτιμήσεων και εισηγήσεων που θα προκύψουν από την ανάλυση των θεμάτων αυτών.
- ▷ Η ενημέρωση της Ελληνικής και διεθνούς κοινής γνώμης καθώς και του επιστημονικού ή ασχολουμένου με συναφή θέματα προσωπικού και Ιδρυμάτων της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Η υλοποίηση του σκοπού της Εταιρείας επιτυγχάνεται με :

- ▷ Διενέργεια ερευνών από τα μέλη της Εταιρείας ή και ανεξάρτητους ειδικούς μελετητές σε θέματα του ενδιαφέροντος της Εταιρείας.
- ▷ Παρουσίαση των θεμάτων αυτών, αλλά και λοιπών αναλύσεων, υπό μορφή διαλέξεων, σεμιναρίων, συνεδρίων, ημερίδων ή ανακοινώσεων στον Τύπο, η έκδοση εντύπων ή ειδικών περιοδικών ως και οργάνωση συνεδρίων για παρουσίαση θεμάτων τόσο στο εσωτερικό όσον και στο εξωτερικό.
- ▷ Συνεργασία με τους κρατικούς φορείς, οργανισμούς, αλλά και συναφή ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού για την ανάλυση θεμάτων που αφορούν στην ανταλλαγή πληροφοριών και την από κοινού μελέτη θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος. Η Εταιρεία ήδη συνεργάζεται με τα Υπουργεία Εξωτερικών, Αμύνης και Αιγαίου.
- ▷ Έκδοση διμηνιαίου περιοδικού με τον τίτλο "**Προβληματισμοί**" με θέματα συναφή με τον γενικό σκοπό της Εταιρείας, το οποίο και αποστέλλεται σε χίλιους και πλέον αποδέκτες.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σας παρακαλούμε, δια την ταχύτερη επικοινωνία ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ και Μελών-Φίλων, να κοινοποιήσετε, εφόσον επιθυμείτε και διαθέτετε, e-mail ή fax στη διεύθυνση της Εταιρείας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
(ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ.)

HELLENIC INSTITUTE
for STRATEGIC STUDIES
(HEL.I.S.S.)

6ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ 2009

6th INTERNATIONAL CONFERENCE
STRATEGY 2009

ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2009

ATHENS WAR MUSEUM
NOVEMBER 2009